

Taloussarvio 2018

Taloussuunnitelma 2019–2020

Kaupunginhallitus 9.11.2017 §393
Kaupunginvaltuusto 15.11.2017 §100

1 TALOUSARVION 2018 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2019–2020 RAKENNE JA TAUSTA	5
1.1 Talousarvion sitovuus	6
1.2 Tilivelvolliset.....	6
2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET	8
3 HENKILÖSTÖKATSAUS	12
4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	13
4.1 Väestörakenne ja sen muutokset.....	13
4.2 Nettomuutto	15
4.3 Työllisyys	16
5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	17
5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2018.....	18
5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen	19
5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys.....	21
5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2018 sekä taloussuunnitteluvuosiin	21
6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN	25
6.1 Keiturin Sote Oy.....	25
6.2 Virtain Energia Oy.....	25
6.3 Virtain Yrityspalvelu Oy.....	26
6.4 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot	26
6.4.1 Linjatie 1 ja Linjatie 5.....	26
6.5 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	26
6.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi	27
6.7 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit	27
6.8 Virtain Jäähalli Oy.....	27
6.9 Osakkuusyhteisöt	28
6.10 Liikelaitos Marttinen	29
7 KÄYTTÖTALOUSOSA	30
7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	32
7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	32
7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	33
7.4 KAUPUNGINHALLITUS	34
7.4.1 Hallituksen tulosalue.....	36
7.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue.....	37
7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA.....	39
7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue	41
7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue	42
7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue.....	44
7.5.4 Hammashuollon tulosalue	45
7.5.5 Sosiaalityön tulosalue.....	45
7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue	47
7.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue.....	48
7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	51

7.6.1 Hallinnon tulosalue	53
7.6.2 Perusopetuksen tulosalue	53
7.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue	54
7.6.4 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue	54
7.6.5 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue	55
7.6.6 Liikuntatoimen tulosalue	55
7.6.7 Lasten päivähoidon tulosalue	56
7.7 MERIKANTO-OPISTO	58
7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	60
7.8.1 Hallinnon tulosalue	63
7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue	63
7.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue	64
7.8.4 Vesihuoltolaitoksen tulosalue	65
8 TULOSLASKELMAOSA	67
8.1 Verotulot ja valtionosuudet	67
8.1.1 Kunnallisvero	67
8.1.2 Yhteisövero	69
8.1.3 Kiinteistövero	69
8.1.4 Valtionosuudet	70
8.2 Tuloslaskelma	72
9 INVESTOINTIOSA	74
9.1 Hankeryhmät	75
9.2 Hankkeet	78
10 RAHOITUSOSA	80
11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA	83
12 YHTEENVETO HANKKEISTA	85
13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2017–2023	86
14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	88
15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2018	89
16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAikkojen Määrä ja Mitoitus 2018	90
17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2018	91
18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2018	101

1 TALOUSARVION 2018 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMAN 2019–2020 RAKENNE JA TAUSTA

Kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja taloussuunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto. Valtiovarainministeriön Kuntatieto-ohjelmaan kuuluva JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma -suositus on hyväksytty 26.10.2016. Suositus on voimassa toistaiseksi. Tällä suosituksella eli yhteisen rakenteen määrittelyllä edistetään uuden kuntalain kunnille luomaa velvoitetta (109 §) julkaista talousarvio- ja taloussuunnitelmatiedot yleisessä tietoverkossa (omilla nettisivuillaan) sekä varmistetaan osaltaan tiedon julkaisuliike yhdenmukaisessa formaatissa tiedon jatkohyödyntämistä varten. Erityisesti yhdenmukaista tietojen esittämistä tarvitaan kuntatalousohjelman tietopohjaan ja kehittämiseen liittyen. Käsikirja korvaa Suomen Kuntaliiton vuonna 2011 julkaiseman talousarviosuosituksen. Suurimmat muutokset ovat:

- Huomioitu Kuntalain muutokset
- Korostettu kuntastrategiaa, tavoitteita, seurantaa ja konserninäkökulmaa
- Investointitulon budjetoinnin muutos investointiosassa
- Kaavat muutettu vastaamaan tilinpäätöskaavoja.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalousoosan avulla valtuusto ohjaa kaupungin palvelutoimintaa. Käyttötalousoosassa valtuusto asettaa toimielimille ja niiden alaisille tehtäväalueille strategiaan ja hyväksytyihin toimenpideohjelmiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten kaupungin tilikaudelle jaksotettu tulorahoitus riittää palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosan avulla ohjataan kaupungin investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelmavuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa rahavirtojen vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarviomuutoksista päättää valtuusto.

Eduskunta hyväksyi uuden kuntalain ja muut siihen liittyvät lait 13.3.2015 ja tasavallan presidentti vahvisti lait 10.4.2015. Kuntalaki (410/2015) on tullut voimaan 1.5.2015 kuitenkin siten, että merkittävää osaa laista on sovellettu vasta 1.6.2017 lukien, jolloin uusi kuntavaalikausi alkoi.

Kuntalakiuudistuksen myötä kuntalakiuudistuksen tuomat keskeisimmät talousarvion sisältömuutokset:

- Talousarviossa on huomioitava aiempaa tarkemmin kuntakonsernin näkökulma sekä vastuut ja velvoitteet.
- Talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa eli talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta.
- Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä. Erillinen toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi on poistunut, jolloin tasapainottamistoimenpiteet esitetään taloussuunnitelmassa.

1.1 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin toimielimiä ja viranhaltijoita.

Käyttötaloussosassa valtuusto myöntää toimielimille tulosalueittain määrärahat ja asettaa toimielintasolla toiminnalliset tavoitteet. Käyttötalouden sitova määräraha kullekin tulosalueelle on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Toimielin voi tehdä muutoksia tulosalueen menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli toimintakate pysyy samana. Toimielimen tulee jakaa valtuuston asettamat sitovat operatiiviset tavoitteet tulosalueille ja edelleen tulosyksiköille ja kustannuspaikoille.

Nuorisokeskus Marttinen on ollut kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta. Liikelaitos Marttisen talousarvio on esitetty liitteenä. Nuorisokeskus Marttiselle on asetettu vuodelle 2018 + 51 000 euron tulostavoite. Virtain kaupunki antaa Perinnekylään sitovana avustuksena 50 000 euron avustuksen Perinnekylän toimintaan sekä vuosittaiseen peruskorjaukseen. Talousarviossa on esitetty valtuustoon nähden Marttisen sitovat toiminnalliset tavoitteet. Liikelaitoksen talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää johtokunta. Johtokunnan on talousarviomuutosta hyväksyessään otettava huomioon valtuuston liikelaitokselle asettamat tavoitteet ja liikelaitosta sitovat erät kunnan talousarviossa. Rahoitusbudjetissa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat kunnan ja liikelaitoksen keskinäisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä eriä ei ole vuodelle 2018.

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden tavoitteet ovat sitovia. Yhtiökokousedustaja on vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden kokouksissa.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat (sekä tuloarviot että menomäärärahat) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

Verotulot

Valtionosuudet

Rahoitustulot ja -menot

Satunnaiset erät

Tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelman osalta suunnitelmapoistot ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia.

1.2 Tilivelvolliset

Kuntalain 75 §:n mukaisesti tilivelvollisina pidetään kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäseniä, esittelijöitä sekä tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita. Edellä mainittujen lisäksi tilivelvollisina voidaan pitää itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita.

Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisuus rajaa ne henkilöt, joiden kohdalla on erikseen tehtävä tilinpäätöksen yhteydessä päätös siitä, voidaanko heille myöntää vastuuvapaus vai kohdistetaanko heihin joku muistutus. Tilivelvollisuudella tarkoitetaan oikeudellisen vastuunalaisuuden lisäksi vastuunalaisuutta tehokkaasta johtamisesta tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vahvistaessaan talousarvion valtuusto hyväksyy tilivelvolliset.

Tilivelvollisia ovat:

Käyttötalous

Toimielin

Kaupunginvaltuusto	kaupunginjohtaja
Tarkastuslautakunta	kaupunginjohtaja
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
hallitus	kaupunginjohtaja
hallinto ja talous	hallintojohtaja
Keskusvaalilautakunta	hallintojohtaja
Sivistyslautakunta	sivistystoimen johtaja
Merikanto-opisto	Merikanto-opiston rehtori
Teknisten palveluiden lautakunta	tekninen johtaja
Perusturvalautakunta	hyvinvointijohtaja
Liikelaitos Marttinen	liikelaitoksen toimitusjohtaja

Investointiosa

Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Perusturvalautakunta	hyvinvointijohtaja
Teknisten palveluiden lautakunta	tekninen johtaja
Sivistyslautakunta	sivistystoimenjohtaja
Liikelaitos Marttinen	liikelaitoksen toimitusjohtaja

Rahoitusosa ja Tuloslaskelmaosa

kaupunginjohtaja

2 KESKEISET LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET

Sote- ja maakuntauudistus: Kuntia koskeva uusi mahdollinen lainsäädäntö

Maan hallitus hyväksyi sote-uudistusta ja itsehallintoalueita koskevat linjaukset ja aluejaon perusteet marraskuun 2015 alkupuolella. Maakuntalaki loisi edellytykset maakunnan itsehallinnolle ja asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksille maakunnassa. Maakuntalaissa säädettäisiin muun muassa maakunnan tehtävistä, hallintorakenteesta, johtamisesta, taloudenhoidosta ja päätöksenteosta. Lakiluonnoksen mukaan maakunta olisi julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto. Maan hallitus päätti neuvottelussaan 5.7.2017 jatkaa sote- ja maakuntauudistusta siten, että Suomen 18 maakunnan toiminta käynnistyisi 1.1.2020 alkaen.

Maakuntauudistuksen täytäntöönpano tulee edellyttämään lukuisia muutoksia voimassa olevaan lainsäädäntöön. Hallitus pyrkii antamaan esitykset maakuntauudistuksen edellyttämäksi lainsäädännöksi mm. maakunnalle siirtyviä tehtäviä koskevien lakien muutoksista keväällä 2018. Maakuntien perustamista koskevan lainsäädäntökokonaisuuden on tarkoitus tulla voimaan 1.6.2018 ja tehtävien järjestämisvastuun siirtyä maakunnille vuoden 2020 alusta.

Vuoden 2018 aikana sote- ja maakuntauudistuksen toimeenpano etenee maakuntalain ja uudistuksen voimaantulon voimaantumiseen asti ministeriöiden ja muiden viranomaisten esivalmisteluna, ja lakien voimaantumista kesällä 2018 alkaen voimaantulolailla perustettavien maakuntien väliaikaisten valmistelutoimielinten tekemänä valmisteluna. Näiden toimielinten toimikausi päättyy 31.12.2018, kun lokakuussa 2018 pidettävien ensimmäisten maakuntavaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen maakuntavaltuustot aloittavat toimintansa viimeistään vuoden 2019 alusta lukien. Alueilla tapahtuvan valmistelun ohella ministeriöt jatkavat samanaikaisesti uudistuksen valmistelua oman hallinnonalansa osalta. Vuosien 2018—2019 aikana maakunnat valmistelevat kaikki hallinnon, talouden ja päätöksenteon sekä palvelujen organisointia koskevat hallinnolliset rakenteet siten, että ne ovat valmiita tehtävien siirtymiseen maakuntien järjestämisvastuulle 1.1.2020.

Sote- ja maakuntauudistuksen toimeenpanoa varten valtio on vuoden 2017 aikana perustanut kolme valtakunnallista maakuntien palvelukeskusyhtiötä. Vuoden 2018 aikana palvelukeskusyhtiöt valmistelevat palvelutuotannon käynnistämistä maakunnille. Lisäksi on perustettu SoteDigi kehitysyritys, joka tehtävänä on kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon uusia kansallisia digitaalisia ratkaisuja.

Uudessa kolmetasoisessa hallinnossa olisi:

1. kunta paikallisia tehtäviä varten, paikallisen osallistumisen ja vaikuttamisen yhteisönä sekä väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä varten.
2. maakunta sote-palveluiden järjestämistä ja muita alueellisia tehtäviä varten sekä niihin liittyvän osallistumisen ja vaikuttamisen yhteisönä.
3. valtio valtakunnallisia tehtäviä varten sekä perusoikeuksien, oikeusvaltion ja yleisen turvallisuuden turvaamista varten

Vastuu sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä siirtyisi kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1.1.2020. Myös pelastustoimi ja ensihoito siirtyisivät maakunnille. Maakunnan tehtäväksi tulisi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiluonnoksen mukaan mm. palveluita tarvitsevien henkilöiden tunnistaminen, väestön hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen sekä kaikenlaisesta sote-palveluihin liittyvästä kehittämistyöstä vastaaminen. Jatkossa maakunta huolehtisi myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä alueellaan yhteistyössä kuntien kanssa.

Uudistuksen myötä kuntien palveluksessa olevat henkilöt siirtyisivät maakunnan, maakunnan palvelulaitoksen tai maakunnan omistaman yhtiön palvelukseen silloin, kun henkilön työtehtävistä vähintään puolet on kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tukitehtäviä. Kunnan järjestämän erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat tilat siirtyisivät maakunnan hallintaan vuonna 2020.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden siirtymisellä maakuntien hallintaan tulee olemaan suuria vaikutuksia kuntien taloudelliseen kantokykyyn. Kuntien valtionosuuksista siirtyisi sote-palveluita vastaava osa kunnilta pois, joka on noin 5,9 mrd €.

Verotulojen osalta vaikutukset ovat tämän hetken arvion mukaan seuraavanlaiset: Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennetaan noin 0,5 mrd eurolla. Yhteisöveron osuuden alentamista perustellaan sillä, että ilman alentamista yhteisöveron osuus kuntien tuloista kasvaa liikaa kun kuntien tulot alenevat nykyisestä. Yhteisöveron kuntien ryhmäosuudeksi muodostuu tämän hetken tiedon mukaan 22,58 % jako-osuuden ollessa vuonna 2018 31,35 %. Lakiehdotuksen mukaan kunnallisveron tuottoa alennetaan noin 11,1 miljardilla eurolla, kun kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan saman verran vuonna 2020. Tämän hetken arvion mukaan kuntien tuloveroprosentteja alennetaan 12,37 prosenttiyksikköä vuoden 2019 tasosta. Tulojen siirtoja kaikkiaan tarkasteltaessa verotulojen siirron osuus maakunnille on siis noin 2/3 (yht. 11,6 mrd €) ja valtionosuuksien siirron osuus 1/3 (5,8 mrd €).

Uusi luonnos valinnanvapauslaista on valmistunut. Lakiluonnos lähtee lausuntokierrokselle marraskuussa 2017. Hallituksen esitys valinnanvapauslaiksi on tarkoitus antaa eduskunnalle helmi-maaliskuussa 2018. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020. Lakiluonnoksen mukaan asiakkaan mahdollisuus valita sosiaali- ja terveyspalvelujaan laajenisi vaihteittain vuosina 2020–2022. Asiakas voisi valita nykyistä laajemmin julkisen tai yksityisen palveluntuottajan. Lakiluonnokseen on tehty eduskunnan perustusvaliokunnan keväällä 2017 edellyttämät muutokset sekä hallituksen reformiministerityöryhmän linjaukset ja täsmennykset.

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyy useita lakeja, jotka tulevat vaikuttamaan kuntiin, mutta joita ei ole vielä hyväksytty talousarviovuotta 2018 suunniteltaessa. Talousarvion suunnitelmakauden tulee pohjautua voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Kuntaliiton laatiman suosituksen mukaan vuoden 2020 taloussuunnitelma tulee laatia siten, että lukujen osalta ei huomioida tulevia uudistuksia eikä mahdollista uutta lainsäädäntöä, koska lakia ei todennäköisesti ehditä vahvistaa ennen taloussuunnitelman laatimista. Mahdolliset muutokset huomioidaan kuitenkin taloussuunnitelman sanallisissa yleisperusteluissa, sillä toteutuessaan niillä on suuri merkitys kuntien tulevaisuuden kannalta.

Vammaislainsäädännön uudistus

Vammaislainsäädännön uudistuksessa tähdätään lakiin, jossa säädetään vammaisuuden perusteella järjestettävistä erityispalveluista. Uudella lailla korvattaisiin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annettu laki (380/1987) ja kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki (519/1977). Vammaislainsäädännön uudistuksen lähtökohta on parantaa vammaisten ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tavoitteena on säilyttää nykyiset perusoikeuksia turvaavat oikeudet, kuten oikeus palveluasumiseen, henkilökohtaiseen apuun ja liikkumista tukeviin palveluihin. Tavoitteena on myös kehittää henkilökohtaista apua ja lyhytaikaista huolenpitoa sekä valmennusta ja tukea uudenlaisena palveluna.

Uudistuksen taustaksi on mainittu kaksi selvitystä. Sosiaali- ja terveysministeriön 12.3.2013 asettaman työryhmän (Valas-työryhmän) tehtävänä oli sovittaa yhteen nykyinen vammaispalvelulaki (380/1987) ja kehitysvammalaki (519/1977). Tämän jälkeen sosiaali- ja terveysministeriö asetti Kalle Könkkölän selvitysmieheksi, jonka tehtäväksi tuli esittää Valas-työryhmän ehdotuksille vaihtoehtoinen malli. Vaihtoehdon tuli toteuttaa Sipilän hallitusohjelman tavoitteet kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsimiseksi.

Lainsäädäntöuudistuksessa on yksi keskustelun aihe ollut se, kirjataanko uuteen lakiin nykyiseen vammaispalvelulakiin sisältyvä ikääntyneisiin henkilöihin kohdistuva rajaus. Uuden vammaispalvelulain luonnoksessa todetaan, ettei lakia sovelleta henkilöihin, joiden avuntarve johtuu pääasiassa korkean iän edellyttämästä avun tarpeesta.

Sote- ja maakuntauudistuksen jälkeen maakunnat vastaisivat sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä. Myös uudessa vammaispalvelulaissa tarkoitetut erityispalvelut kuuluisivat maakunnan vastuulle.

Suomi on ratifoinut YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen 2016. Sopimuksen tarkoituksena on edistää, suojella ja taata kaikille vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä edistää vammaisten henkilöiden synnynnäisen arvon kunnioittamista.

Lakiuudistuksen valmistelua ohjaa sosiaali- ja terveysministeriö. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2017. Laki tulisi voimaan vuonna 2019.

Pelastustoimen uudistus

Pelastustoimen uudistus toteutetaan suunnitelmien mukaan osana maakuntauudistusta. Maan hallitus päätti neuvottelussaan 5.7.2017, että sote- ja maakuntauudistus, ja näin ollen myös pelastustoimen uudistus tulevat voimaan 1.1.2020.

Pelastustoimen uudistuksella on yhteys sote-uudistuksen ensihoitoa koskeviin ratkaisuihin. Hallitus linjasi joulukuussa 2016 osana sote-ratkaisua, että kaikki 18 maakuntaa järjestävät ensihoidon, joten myös pelastustoimi on järjestettävä samoissa maakunnissa. Näin pelastuslaitokset voivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluja terveydenhuollolle.

Pelastustoimen uudistuksella tavoitellaan sisäministeriön mukaan tehokasta ja yhtenäistä pelastustoimea koko Suomessa. Muita tavoitteita ovat esimerkiksi harvinaisiin suuronnettomuuksiin tai luonnonkatastrofeihin varautuminen kaikkialla Suomessa sekä pelastustoimen resurssien tehokkaan käytön varmistaminen niin, että pelastustoimen toimintavalmius ei heikkene.

Pelastustointia ryhdyttiin alun perin kehittämään ja uudistamaan jo viime hallituskaudella. Nyt käynnissä oleva uudistus on siis jatkoa jo aiemmin käynnistetyille uudistustyölle. Aiemmassa uudistushankkeessa ei muutettu pelastustoimen hallinnollisia rakenteita eikä aluejakoa, mutta sen tavoitteita esimerkiksi talouden sopeuttamiseksi toteutetaan edelleen.

Hallituksen esitys laiksi pelastustoimen järjestämisestä HE 16/2017 on annettu eduskunnalle 9.3.2017. Tämä lakiesitys, samoin kuin pelastustoimen sisältöä koskeva pelastuslakihanke jäävät siis odottamaan sote- ja maakuntauudistusta.

Yksityistielain kokonaisuudistus

Laki yksityisistä teistä (358/1962) aiotaan uudistaa vastaamaan kaupungistumisen ja maaseudun ikärakenteen muuttumisen sekä luonnonvaratalouden ja elinkeinoelämän tarpeita.

Uudella yksityistielaila selkiytettäisiin eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpidon ja rahoituksen suhteen. Avustusten jakaminen yksityisteille siirrettäisiin valtiolta maakunnille. Uudistuksen myötä kuntien tielautakunnat lakkautettaisiin ja niiden tehtävät siirrettäisiin muille viranomaisille.

Lakiuudistuksen tavoitteena on selkeä, joustava ja nykypäivän tarpeisiin vastaava laki yksityisistä teistä, joka mahdollistaa uudenlaisen elinkeinotoiminnan varsinkin maaseudulla. Lakihanke tukee hallituksen norminpurkutavoitetta ja säädösten sujuvoittamista.

Hallituksen esitys HE 147/2017 eduskunnalle yksityistieliksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annettiin eduskunnalle 19.10.2017. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2020 alusta.

EU-tietosuojasetus

Euroopan unionin yleinen tietosuojasetus on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Tietosuojasetusta sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Asetuksen tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu myös digitaaliaikana. Asetus korvaa vuoden 1995 henkilötietodirektiivin sekä sen kansallisesti täytäntöönpanemiseksi annetun henkilötietolain (523/1999). Asetuksen rinnalle säädetään uusi tietosuojalaki.

Asetus tuo sekä rekisterinpitäjille että henkilötietojen käsittelijöille uusia tehtäviä ja velvollisuuksia. Asetus pitää myös sisällään uusia oikeuksia rekisteröidyille. Asetus ottaa kantaa henkilötietojen lainmukaiseen käsittelyyn ja kertoo milloin, miten ja kenen toimesta henkilötietoja saa käsitellä.

Tietosuoja-asetuksen tarkoituksena on lisätä henkilötietojen käsittelyn avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Asetus vahvistaa rekisteröityjen oikeuksia valvoa henkilötietojensa käsittelyä. Asetuksessa on säädetty henkilötietolakia tiukemmat seuraamukset asetuksen vastaisesta henkilötietojen käsittelystä. Tietosuoja-asetuksessa säädetään henkilötietojen käsittelyä koskevista periaatteista, jotka ohjaavat henkilötietojen käsittelyä. Tietosuojaperiaatteita ovat:

- käsittelyn lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys
- käyttötarkoitussidonnaisuus
- tietojen minimointi
- tietojen täsmällisyys
- tietojen säilytyksen rajoittaminen
- tietojen eheys ja luottamuksellisuus
- rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus.

Tietosuojaperiaatteita on noudatettava kaikissa henkilötietojen käsittelyvaiheissa. Rekisterinpitäjän on pystyttävä myös osoittamaan, että näitä periaatteita noudatetaan. Periaatteiden noudattamisen osoittaminen edellyttää rekisterinpitäjältä muun muassa henkilötietojen käsittelyn aiempaa tarkempaa suunnittelua ja dokumentointia.

Julkisen sektorin toimijoilla on velvollisuus nimetä tietosuojavastaava. Tietosuojavastaavan tehtävänä on mm. seurata henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta ja auttaa organisaatiota toteuttamaan lainsäädännön asettamat velvoitteet. Tietosuojavastaavan tehtävänä on myös toimia yhteyshenkilönä sekä rekisteröidyille että valvontaviranomaisille henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä. Tietosuojavastaavan yhteystiedot on julkistettava ja ne on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Tietosuojavastaava ei kuitenkaan ole vastuussa henkilötietojen käsittelyn lain mukaisuudesta, vaan vastuu kuuluu edelleen organisaation johdolle.

Tietosuoja-asetus lisää tietosuojan painoarvoa kunnan toiminnassa. Tietosuojaan liittyy uudentyyppisiä vaatimuksia, riskejä ja tarpeita. Erityisesti johdon on oltava tietoinen muutoksista ja niiden vaikutuksista eri toimintoihin. Tietosuoja-asetuksen vaikutuksia arvioitaessa on hahmotettava kokonaiskuva henkilötietojen käsittelyn nykytilasta ja laadittava siitä koskeva analyysi. Asetuksen velvoitteet edellyttävät myös resursointia.

Virka- ja työehtosopimukset sekä kilpailukykysojimus

Nykyisten virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi päättyy pääosin tammikuussa 2018. Uudet sopimukset astuvat voimaan 1.2.2018. Talousarvion laadintavaiheessa ei ole tietoa sopimusmuutoksista ja mahdollisista palkankorotuksista.

Kilpailukykysojimuksen mukaisesti kuntien ja kuntayhtymien henkilöstön lomanmääräytymisvuosien 2016–2017, 2017–2018 ja 2018–2019 lomarahoja leikataan nykyisestä tasosta 30 prosentilla ajanjaksolla 1.2.2017–30.9.2019.

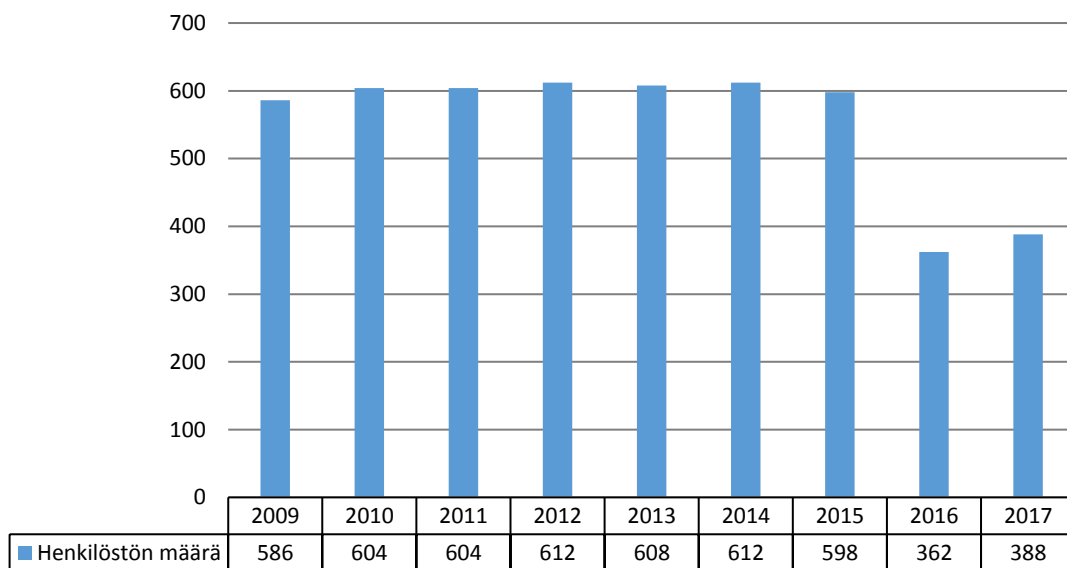
Kiinteistöverotuksen kehittäminen

Vuodelle 2018 ehdotettiin korotuksia yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten ala- ja ylärajoihin. Alarajojen korotuksista kuitenkin luovuttiin ja ainoastaan ylärajoja ehdotettiin korotettavaksi vuodelle 2018. Lakimuutos on vahvistettu 25.10.2017.

Vuoden 2020 aikana on tarkoitus ottaa käyttöön uusi maapohjien arvostamismenetelmä, joka päivittäisi maapohjien verotusarvot lähemmäs vallitsevaa hintataloa ja korjaisi eri alueiden välisiä suhteellisia eroja arvostuksessa vastaamaan vallitsevia hintatasoeroja.

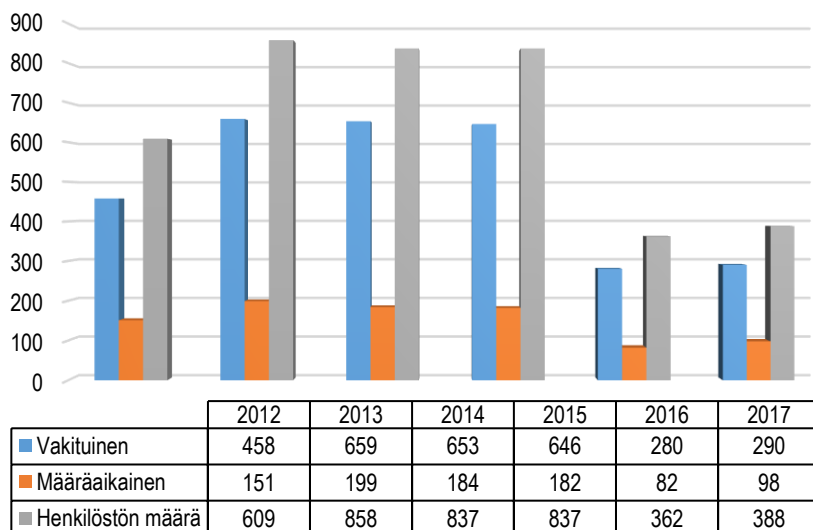
3 HENKILÖSTÖKATSAUS

Kaupungin henkilöstön määrä on esitetty 20.10.2017 sekä tilinpäätöshetkien tilanteen mukaisesti. Siihen sisältyvät vakinaiset ja määräaikaiset työntekijät sekä työllistetyt ja oppisopimuksella työskentelevät. Henkilöstön määrässä ei ole Keiturin Sote Oy:n 1.3.2016 ja Virtain Energia Oy:n 1.1.2016 palvelukseen siirtyneitä työntekijöitä. Lisäksi lukumäärissä ei ole kansalaisopiston opettajia (39) heidän vähäisten työtuntiansa määrän takia. Keiturin Sote Oy:n ja Virtain Energia Oy:n henkilöstömäärä oli 31.12.2016 noin 446 työntekijää. 1.12.2017 siirtyy liikkeenluovutuksessa työterveyshuollon seitsemän työntekijää Attendon Oy:n palvelukseen.

Virtain kaupungin henkilöstömäärä (ilman Ruoveden sosiaali- ja terveystalouksia sekä 2016 ja 2017 ilman Keiturin Sotea ja Virtain Energiaa)

Kaupungin organisaation sisällä on myös tapahtunut muutoksia. Vuonna 2014 päiväkodit, perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito siirtyivät perusturvasta sivistyslautakunnan alle. Lisäksi liikuntahallin vahtimestarit ja talonmies siirtyivät sivistystoimesta tekniseen toimeen. Vuonna 2015 terveyskeskuksen ja vanhainkodin puhtaanapito vaihtui perusturvasta teknisen toimen alaisuuteen, josta edelleen Keiturin Sote Oy:n palvelukseen 2016.

Virtain kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 20.10.2017 (2016 ilman Keiturin Sotea ja Virtain Energiaa)

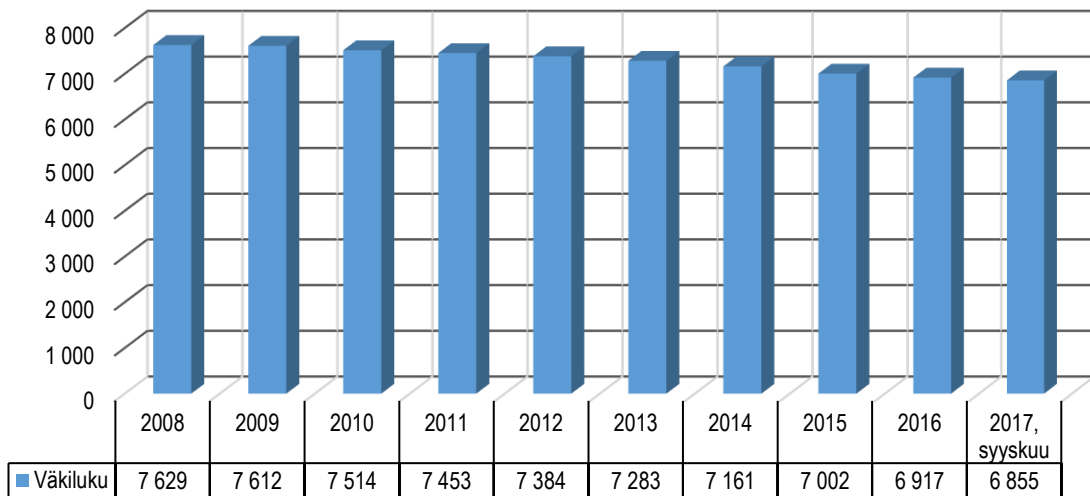
Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli vuonna 2016 77 % ja vuonna 2015 78 %, joten vaikka henkilöstöluvut ovat muuttuneet merkittävästi, vakituisten ja määräaikaisten prosenttiosuus on silti pysynyt lähes samana.

4 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

4.1 Väestörakenne ja sen muutokset

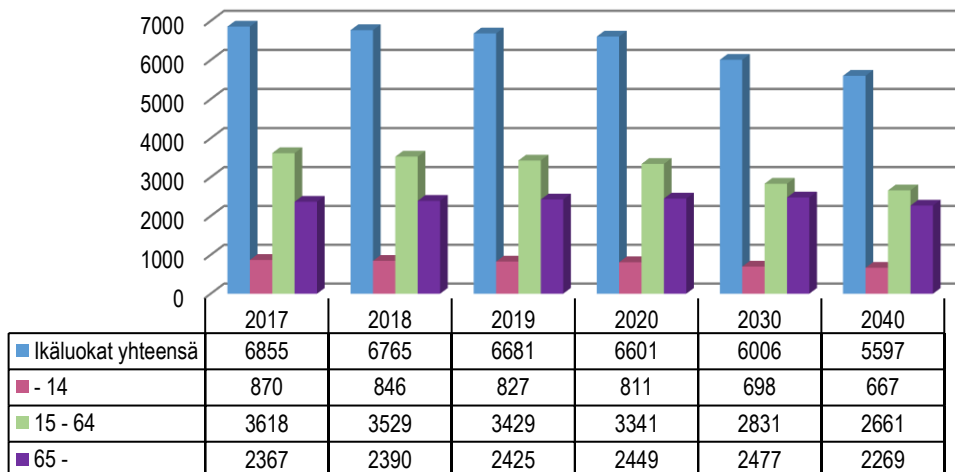
Virtain kaupungin väkiluku oli 31.12.2016 6917 (Tilastokeskus) ja 31.12.2015 7002. Väkiluku on vähentynyt 85 asukkaalla vuoden aikana (-1,2 %). Väkilukuennuste on yhä aleneva kuluvalle vuodelle sekä ennustevuosille. Syyskuun 2017 lopussa Virroilla oli 6 855 asukasta (tilanne 30.9.2017) eli laskua vuoden vaihteesta on tapahtunut 62 asukkaan verran.

Väkiluvun kehitys, 31.12.

Tilastokeskus on laatinut vuonna 2015 väestöennusteen vuoteen 2040 saakka. Ennusteen mukaan Virtain asukasluku pienenee 1,5 prosenttiyksikön vuosivauhtia. Ennusteen mukaan Virroilla on asukkaita vuonna 2020 6 601, vuonna 2030 6 006 ja vuonna 2040 5 597. Alla oleva kuvio havainnollistaa tilastokeskuksen ennustetta. Sen lisäksi, että väestökehitys on aleneva, se on myös kääntynyt epäsuhtaiseksi siten, että työkäisten ja lasten määrä on kääntynyt laskuun ja ikääntyvän väestön (yli 65-vuotiaiden) määrä on kääntynyt kasvuun.

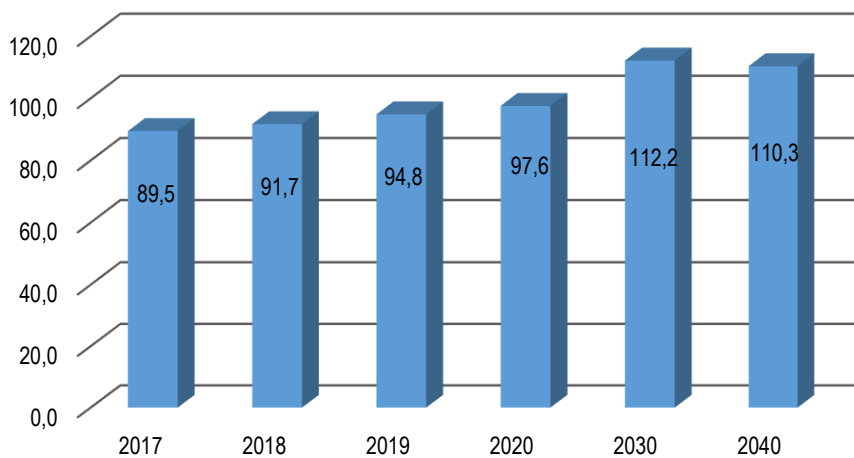
Edellä mainitun kaltainen kehitys tarkoittaa kaupungin talouden näkökulmasta sitä, että kun palvelutuotantoa keskitetään ikääntyneille suunnattuihin palveluihin samalla kun palvelujen rahoittamiseen osallistuva joukko (työkäisten määrä) pienenee. Tämä asettaa haasteita kunnan taloudelle ja myös toiminnalliselle ympäristölle.

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhte, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden, nousee lähitulevaisuudessa. Huoltosuhteen avulla voidaan tarkastella palvelujen rahoittamisen näkökulmaa. Väestöllinen huoltosuhte heikkenee koko maassa tilastokeskuksen viimeisimmän ennusteen mukaan. Väestöllinen huoltosuhte oli vuoden 2016 lopussa koko maassa 59,3. Ennusteen mukaan 60 huollettavan raja ylittyisi vuonna 2017 ja 70 huollettavan raja vuoteen 2032 mennessä. (Lähde: Tilastokeskus)

Virtain huoltosuhteen ennuste on kuvattu alla olevassa kuviossa. Väestörakenteen kehitys johtaa siihen, että huoltosuhte kasvaa ja Virroilla on sataa työllistä kohden tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2020 jo 97,6 ei-työikäistä sataa työllistä kohden.

Väestöllinen huoltosuhte Virroilla

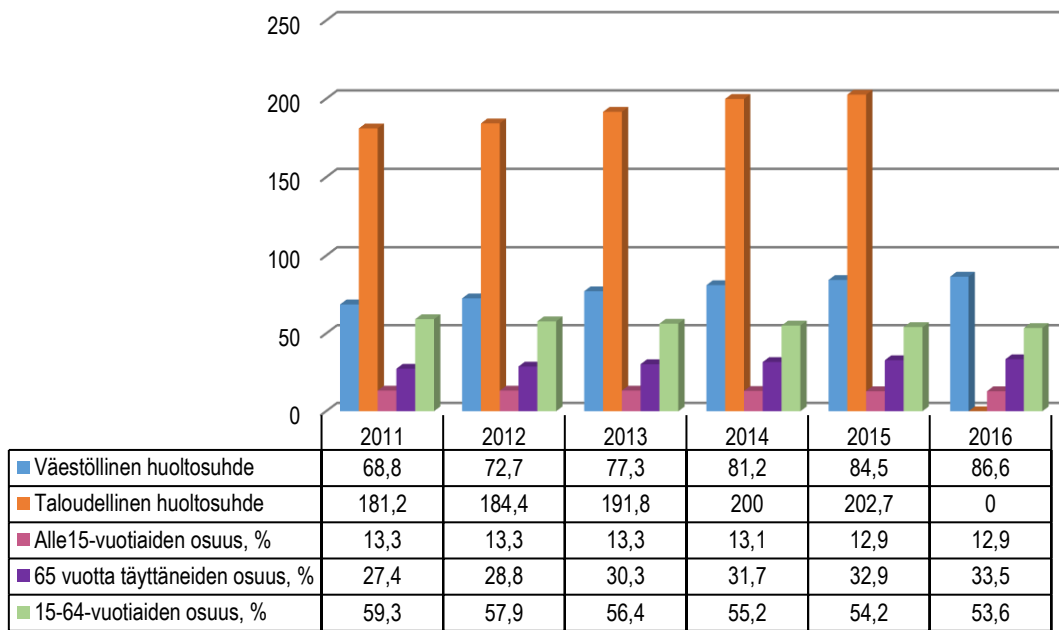

Työssäkäyvän ja työvoiman ulkopuolisen väestön välistä suhdetta kuvataan puolestaan taloudellisen huoltosuhteen avulla. *Taloudellinen huoltosuhte* mittaa sitä, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Työvoiman ulkopuolella oleviin lasketaan 0–14 –vuotiaat, opiskelijat, varusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. hoitovapaalla olevat. Työllisiä ovat puolestaan kaikki 18–74 -vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Taloudellinen huoltosuhte ilmoitetaan indeksilukuna, joka lasketaan jakamalla työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä työllisten määrällä ja kertomalla saatu luku sadalla. Taloudellinen huoltosuhte heikentyi koko Suomessa edellisestä vuodesta. Vuonna 2015 Suomessa sataa työssäkäyvää kohden oli 143 ei-työssäkäyvää henkilöä, kun vuotta aiemmin lukumäärä oli 141 henkilöä. Virroilla v.2015 sataa työssäkäyvää kohden oli peräti 203 ei-työssäkäyvää.

Virtain haasteena on edelleen kehittää vetovoimatekijöitä, joiden avulla saadaan houkuteltua työikäistä väestöä kaupunkiin. Alla olevassa kuviossa ei näy vielä v.2016 taloudellisen huoltosuhteen lukua sillä sitä ei ollut päivitetty tilastokeskuksen uusimpaan päivitykseen (22.9.2017) vielä lokakuussa 2017.

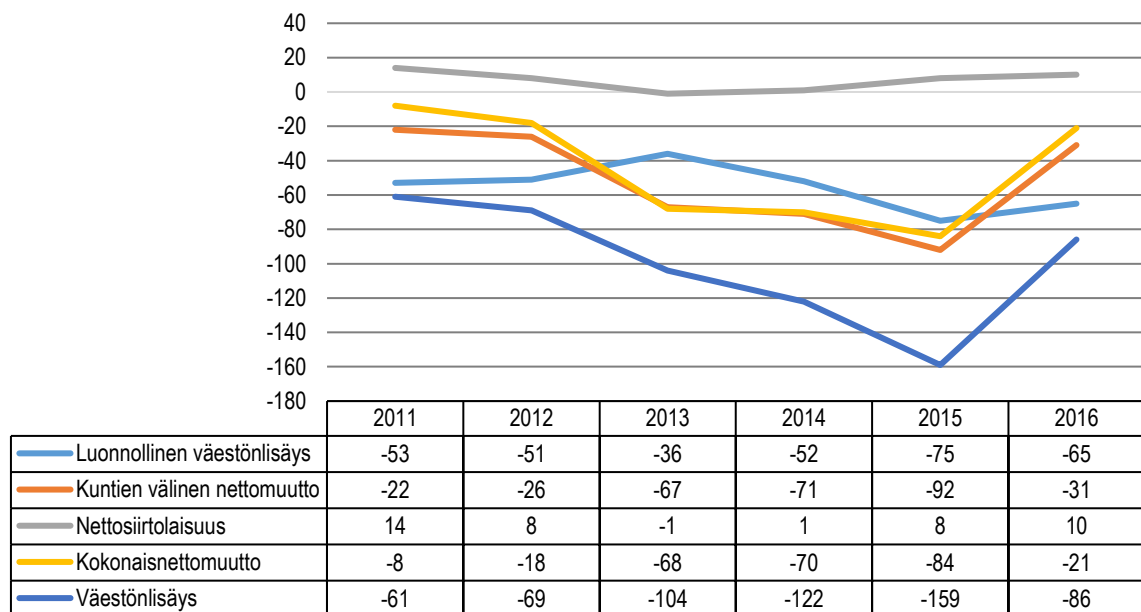
Olemme sitoutuneet elinkeino-ohjelmaan, jonka yhtenä tavoitteena on väestön määrän säilyttäminen vähintään vuoden 2016 tasolla.

Virtain väestön tunnuslukuja

4.2 Nettomuutto

Kuntien välinen nettomuutto on Virroilla edellisten vuosien tapaan negatiivinen. Vuoden 2016 aikana Virroilta muutti pois 268 asukasta vastaavan luvun ollessa vuonna 2015 320 asukasta. Virroille muutti v.2016 237 asukasta. V.2015 muuttajia oli 228, joten tulomuuttajien lukumäärä kasvoi 26 hengellä. Virtain kaupungin kokonaisväestönkehitys on jatkunut negatiivisena. (Lähde: Tilastokeskus)

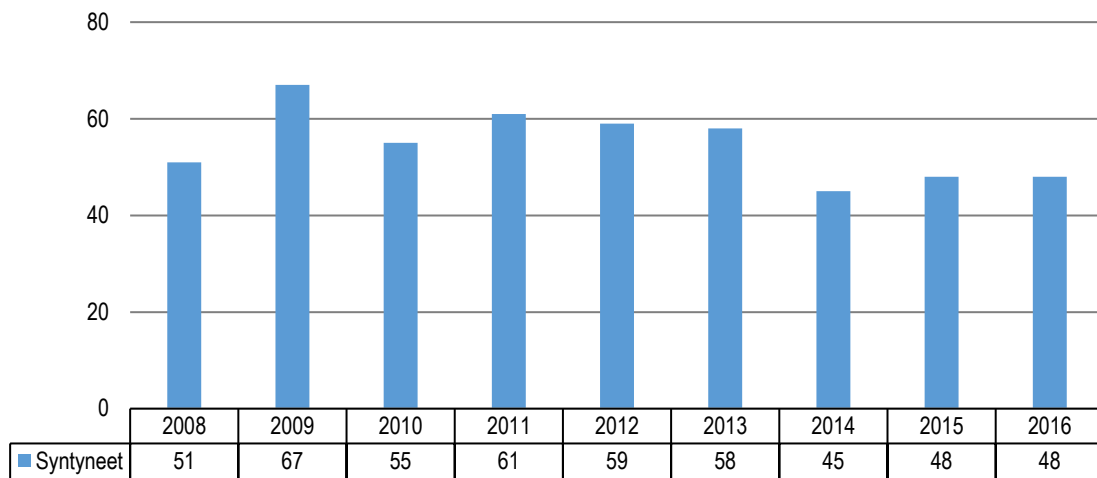

***Luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmitys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus.*

Tilastokeskuksen väestönmuutostietojen mukaan syntyneiden määrän väheneminen kiihtyi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2016 lapsia syntyi 52 814. Syntyneiden määrä on alentunut kuutena vuonna peräkkäin. Vuonna

2016 syntyneitä oli 2 658 lasta eli 4,8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2015. Tämä vuosittainen lasku on suhteellisesti mitattuna suurin 1970 –luvun alun jälkeen.

Virroille syntyy vuosittain noin 50 lasta. Syntyneet vuosina 2007–2016 on kuvattu alla.

4.3 Työllisyys

Pirkanmaan ELY-keskuksen ja TE-keskuksen tuottaman syyskuun (2017) työllisyyskatsauksen mukaan työttömyyden aleneminen Pirkanmaalla on jatkunut edelleen kesän jälkeen. Pirkanmaan työttömien osuus työvoimasta oli syyskuussa 11,2 % (08/2016 14,8 %). Koko maan työttömyysaste oli syyskuussa 10,5 % (09/2016 12,5 %). Pirkanmaan työttömyysaste on siten alentunut syyskuun tilanteessa hieman koko maata enemmän. Virroilla työttömyysaste syyskuussa oli 8,4 %, kun vuoden 2016 syyskuussa vastaava luku oli 11,8 %. Suhteellisesti työttömyys on Virroilla alentunut Pirkanmaan kunnista kolmanneksi eniten (30,6 %) vuoden 2016 syyskuuhun verrattuna.

Alkuvuonna alkanut rakennetyöttömyyden vuositason väheneminen Pirkanmaalla on jatkunut edelleen syyskuun aikana. Rakennetyöttömien määrä Pirkanmaalla on alentunut 5 076 henkilöllä (22,2 %) verrattuna syyskuun 2016 tilanteeseen. Virroilla rakennetyöttömyyden aleneminen on ollut suhteellisesti koko Pirkanmaata merkittävämpää. Virroilla rakennetyöttömiä oli syyskuun 2016 tilanteessa 222 henkilöä vastaavan luvun ollessa kuluvan vuoden syyskuussa 137 henkilöä, alenemaa on siten tullut 85 henkilön (38,3 %) verran. Tästä pitkäaikaistyöttömien määrän aleneminen oli 58 henkilöä (61,1 %). Virtain työttömistä alle 25-vuotiaita oli 20 (09/2016, 32) ja yli 50-vuotiaita 102 henkilöä (09/2016, 167).

Syyskuun aikana Pirkanmaan TE-toimistossa oli avoimena yhteensä 10 062 työpaikkaa, joista 4 692 oli uusia paikkoja. Uusien paikkojen määrä kasvoi vuodentakaiseen 268 paikan verran (6,1 %). Virtain osalta uusien avointen työpaikkojen määrä oli elokuussa 25 ollen täsmälleen sama kuin syyskuussa 2016. Avointen työpaikkojen määrä on vuositasolla kasvanut eniten rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ammattiryhmässä. Avointen työpaikkojen määrän kasvaessa haasteeksi onkin noussut työvoiman saatavuus.

5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu pohjautuu valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (19.9.2017) esitettyyn taloudelliseen katsaukseen. Talouden suhdannenäkymiä tarkastellaan vuosina 2017-2019.

Suomen talous on nopeassa kasvuvaiheessa ja ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa v. 2017 selvästi nopeammin kuin viime vuonna. Suomen talouden ennakoitaan kasvavan 2,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Nopean kasvuvaiheen jälkeen kasvu hidastuu kahden prosentin tuntumaan. Lähivuosina talouden toimintaa lisäävät sekä kotimainen että ulkomainen kysyntä. Näiden kehityksessä on kuitenkin selvä ero. Kasvuvauhti yksityisessä kulu- ja osin investointikysynnässä vaimenee, mutta viennissä nopeutuu.

Kokonaiskuva vuosista 2017-2019 on talouskasvun kannalta aiempia vuosia positiivisempi. Talouden kasvun yleiset edellytykset ja niitä määrittävät rakenteet eivät kuitenkaan ole muuttuneet siinä määrin, että talouden kasvupotentiaali olisi noussut.

Ennusteen mukaan suomen talous kasvaa v. 2018 edelleen vahvasti aiempiin vuosiin verrattuna, tosin hieman hidastuen kuluvan vuoden kasvusta. Hidastuva kasvu johtuu pitkälti yksityisestä kulutuskysynnästä, sillä ostovoiman kasvu jää tätä vuotta hitaammaksi. Palkansaajien ostovoimaa heikentää inflaation nopeutuminen, vaikka samalla työllisyyden paraneminen tukee ostovoimaa. Investointien kasvua rajoittaa asuntorakentamisen kasvun hiipuminen, mutta sitä kiihdyttävät isot tuotannolliset rakennushankkeet.

Kotimaisen inflaation odotetaan kiihtyvän ensi vuonna ja laajemmin eri hyödykeryhmissä kuin kuluvana vuonna. Eniten hintojen ennakoitaan nousevan palveluissa. Hintatason nousua kiihdyttää myös alhaisen korkotason nousuminen. Hintatason nousua hidastavat vahvistuva Yhdysvaltain dollari ja maltillisena pysyvä öljyn hinta.

Bruttokansantuotteen kohtuullinen kasvu parantaa työllisyyttä, siitä huolimatta työttömien määrän ennakoitaan laskevan hitaasti. Työllisyysasteen ennustetaan nousevan noin 70 prosenttiin ja työttömyysasteen laskevan noin 8 prosenttiin. Esteenä työllisyyden suotuisammalle kehitykselle ovat erilaiset alueelliset ja ammatilliset yhteensopivuusongelmat. Työttömyysasteen laskun pysähtymiseen vaikuttaa lisäksi piilotyöttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien aktivoituminen työnhakuun, mikä on normaalia suhdannetilanteen parantuessa.

Viennin kasvuvauhdin oletetaan jatkuvan hyvänä ennustejakson loppuun asti. Markkinaosuuksien menetyksen odotetaan lakkaavan samalla kun vienti kasvaa tasaisesti maailmankaupan kasvun vetämänä. Viennin kasvu tulee jatkossakin pääosin tavaraviennistä, mikä kasvattaa myös tuotantopanosten tuontia. Uusien tilausten määrä ja korkea luottamus kertovat hyvistä vientinäkymistä. Maailmanlaajuisen kysynnän kasvun lisäksi viennin kasvumahdollisuuksia tukee yritysten kustannuskilpailukyvyyn paraneminen. Toisaalta kulutus- ja investointihyödykkeiden kysynnän kasvu kasvattaa tuontia, joten nettoviennin positiivinen vaikutus talouskasvuun pienenee.

Maailmantalouden ja -kaupan kasvunäkymät ovat parantuneet viimeaikoina. Kasvua ylläpitävät erityisesti kehittyvät taloudet, mutta myös teollisuusmaissa kasvu vahvistuu. Lähivuosina maailmankauppa kasvaa suurin piirtein yhtä nopeasti kuin maailman kokonaistuotanto. Yhdysvalloissa myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan. Euroopassa talouden kuva on vahvistunut kuluvan vuoden aikana ja euroalueen myönteisen kehityksen merkitys tulee korostumaan jatkossa. Euroalueen talouskasvun odotetaan kiihtyvän reiluun pariin prosenttiin ensi vuonna.

Julkisen talouden alijäämä on pienentynyt asteittain viime vuosina. Suomen julkista taloutta ovat vahvistaneet hallituksen päättämät sopeutustoimet ja viime vuonna virinnyt talouskasvu. Noususuhdanne ei kuitenkaan poista rakenteellisia ongelmia ja myönteisestä kehityksestä huolimatta julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi vuosikymmenen loppuun saakka. Väestön ikääntymisestä johtuen rahoitusaseman tulisi olla ensi vuosikymmenen alussa selvästi ylijäämäinen.

5.1 Kuntatalouden näkymät vuodelle 2018

Kuntatalouden näkymien tarkastelu perustuu pääasiassa Valtiovarainministeriön julkaisemaan Kuntatalousohjelmaan (Valtiovarainministeriön julkaisu – 31a/2017). Kuntatalousohjelma vuodelle 2018 on laadittu vuotta 2018 koskevan valtion talousarvioesityksen (TAE) valmistelun yhteydessä. Laadittu ohjelma tarkentaa keväällä 2017 julkaistua, vuosia 2018–2021 koskevaa kuntatalousohjelmaa (Valtiovarainministeriön julkaisu – 19a/2017).

Keskeiset huomiot kuntatalouden tilasta

Kuntatalous vahvistui vuonna 2016. Vahvistumisen taustalla on erityisesti toimintamenojen vähäinen kasvu. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate oli 3,4 miljardia euroa positiivinen vahvistuen yli 700 miljoonaa euroa edellisvuodesta ja se riitti kattamaan poistot ja arvonalentumiset. Kuntatalouden lainat kasvoivat hieman yli 700 miljoonalla eurolla edellisvuoteen verrattuna. Kuntatalouden investoinnit kasvoivat maltillisesti, vain noin 0,7 prosenttia. Peruskuntien investoinnit laskivat noin 70 miljoonalla eurolla kuntayhtymien investointien kasvaessa yli 90 miljoonaa euroa.

Vuosikate vahvistui erityisesti asukasluvultaan suuremmissa kunnissa. Vuosikatteen vahvistuminen johtui ensisijaisesti peruskuntien toimintamenojen matalasta 0,5 prosentin kasvusta. Toimintakatteen matalaa kasvua selittivät sekä kuntien omat sopeuttamistoimenpiteet että kilpailukyky sopimukseen liittyvät säästöt.

Vaikka kuntatalous kokonaisuutena vahvistui vuonna 2016, on kuntien välillä edelleen suuria eroja. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin joka kolmannessa kunnassa. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointimenettelyyn on tulossa neljä kuntaa taseeseen kertyneen alijäämän perusteella.

Meneillään oleva hyvä talouskasvu ei ratkaise julkisen talouden ongelmia. Työttömyysaste pysyy rakenteellisten tekijöiden vuoksi melko korkeana, minkä vuoksi kuntien osaltaan rahoittamat työmarkkinatukimenot laskevat hyvin hitaasti. Lisäksi väestön ikärakenteen muutos lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita. Kuntatalouden nettoinvestointien arvioidaan pysyvän edelleen korkealla tasolla kuntien nykyisen rakennuskannan kunnossapidon edellyttäessä edelleen mittavia korjausinvestointeja.

Valtion toimenpiteiden vaikutukset kuntatalouteen v.2018

Valtion toimenpiteiden vaikutuksen arvioidaan olevan nettomääräisesti noin 129 miljoonaa euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2018. Hallitusohjelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on vähentää kuntien menoja. Näitä ovat muun muassa erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen ja omais- ja perhehoidon kehittäminen. Kuntatalouteen vaikuttaa hallitusohjelman lisäksi työvoimakustannuksia alentava kilpailukyky sopimus. Suomen Kuntaliitto selvitti kesäkuussa 2017 hallitusohjelman keskeisimpien kuntatalouteen kohdistuvien toimenpiteiden vaikutuksia kunnissa ja kuntayhtymissä. Lisäksi kyselyssä selvitettiin kilpailukyky sopimuksen toimeenpanoa ja kuntien omia sopeutustoimia. Saatujen vastausten perusteella hallitusohjelman liitteen 6 sopeutustoimet eivät ole vielä edenneet kuntakentässä odotetulla tavalla. Vastausten perusteella näyttää siltä, että säästötavoitteesta toteutuisi vain kolmannes. Muun muassa omais- ja perhehoidon kehittäminen ja erikoissairaanhoidon keskittämisen osalta toimeenpano on toisaalta vielä kesken tai niin alkuvaiheessa, että syntyvien kokonaissäästöjen arviointi ei ole mahdollista. Hallitusohjelmaan kirjattujen säästöjen lisäksi kunnissa on lisäksi tehty merkittävästi omia talouden sopeutuspäätöksiä liittyen muun muassa palveluverkkoon, henkilöstön määrään ja toimitilojen käyttöön.

Kuntien peruspalveluiden valtionosuus alenee noin 140 miljoonalla verrattuna vuoteen 2017. Valtionosuuden alenemiseen vaikuttavat merkittävimmin kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen kasvu 119 miljoonalla eurolla, sekä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus, joka vähentää valtionosuutta 177 miljoonaa euroa. Valtion talousarvioesitys sisältää myös maksuperustemuutoksia kuten varhaiskasvatusmaksujen alentamisen vuodesta 2018 alkaen. Maksujen alentaminen kompensoidaan lisäämällä peruspalvelujen valtionosuutta ja kuntien osuutta yhteisöverosta näiden lisäksi maksujen alentamista oli tarkoitus kompensoida myös korottamalla kiinteis-

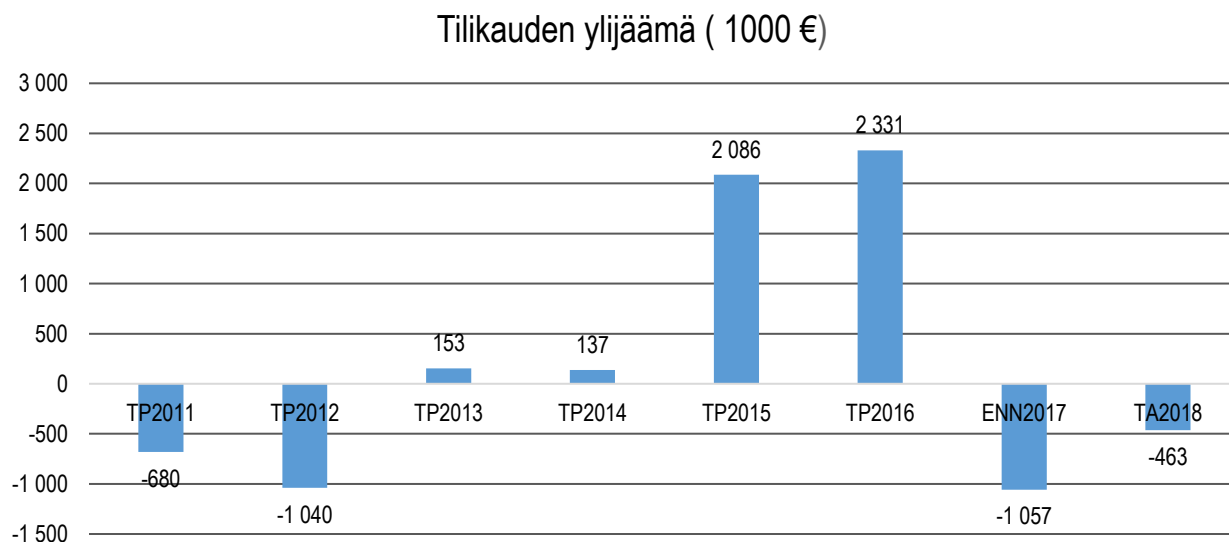
töveroa, josta hallitus kuitenkin päätti luopua. Maksujen alentamisen lisäksi hallitus tulee antamaan kunnille mahdollisuuden maksutulon lisäämiseen vuoden 2017 aikana annettavilla lakiehdotuksilla jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta.

Kuntatalouden kehitysarvio ja rahoitusperiaatteen toteutuminen

Syksyllä 2017 kuntatalouden näkymät ovat keväällä arvioitua suotuisimmat. Kuntatalouden tulosta ja rahoitusasemaa ovat vahvistaneet muun muassa aiemmin arvioitua suotuisampi verotulojen, etenkin yhteisöveron kehitys sekä kuntien omat sopeutustoimet. Vuoden 2017 jälkeen tilikauden tulos palautuu vuoden 2016 tasolle sote- ja maakuntauudistuksen tulon saakka. Heikentymisestä huolimatta tilikauden tuloksen odotetaan pysyvän ylijäämäisenä. Sote- ja maakuntauudistus pienentää kuntatalouden menopaineita vuodesta 2020 alkaen. Kehitysarvioon sisältyvien hallituksen kuntataloutta vahvistavien toimien sekä kilpailukykysovimuksen lopullinen vaikutus riippuu muun muassa siitä miten kunnat ja kuntayhtymät käyttävät mahdollisuutta säästöihin. On olemassa riski, että toimenpiteiden säästövaikutus jää kehitysarviossa oletettua pienemmäksi. Kehitysarvion mukaan julkisen talouden suunnitelmassa paikallishallinnon nettoluotonannolle asetettu rahoitusasemataavoite ollaan saavuttamassa. Tavoitteen mukaan paikallishallinnon nettoluotonanto saa olla korkeintaan -0,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2019.

5.2 Muutama näkökohta Virtain talouteen

Taloushallinnon tavoitteena on antaa kunnan päätöksentekijöille hyvää ja havainnollista tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Keskeisenä keinona on tilinpäätösinformaatio. Alla olevassa kuviossa on esitetty tilikausien yli- ja alijäämien kehitys vuosina tilinpäätöstietojen 2011–2016 mukaisesti sekä ennusteet vuosille 2017 ja 2018.

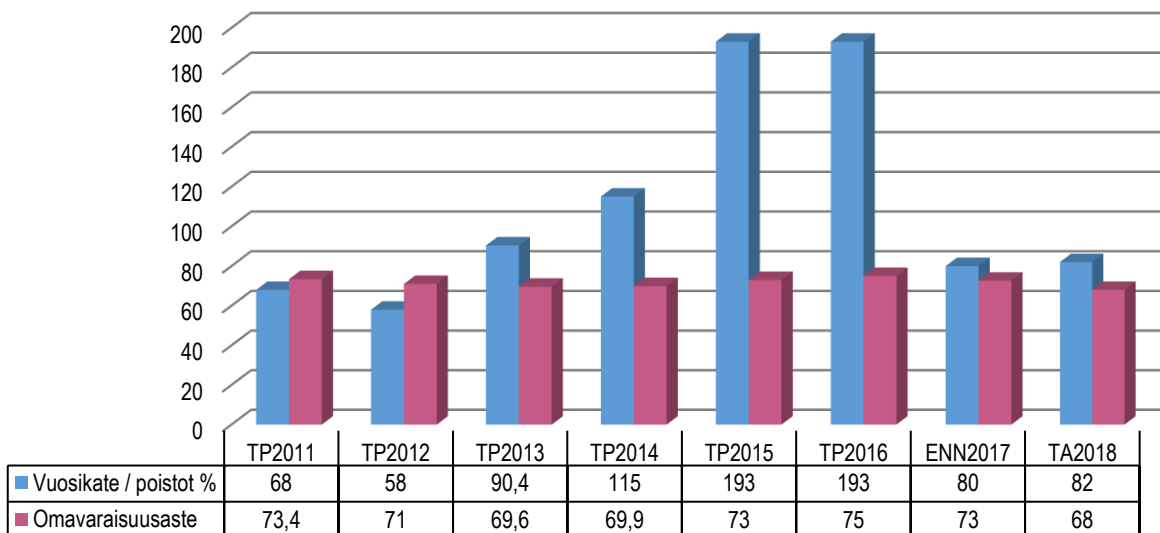

Tilikaudet on käännetty maltillisesti ylijäämäisiksi vuoden 2012 ahdingon jälkeen. Vuosina 2013 ja 2014 yllettiin maltilliseen toiminnalliseen ylijäämään ja vuosien 2015 ja 2016 tilinpäätökset olivatkin jo yli 2 miljoonaa euroa ylijäämäisiä. Ylijäämäiset tilinpäätökset ovat parantaneet kaupungin tunnuslukuja. Virtain kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen hyvä. Kuluneen vuoden tilinpäätösennusteeseen vaikuttavat merkittävästi talousarvioon sisältyvät kiinteistöjen purkamiset, jotka aiheuttavat yhteensä noin 2,1 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukset. Talousarvio puolestaan sisältää edellä mainittuihin purkamisiin liittyviä kertaluonteisia kustannuksia yhteensä 0,7 miljoonaa euroa. Toiminnallinen tulos on siten sekä ennusteen 2017 että talousarvion 2018 kohdalla ylijäämäinen.

Tunnusluku vuosikate/poistot kertoo vuosikatteen osuuden poistojen kokonaismäärästä. Talous on kestäväällä tasolla ilman lisälainottoa, jos vuosikate riittää kattamaan poistot kokonaisuudessaan eli tunnusluku on 100 % tai

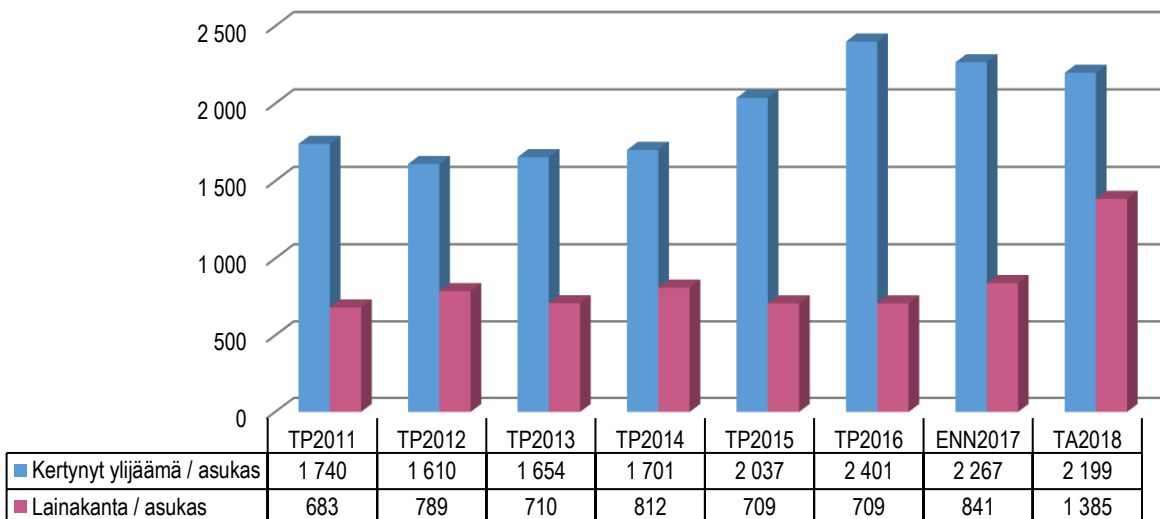
sen yli. Tilinpäätöksissä vuosilta 2014 – 2016 tämä toteutui, mutta ennusteiden mukaan tunnusluku jäisi alle 100 %:n vuosina 2017 ja 2018. Alitus johtuu vuoden 2017 osalta kiinteistöjen arvonalentumisista, jotka kasvattavat kyseisen vuoden poistoja poikkeuksellisen korkeiksi ja vuonna 2018 kertaluonteisista purkukustannuksista, jotka puolestaan heikentävät vuosikatetta.

Omavaraisuusaste kertoo oman pääoman suhteesta koko pääomaan. Vuosien 2015 ja 2016 hyvien tuloksien ansiosta omavaraisuusaste nousi. Vuosina 2017 ja 2018 omavaraisuusaste tulee hieman alenemaan johtuen vuosien alijäämäisyydestä sekä investointien edellyttämästä lainotosta. Omavaraisuusasteeseen vaikuttavat myös muiden tase-erien kehitys, joita ei budjetoida, joten ennustaminen on hieman epätarkempaa. Kriisikunnalla tunnusluku on alle 50 %.

Virtain kaupungilla on kertynyt ylijäämää per asukas 31.12.2016 tilanteessa 2 401 euroa. Kertyneen ylijäämän määrä on kuntiin verrattuna keskimääräistä tasoa huomattavasti parempi.

Vuoden 2016 aikana kokonaislainamäärä hieman aleni. Vuoden 2017 aikana lisälainaa tullaan kokonaisuudessaan nostamaan noin 1,5 miljoonaa euroa. Lainamäärä per asukas on Virroilla alhainen, vuoden 2017 lopussa ennusteen mukaan 841 euroa/asukas, kun lainamäärä per asukas on kunnissa keskimäärin 2 933 euroa/asukas (tilinpäätökset 2016). Talousarviovuoden ja taloussuunnitteluvuosien aikana on nähtävissä lainamäärän kasvu kaupungin investoimissa merkittävästi myös lähivuosina.

5.3 Toimintakatteen (=nettomenojen) kehitys

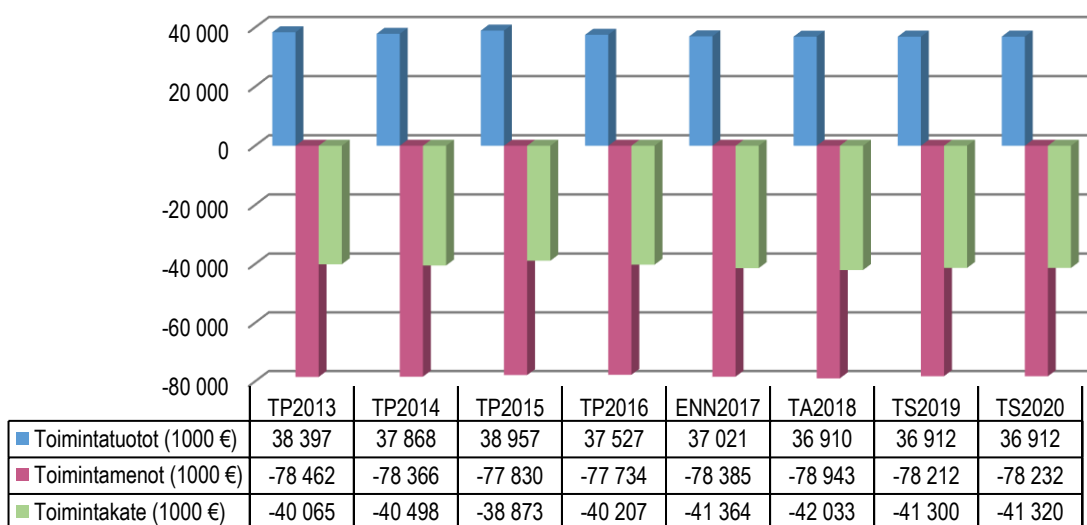
Toimintakatteella tarkoitetaan toimintatulojen ja –menojen erotusta. Toimintakatteen kehitykseen vaikuttavat asukasluvun muutos, väestön ikärakenteen kehitys ja tehtävien lisäykset sekä vähennykset. Tutkimusten mukaan toimintatulojen ja -menojen erotus, toimintakate, on parempi tapa arvioida talouden kehitystä tulevaisuuteen kuin yksittäisten toimintatulojen ja –menojen tarkastelu.

Toimintakatteen vuosittainen kehitys kertoo siitä, paljonko enemmän (tai vähemmän) kyseisenä vuonna palvelutuotannosta jää maksettavaksi verorahoituksella (verotulot + valtionosuudet). Vuonna 2015 toimintakate aleni olennaisesti. Vuonna 2016 se kasvoi jälleen lähes vuoden 2014 tasolle. Vuosille 2017 ja 2018 toimintakate on edelleen hieman kasvussa johtuen osittain kertaluonteisista menoeristä. Toimintamenojen kasvun pitäminen maltillisena on talouden kantokyvyn peruslähtökohta tilanteessa, jossa toimintatuotot eivät kasva, verotulokertymä kasvaa hitaasti ja valtionosuudet ovat tulevaisuudessa epävarmat.

Alla on kuvattu toimintakatteen kehitys v.2013 talousarviovuoteen 2018 saakka.

Toimintakatteen kehitys	TP2013	TP2014	TP2015	TP2016	ENN2017	TA2018
Toimintakate, 1000 €	-40 322	-40 497	-38 873	-40 207	-41 364	-42 032
Muutos %	2,5 %	0,4 %	-4,0 %	3,4 %	2,9 %	1,6 %

Toimintatuottojen, -kulujen ja –katteen kehitys vuodesta 2013 alkaen.

Toimintatuotot suhteessa toimintakuluihin olivat tilinpäätöksessä 2016 noin 21,4 % (ilman Ruoveden vaikutusta). Tämän osan toiminnasta saatavilla tuloilla voidaan rahoittaa ja loppu on rahoitettava verorahoituksella. Toimintatuotot ovat pienemmät kuin tilinpäätöksessä 2016 ja menot kääntyivät nousuun vuonna 2016 ja jatkavat nousua vuonna 2017. Menojen nousuun vaikuttavat merkittävimpiä koulujen väistöilamenot sekä palvelutarjonnan lisäys vanhusten asumispalveluissa. Talousarviovuonna 2018 menojen kasvu ilman kertaluonteisia purkukustannuksia jää toiminnallisten muutosten johdosta alle vuoden 2017 tason.

5.4 Katsaus keskeisiin muutoksiin vuonna 2018 sekä taloussuunnitteluvuosiin

Talousarviovuosi 2018 on taloudelliselta kantokyvyltään vuotta 2017 heikompi. Talousarviovuoden valtionosuusennuste on alhaisempi kuin vuoden 2017 valtionosuuden toteuma. Myös verotuloennuste on jäämässä matalam-

maksi. Menot kasvavat koulujen väistötilakustannusten sekä kertaluonteisten purkukustannusten johdosta. Toiminnalliset muutokset kuitenkin mahdollistavat palvelutuotannon säilyttämisen pääsääntöisesti ennallaan tulojen alenemisesta huolimatta.

Kaupungin talousarvion kannalta haasteellisimmat erät liittyvät lastensuojeluun, erikoissairaanhoidon sekä kehitysvammahuollon ja ikääntyneiden asumispalveluihin. Asumis- ja laitoshoidon lisääntynyt paikkatarve voi syntyä hyvinkin äkkinäisesti (esim. lastensuojelun osalta) eikä sen kokonaismäärää voida talousarviossa täysin ennustaa.

Vuodelle 2018 ei ole odotettavissa merkittäviä organisatorisia muutoksia. Aikaisempien vuosien muutoksista johtuvia, olennaisia talousarviovuoteen vaikuttavia tekijöitä ovat:

- 1 Koulujen sisäilmaongelmat ovat johtaneet siihen, että yläkoulun oppilaat tulevat opiskelemaan väistötiloissa myös vuonna 2018 ja uusia väistötiloja ollaan hankkimassa. Talousarviovuonna jatketaan yhtenäiskoulukampanjan suunnittelua. Mahdollisesti talousarviovuonna toteutuva Rantatien koulun osittainen purkaminen aiheuttaa muutoksia Rantatien koulun opetustiloihin.
- 2 Muutokset ikäihmisten asumispalvelujen osalta jatkuvat vuonna 2018. Vuoden alussa otetaan käyttöön Vihriälän ryhmäkoti, joka lisää tehostetun asumispalvelun paikkoja 30 paikalla. Tämän jälkeen tehostetun asumispalvelun paikkoja on vuonna 2017 valmistunut Attendon ryhmäkoti mukaan lukien yhteensä 136, joista 70 kaupungin omissa yksiköissä. Samassa yhteydessä Keiturinpuiston laitoshoidon paikkoja on tarkoitus vähentää 10 paikalla 18 paikkaan.
- 3 Kotisairaaloiminta käynnistetään vuodeosaston yhteyteen vuoden 2018 aikana. Kotisairaaloiminnan sekä ikäihmisten asumispalvelujen lisäämisen seurauksena vuodeosaston paikkamäärä alenee 35 paikasta 20 paikkaan.

Yhtenäiskouluhanke

Vuonna 2017 tehtiin päätös uuden yhtenäiskoulun rakentamisesta. Investointi tulee olemaan kautta aikain yksi Virtain kaupungin suurimmista ja sillä on laaja-alaisia vaikutuksia sekä kunnan talouteen, että toimintaan. Kaupunginvaltuustolle päätöksentekoon tammikuussa 2018 tulevassa kuntakonsernistrategiassa on linjattu uuden yhtenäiskoulu osalta seuraavasti: Rakennamme Virroille Suomen suurimman kyläkoulun, koko kunnan olohuoneen, jossa opitaan elämäntaitoja ja sydämen sivistystä.

Päätös uuden yhtenäiskoulun urakkamuodosta tehdään vuonna 2017 ja se määrittää rakentamisen suunnittelun ja toteutuksen sekä talousarviovuonna 2018, että suunnitelmavuosina 2019–2020. Sitovana tavoitteena on, että uusi yhtenäiskoulu on käytössä viimeistään syksyllä 2021. Rakennussuunnittelun lisäksi käynnistetään pedagoginen suunnittelu, jossa perehdytään yhtenäiskoulujen parhaisiin käytäntöihin ja asetetaan keskeiset opetukselliset, toiminnalliset sekä hallinnolliset tavoitteet ja ratkaisuesitykset, joiden avulla uuden yhtenäiskoulun mahdollisuudet ja hyödyt toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Pedagogisen suunnittelutyön aikana tehdään suunnitelma yhtenäiskoulun toimintakulttuurin ja opettajien, henkilöstön, oppilaiden ja muiden sidosryhmien sitouttamisesta uuteen toimintakulttuuriin. Pedagoginen työ ja siihen liittyä toimintakulttuurin muutos käynnistetään talousarviovuonna 2018 ja sitä jatketaan suunnitelmavuosina 2019–2020.

Haasteet taloussuunnitteluvuosina

Vuoden 2018 haasteena on edelleen ikärakenteen tuoma kasvanut yli 65-vuotiaiden tehostetun palveluasumisen tarve. Talousarviovuonna toteutuva tehostetun palveluasumisen paikkojen lisäys tuo haasteensa käyttötalouden suunnitteluun.

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Kuntaliiton uudistunut laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi julkaistiin 17.7.2013. Vuonna 2017 laatusuositus uudistettiin ottamaan huomioon ohjaus- ja toimintaympäristössä meneillään olevat muutokset sekä hallitusohjelman ja julkisen talouden suunnitelman tavoitteet.

Vuoden 2013 suosituksessa suosituksen tavoitteena on, että vuonna 2017 yli 75-vuotiaista 6-7 % olisi tehostetun palveluasumisen piirissä, laitoshoidossa 2-3 %, kotihoidon piirissä 13–14 % ja omaishoidon tuen piirissä 6-7 %. Kotona asui 91–92 %:ia yli 75 v täyttäneistä. Vuoden 2017 uudistetussa suosituksessa tavoitteena on yhä lisätä väestön kotona asumisen mahdollisuuksia. Vuoden 2013 laatusuositusta käytetään lähtökohdانا tarkasteltaessa laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen paikkatarvetta. On kuitenkin huomattu, että Virroilla tehostetun palveluasumisen tarve on korkeampi ollen 8-10 % osuus yli 75-vuotiaista. Tämän vuoksi laskennallinen paikkatarve on suosituksen suoraan tuottamaan tasoon nähden ennusteessa korkeampi. Tähän vaikuttavat muun muassa väestön voimakkaampi ikääntyminen ja haasteellisuus kotihoidossa pitkien etäisyyksien vuoksi.

Vuonna 2017 käytössä on 68 paikkaa vanhainkodilla sekä 71 tehostetun ja tuetun asumisen paikkaa, paikkamäärän ollessa yhteensä 139 paikkaa. Vuoden 2017 lopulla valmistuva Vihriälän ryhmäkoti tuo 30 uutta tehostetun asumispalvelun paikkaa. Vuoden 2018 paikat ovat seuraavat:

- Keiturinpuiston vanhainkoti, 40 tehostetun palveluasumisen paikkaa
- Keiturinpuiston vanhainkoti, 18 laitoshoitopaikkaa
- Vihriälän ryhmäkoti; 30 tehostetun palveluasumisen paikkaa
- ostopalvelut, 69 tehostetun ja tuetun palveluasumisen paikkaa, yhteensä 157 paikkaa.

On nähtävissä ikärakenteen nykyisen kehityksen myötä, että palveluasumisen paikkoja tarvitaan taloussuunnitteluvuosina yhä enemmän. Laaditun ennusteen mukaan voimakkaammin paikkamäärä kasvaa vuoden 2020 jälkeen ja paikkamäärän kasvu jatkuu aina vuoteen 2032 saakka. Tämän jälkeen tarve alkaa tasaantua. Vuonna 2018 otetaan käyttöön kaupungin rakennuttama ikääntyneiden muistisairaiden Vihriälä-koti, jossa tulee olemaan 30 asiakaspaikkaa. Tämä lisää omien tehostetun palveluasumisen paikkojen määrää. Nämä paikat vähentävät tarvetta ulkopuolelta ostetuille palveluille. Väestön vanheneminen ja kasvanut tarve tehostetulla palveluasumisella lisää Virtain kaupungin käyttömenoja merkittävästi, vaikkakin palveluasumisesta saadaan myös asiakastuottoja. Nykyisestä 139 paikasta paikkamäärän lisääminen 174 paikkaan, 35 paikalla, tarkoittaa nettokustannuksena noin 1,4 miljoonaa euroa. On huomioitava, että ikääntyneiden määrän kasvu lisää myös kotihoidon tarvetta, joka myös pitkien etäisyyksien kunnassa lisää kotihoidon kustannuksia noin 500 000 eurolla vuoteen 2030 mennessä.

Taloussuunnitteluvuodet tulevat olemaan haastavampia kuin talousarviovuosi 2018. Tulojen ja menojen kehityksen epäsuhta jatkuu edelleen, joskin menojen kasvu on ollut hyvin maltillista. Tulot eivät kuitenkaan kasva samassa suhteessa, jos ollenkaan. Väestörakenteen vinoutuminen aiheuttaa myös sen, että verotulot tulevat väistämättä laskemaan.

Arvio asumispalvelu- ja laitoshoidon tarpeesta

Vuosi	Yli 75v.	Laskennallinen paikkatarve	Olemassaolevat paikat	Paikkojen riittävyys	Ostopaikkoja tästä
v. 2015	1070	123	110	-13	39
v. 2016	1072	123	116	-7	47
e. 2017	1072	123	139	16	71
e. 2018	1082	124	157	33	69
e. 2019	1092	126	157	31	69
e. 2020	1110	128	157	29	69
e. 2021	1160	133	157	24	69
e. 2022	1228	141	157	16	69
e. 2023	1279	147	157	10	69
e. 2024	1320	152	157	5	69
e. 2025	1357	156	157	1	69

e. 2026	1386	159	157	-2	69
e. 2027	1417	163	157	-6	69
e. 2028	1441	166	157	-9	69
e. 2029	1474	170	157	-13	69
e. 2030	1496	172	157	-15	69
e. 2031	1507	173	157	-16	69
e. 2032	1511	174	157	-17	69
e. 2033	1506	173	157	-16	69
e. 2034	1501	173	157	-16	69
e. 2035	1503	173	157	-16	69
e. 2036	1516	174	157	-17	69
e. 2037	1505	173	157	-16	69
e. 2038	1502	173	157	-16	69
e. 2039	1494	172	157	-15	69
e. 2040	1482	170	157	-13	69

Taloussuunnitteluvuosien osalta merkittävä vaikutus on verotuloilla ja valtionosuudella, mikäli valtionosuus alenee edelleen, eikä alenemaa saada kompensoitua verotulojen kasvulla, taloussuunnitteluvuodet uhkaavat kääntyä alijäämäisiksi ikääntyvän väestön palvelutarpeiden osalta (oletuksella, että valtionosuus on vuoden 2018 tasossa (ei siis myöskään laskisi) ja verotulot kehittyvät maltillisesti). Alijäämän estämiseksi on priorisoitava palveluita, kehitettävä palvelurakennetta sekä palveluiden tarpeisiin vastaavuutta ja pyrittävä löytämään sekä tuotanto- että kustannustehokkuutta koko palvelurakenteesta.

Arvio tulevasta kehityksestä, painopisteenä tehostettu palveluasuminen

Kaupunki ja vesihuolto	TP2015	TP2016	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintatulot	38 957 732	37 527 398	37 101 020	36 972 832	36 992 000	36 972 000
Toimintamenot	-77 830 925	-77 734 454	-78 464 990	-79 005 017	-78 292 000	-78 292 000
Toimintakate	-38 873 193	-40 207 056	-41 363 970	-42 032 185	-41 300 000	-41 320 000
Verotulot	22 002 809	21 906 976	22 386 000	21 811 000	22 254 000	22 832 000
Valtionosuudet	22 546 128	23 805 944	23 455 943	22 930 000	22 930 000	22 930 000
Rahoitustuotot ja -kulut	149 298	158 214	69 200	54 800	-106 200	-182 200
Vuosikate	5 825 042	5 664 078	4 547 173	2 763 615	3 777 800	4 259 800
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 966 447	-2 910 401	-5 716 500	-3 468 932	-3 668 932	-3 868 932
Tilikauden tulos	2 858 596	2 753 677	-1 169 327	-705 317	108 868	390 868
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	136 782	136 782	149 190	211 233	211 233	211 233
Varausten lisäys	-1 000 000	-1 000 000	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 995 378	1 890 460	-1 020 137	-494 084	320 101	602 101

6 TYTÄRYHTIÖT JA LIIKELAITOS MARTTINEN

Kaupunki omistaa 100 % omistussuhteella Keiturin Sote Oy:n, Virtain Energia Oy:n, Kiinteistö Oy Virtain Vuokratilat, Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit, Kiinteistö Oy Tyrkönrivin, Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolan ja Virtain Yrityspalvelut Oy:n. Lisäksi kaupungilla on 75 % omistusosuus Kiinteistö Oy Killinpolusta ja 62,8 % omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä.

6.1 Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy tuottaa terveydenhuoltolaissa (1326/2010) sekä sosiaalihuoltolainsäädännössä kunnan järjestämisvastuulle määrättyjen ja itsehallinnon nojalla itselleen ottamiensa tehtävien tuottamisen palvelutuotantona siten kuin niistä on määrätty lainsäädännössä, asetuksissa ja kuntien toimintaa valvovien viranomaisten ohjeissa ja suosituksissa. Palvelut tuotetaan lähipalveluina Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alueen kuntalaisille.

Keiturin Sote Oy:n hallituksen jäsenmäärä on vuoden 2017 aikana kasvanut yhdellä jäsenellä, joten jäsenmäärä on tällä hetkellä kahdeksan. Yhtiöön on vuoden 2017 aikana palkattu kokoaikainen toimitusjohtaja ja organisaatiota muutettu. Ruoveden kunta on ilmaissut halunsa tulla osakkaaksi yhtiöön ja neuvottelut Ruoveden kunnan kanssa on käynnistetty marraskuussa 2017.

Palvelutuotannosta on sovittu Virtain kaupungin, perusturvalautakunnan ja Keiturin Sote Oy:n välisellä palvelusopimuksella. Sopimus on voimassa määräajan 15 vuotta, alkaa 1.1.2016 ja päättyy 31.12.2030. Tämän jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana sopimuksena.

Virtain kaupunki päättää asiakasmaksujen periaatteista sekä niiden tasosta ja myöntää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n mukaisen alennuksen tai vapautuksen maksusta. Asiakasmaksuihin sisältyvät annettuun palveluun liittyvät käyntimaksut, ylläpito- ja palvelumaksut, ateriat sekä vuokrat, mitkä mihinkin palveluun liittyvät. Palveluntuottaja laskuttaa maksut. Asiakasmaksut tulevat Virtain kaupungin hyväksi. Kaupunki maksaa palvelutuotannosta yhtiölle.

Sopimuksen tarkoituksena on turvata laadukkaat lähipalvelut ja työpaikat Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan maantieteellisellä alueella. Sopimuksen tavoitteena ovat lähipalveluiden laadun ja saatavuuden säilyttäminen vähintään nykytasolla, asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palveluiden tuottaminen, palvelurakenteen tasapainoinen ylläpito ja kehittäminen huomioiden julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat, alueen elinvoimaisuuden tukeminen ja kustannuskehityksen hallinta.

Vuoden 2017 aikana Keiturin Sote Oy valitsi vastaanottopalveluiden tuottajaksi Attendo Oy:n, joka on aloittanut toiminnan vastaanottopalveluiden tuottajana 8.5.2017 viiden vuoden määräaikaisella sopimuksella.

6.2 Virtain Energia Oy

Kuntalain 2 a §:n mukaan kunnan hoitaessa 2 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Tehdyn arvion perusteella kaupungin tuli yhtiöittää kaukolämpöliiketoiminta sekä teollisuuskiinteistöjen vuokraustoiminta.

Virtain kaupunginhallitus on kokouksessaan 1.6.2015 188 § perustanut lämpöliiketoiminnan yhtiöittämistä varten kaupungin 100 % omistaman Virtain Energia Oy:n. Yhtiön hallitukseen on valittu kolme jäsentä ja yhtiön toimitusjohtajaksi Virtain kaupungin maanrakennusmestari (ent. ma tekninen johtaja) 1.6.2017 alkaen toistaiseksi voimassaolevalla sopimuksella.

Virtain Energia Oy tuottaa jatkossa kaukolämpöliiketoiminnan kaupungilta vuokraamissaan toimitiloissa ja kaukolämpöverkossa. Yhtiön liikevaihto on noin 2,3 miljoonaa euroa, josta 0,5 miljoonaa euroa kaupungin tilojen lämmityksestä.

Tavoitteita vuodelle 2018 ovat:

- Laitteistojen käytettävyyden parantaminen mm. hyödyntämällä uutta kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmää.
- Henkilöstön toiminnan kehittäminen ja kouluttaminen, etenkin uuden työntekijän osalta.
- Kaukolämpömittareiden etäluettavuutta parannetaan entisestään, kun loputkin vanhat kaukolämpömittarit uusitaan.
- Henkilöstön varallaolokuormitusta eli työsidonnaisuutta vähennetään, kouluttamalla varallaolojärjestelmään ulkopuolisia henkilöitä (tilapalvelun kiinteistönhoitaja ja urakoitsija).

6.3 Virtain Yrityspalvelu Oy

Virtain Yrityspalvelu Oy toimii vuokraten teollisuustiloja yrityksille. Hallituksen jäsenten lukumäärää on vuoden 2017 aikana päätetty lisätä yhdellä, tämän jälkeen hallitus koostuu neljästä jäsenestä ilman varajäseniä. Virtain Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtajana toimii kaupunginjohtaja. Yhtiöllä on omistuksessaan seitsemän vuokrattavaa kiinteistöä, joista suurin osa on vuokralla tuotannollisessa toiminnassa. Vuoden 2016 alusta alkaen kaupungin omistamat teollisuuskiinteistöt on välivuokrattu Virtain Yrityspalvelu Oy:lle, joka hoitaa vuokraamisen kaupungin puolesta. Vuosina 2015 ja 2016 yhtiön talous on kehittynyt myönteisesti ja yhtiö on tehnyt positiivisen tuloksen. Vuoden 2017 odotetaan toteutuvan vuoden 2016 tasoisesti. Yhtiön tilat on pääosin vuokrattuna.

Talousarviotavoitteena on säilyttää vuokrausaste sekä taloudellinen kehitys vähintään nykytasolla.

6.4 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot

Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloilla on yhteensä 284 huoneistoa kuudessatoista kiinteistössä. Asukkaiden määrä on edelleen vähentynyt vuoden 2017 aikana. Asuntokantaa on alennettu vuoden 2017 aikana yhden kerrostalon purkamisella. Käyttöaste oli elokuun lopussa 84 % (tilinpäätös 82 %).

Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot korottaa keskimääräistä neliövuokraa 0,20 €/m²/kk 1.1.2018 alkaen. Talousarviossa ennakoitujen kustannusten nousut ovat maltillisia. Kaukolämmön hinta ei nouse vuonna 2018. Vuosi 2018 on budjetoitu nollatulokselle. Huoneistoremontit tullaan edelleen toteuttamaan tulorahoituksella, joskin niistä joudutaan hieman tinkimään.

Louhenkatu 6:een rakennetaan uusi kehitysvammaisten asuntola ARA-kohteena. Uuden talon toteuttajana on Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot. Nykyinen Louhenkatu 4:ssä sijaitseva rivitalo on käytössä uuden rakennuksen valmistumiseen saakka.

Virtain kaupungin omistuksessa olevien ja Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalojen talokantaa kehitetään yhtenä kokonaisuutena, jolla pyritään yhtenäistämään käytäntöjä sekä sopeuttamaan asuntotarjontaa kysyntää vastaavaksi.

6.4.1 Linjatie 1 ja Linjatie 5

Linjatie 1 ja 5 vuokrataso pidetään ennallaan. Vuokraustilanne on kummassakin hyvä. Käyttöaste syyskuussa 2017 oli 80 % Linjatie 1 ja 100 % Linjatie 5.

Näissä taloissa on 1.1.2018 tulossa myös 0,20 €/m²/kk vuokrankorotus. Vuodelle 2017 näihin taloihin on budjetin mukaan laskettu noin – 3 500 euron negatiivinen tulos.

Kaikista kohteista tehdään evl:n mukaiset maksimipoistot.

6.5 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat

Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat muodostuvat kolmesta talosta, A, B ja C. Vuonna 2015 C-talo muutettiin ikääntyneiden päivätoiminnan käyttöön sekä kotihoidon tiloiksi. Opiskelija-asuntoloiden suhteen vuosi 2017 on ollut

edelleen taloudellisesti vaikea. Tuotot eivät riitä vuonna 2017 kulujen kattamiseen ja tilikauden tulos vaipuu negatiiviseksi. Vaikka C-talon osalta koti- ja vanhustyö maksaa vuokraa koko talosta, kahden muun talon käyttöasteen heikko tilanne vie myös vuoden 2017 tappiolliseksi. Yhtiön oma pääoma on negatiivinen, mistä on tehty osakeyhtiölain mukainen ilmoitus kaupparekisteriin. Vuokratasoa on alennettu elokuun 2017 alusta alkaen, mutta se ei ole toistaiseksi tuonut toivottua lisäystä käyttöasteeseen.

Toisen asteen koulutuksen osalta tilanne Virroilla on edelleen positiivinen. Opiskelijamäärät ovat edelleen hieman nousseet vuodesta 2016. Uusina linjoina Virroilla käynnistyi hiusalan ja autoalan perustutkinto. Pääsääntöisesti oppilaat tulevat opiskelemaan Virroille omalta paikkakunnalta ja lähikunnista. Vuonna 2018 käynnistyy nykyisten merkonomi-, lähihoitaja-, ja ajoneuvoasentaja sekä hiusalan koulutuksen lisäksi kolmas metsäkoneenkuljettajakoulutus.

Lukion siirtyminen samoihin tiloihin Tredun ammatillisen koulutuksen mahdollistaa koulutusten kehittämien mm. kaksoistutkintojen osalta ja opettajien yhteiskäytön osalta Virtain lukioon olisi tulossa opiskelijoita myös lähipaikkakunnilta, mutta puuttuvat liikenneyhteydet eivät mahdollista opiskelua Virroilla.

Vuonna 2018 Virroilla jatketaan runsasta ja monipuolista tapahtumatarjontaa: Virtain juhannus, Kesä Virrat-soi musiikkijuhla, Muksu-festarit, Kotalan Karhumarkkinat, Killinkosken korttipäivät, Liedenpohjan elomarkkinat sekä Tarjanteen tulojuhla rikastuttavat paikkakunnan toimintaa ja tuovat kävijöitä myös muualta. Virtain keskustassa haaste on majoituspaikkojen vähäisyys. Kesähotellitoiminta on jatkunut kesän 2017 ja sopimus kesähotellitoiminnasta on voimassa vuoteen 2021 saakka. Kesähotelli Domus tarjoaa matkailijoille majoitustilaa Virtain keskustassa opiskelija-asuntoloiden tiloissa kesäaikaan. Toiminta täydentää ja tukee opiskelija-asuntoloiden talviaikaista käyttöä sekä lisäksi auttaa ylläpitämään opiskelija-asuntoloita hyvässä kunnossa.

Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntolat on ajautunut taloudellisiin vaikeuksiin opiskelija-asuntolan haasteellisen tilanteen vuoksi. Opiskelija-asuntoloiden hallinnolta, Virtain vuokratatol Oy:ltä, on tullut pyyntöjä, että omistaja antaa omistajaohjauksesta siitä, kuinka talouden ja toiminnan vaikeuksista selvitään. Näiden omistajanohjauksipyyntöjen johdosta tulee Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntoloiden hallinnointi ratkaista nopealla aikataululla.

6.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi

Kiinteistö Oy Tyrkönrivi on ollut myynnissä, mutta sen myynnissä ei onnistuttu vuoden 2017 aikana. Kaupunki antoi korotonta velkaa 103 000 euroa Kuntarahoituksen lainan maksamiseen, joka piti maksaa takaisin myynnin onnistuttua. Velkakirjan ehdot on uusittu.

6.7 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit

Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit hallinnoi 15 huoneistoa.

Keskimääräistä neliövuokraa korotetaan 0,20 €/kk 1.1.2018 alkaen. Tämän jälkeen keskimääräinen neliövuokra on 7,50 €/kk. Remontoitujen huoneistojen osalta on päätetty, että neliövuokra on korkeampi, mikäli vuokralaiseksi valitaan ei-sotaveteraaneja tai heidän puolisoitaan.

Korjaukset on tehty tulorahoituksella. Kiinteistö Oy Virtain Veteraanien taloudellinen tilanne on hyvä. Yhtiön tulee säilyttää taloustilanne hyvällä nykyytasolla.

6.8 Virtain Jäähalli Oy

Kaupunki omistaa Virtain Jäähalli Oy:stä 62,8 % tavoitteenaan turvata edellytykset aktiiviseen harrastustoimintaan. Virtain Jäähalli Oy:lle asetettuna tulostavoitteena on selviytyä käyttömenoista sekä lainojen lyhennyksistä omalla tulorahoituksella. Yhteistyö- ja avustussopimus kaupungin ja yhtiön välillä on tarkastettu vuonna 2012.

Kylmälaitehankinta kilpailutettiin vuoden 2015 aikana uusittuja EU-säännöksiä vastaavaksi. Kylmälaitteet uusittiin vuonna 2015, mikä on tuonut säästöjä energiakuluissa. Lähivuosien näkymissä ei ole merkittäviä investointitarpeita.

Yhtiön vuosien 2016 ja 2015 ovat olleet lievästi tappiollisia, mutta yhtiö on kyennyt selviytymään käyttömenoista ja lainanhoitokuluista tulorahoituksella. Vuosi 2017 on painumassa lievästi tappiolliseksi maksullisten tuntien vähene-
misen sekä kasvaneiden menojen johdosta.

Vuoden 2018 toiminnallisena tavoitteena on edelleen myydä 1 100 maksullista tuntia (vuonna 2017 1 100 maksullista tuntia), sekä turvata kouluille sopimuksen mukaiset 400 tuntia. Mikäli tuntitavoitteeseen ei päästä, on toimintaa sopeutettava.

Talousarviovuonna maksullisen jääajan myynnin tulee säilyä vähintään nykytasolla ja vuoden 2018 tulostavoitteena on vähintään 0-tulos.

6.9 Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osakkuusyhtiöt ovat Kiinteistö Oy Virtain Virastotalo (omistus 25,40 %), Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (omistus 41,2 %), Kiinteistö Oy Illansuu (omistus 39 %) ja Kiinteistö Oy Kanttorinrinne (omistus 39 %).

Koillis-Satakunnan Sähkö Oy on osakkuusyhteisöistä merkittävin. Omistusta on edelleen keskitetty kuntiin, joilla on kiinnostusta kehittää yhtiön toimintaa. Yhtiön maksaman osingon taso on pysynyt vakaana. Vuonna 2017 osinko kaupungille oli 164.958,75 €.

6.10 Liikelaitos Marttinen

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus. Liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain (1285/2016) mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä. Keskuksen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Nuorisokeskuksen nuorisotyö edistää myös nuorten kansainvälistymistä ja kestävää kehitystä. Keskuksen nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja keskuksen mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Keskuksen toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Marttisen kokous- ja juhlatalotoiminta (elinkeinotoiminta) tukee keskuksen nuorisotoimintaa. Nuoriso- ja elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinne kylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä lähes 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinne kylän toimintaa.

Talousarviovuosi 2018

Vuoden 2018 käyttöpäivät muodostuvat edelleen perusnuorisotoiminnasta (leirikoulut, rippileirit, järjestöjen leirit, muu nuorisotoiminta). Sosiaalinen nuorisotyö (Nuotta –valmennus ja pajatoiminta) täydentää palveluvalikoimaa. Vuonna 2017 voimaan astuneen uuden nuorisolain myötä vahvistetaan nuorten kansainvälistymistä edistävää toimintaa sekä vahvistetaan keskuksen alueellista merkitystä.

	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos TA2017/TA2018 %
Käyttöpäivät	25 456	26 048	28 000	30 000	7 %

Liikelaitos Marttiselle on asetettu 51 000 € ylijäämäinen tulostavoite vuodelle 2018. Marttinen on toiminut liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Talousarviossa huomioidaan Marttisen sitovat toiminnalliset tavoitteet, mutta talousarvion hyväksyy Marttisen johtokunta, ja se ei sisälly kaupungin omaan talousarvioon. Tämän hetken luonnos Marttisen talousarviosta on suositusten mukaisesti talousarvion liitteenä.

7 KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia talousarviovuoden tehtäväkokonaisuuksia sitovaan tavoitteeseen pääsemiseksi.

Käyttötalouden sitova määräraha tulosaluekohtaisesti on toimintamenojen ja toimintatulojen erotus, toimintakate. Lautakunta tai johtokunta voi tehdä muutoksia menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli niiden erotus, toimintakate pysyy samana. Ensin on esitetty yhteenveto lautakuntakohtaisista määrärahoista. Lautakuntakohtaisissa esitteilyssä sitova määräraha on selkeyden vuoksi tummennettu toimielimittäin.

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuuston ja kunnan muiden toimielinten on talousarviossa ja -suunnitelmassa sekä niihin perustuvissa käyttösuunnitelmissa ja erillisbudjeteissa hyväksyttävä toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Laissa tai sen perusteluissa ei ole tarkemmin määritelty perusteita, joilla jaottelu toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin tehdään. Toiminnallinen tavoite liittyy nimensä mukaisesti toimintaprosessin ohjaamiseen ja taloudellisilla tavoitteilla ohjataan kunnan tulo- ja pääomarahoitusta sekä resurssien jakoa.

Kaupunginvaltuusto on 17.6.2013 hyväksynyt Virtain kaupungin konsernistrategian vuosille 2013–2016 ”Yhteisen tulevaisuutemme tekijät”. Uusi konsernistrategia on talousarviota laadittaessa valmisteilla.

Tulevassa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle ehdotetaan asetettavaksi seuraavia tavoitteita:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Talousarviovuoden toiminnallisten tavoitteiden laadinnan lähtökohtana ovat sekä aiemman konsernistrategian yhteiset tulevaisuuden tekijät ja toimielinten strategiset tavoitteet että tulevan konsernistrategian linjaukset. Talousarviovuonna hyväksytään uusi kuntastrategia valtuustokaudelle.

Aiempiin talousarviovuosiin verrattuna toiminnallisia tavoitteita on tarkennettu ja näkökulmana on se, että toimielimellä on yhteiset toiminnalliset tavoitteet, joihin kukin tulosalue osaltaan pyrkii. Lisäksi tavoitteita on pyritty asettamaan siten, että niiden toteutumisen mittaaminen olisi mahdollisimman yksiselitteistä ja luotettavaa.

KÄYTTÖTALOUS, YHTEENVETO

KAUPUNGINVALTUUSTO	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-89 290	-96 256
TOIMINTAKATE	-89 290	-96 256
TARKASTUSLAUTAKUNTA	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	0	0
TOIMINTAMENOT	-25 592	-26 243
TOIMINTAKATE	-25 592	-26 243
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	0	36 540
TOIMINTAMENOT	-24 959	-48 516
TOIMINTAKATE	-24 959	-11 976
KAUPUNGINHALLITUS	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	2 287 900	1 999 323
TOIMINTAMENOT	-4 308 621	-3 769 722
TOIMINTAKATE	-2 020 721	-1 770 399
SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	935 093	806 059
TOIMINTAMENOT	-11 928 794	-11 723 231
TOIMINTAKATE	-10 993 701	-10 917 172
MERIKANTO-OPISTO	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	436 000	435 560
TOIMINTAMENOT	-1 339 000	-1 350 204
TOIMINTAKATE	-903 000	-914 644
PERUSTURVALAUTAKUNTA	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	26 417 024	26 621 987
TOIMINTAMENOT	-52 847 948	-53 060 061
TOIMINTAKATE	-26 430 924	-26 438 074
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	7 022 355	7 010 781
TOIMINTAMENOT	-8 395 894	-8 868 202
TOIMINTAKATE	-1 373 539	-1 857 421
VIRTAIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	TA2017	TA2018
TOIMINTATULOT	37 098 372	36 910 250
TOIMINTAMENOT	-78 960 098	-78 942 435
TOIMINTAKATE	-41 861 726	-42 032 185

7.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupungin ylintä päätäntävaltaa kaupungin toiminnassa käyttää asukkaiden valitsema kaupunginvaltuusto. Valtuusto valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan neljän vuoden välien järjestettävillä kuntavaaleilla. Uusi valtuustokausi käynnistyi 1.6.2017. Virtain kaupunginvaltuustossa on kaudella 2017–2021 yhteensä 27 valtuutettua, joiden määrä on kuntalaisia sidottu kaupungin asukasluukuun.

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kaupunginvaltuuston tehtävät on määrätty kuntalain 14 §:ssä. Sen mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

Talousarviovuodelle on budjetoitu kaupunginvaltuuston toiminnasta aiheutuvat menot. Kaupunginvaltuuston määrärahoista maksetaan mm. valtuutettujen kokouspalkkiot, tilojen käytöstä aiheutuvat vuokrat sekä mahdolliset valtuuston koulutus- ja seminaarikustannukset. Talousarvio 2018 on hieman korkeampi kuin vuonna 2017 pienien kalustohankintojen vuoksi. Kaupunginvaltuustolla ei ole tuloja.

Taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINVALTUUSTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-82 625	-87 473	-89 290	-96 256	7,8 %	-96 300	-96 300
TOIMINTAKATE	-82 625	-87 473	-89 290	-96 256	7,8 %	-96 300	-96 300

7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen toimielin, jonka tulee toteuttaa sille vaalilaissa määritellyt tehtävät. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä.

Vuonna 2018 järjestetään presidentinvaalit. Presidentinvaalin vaalipäivä on 28.1.2018 ja mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä 11.2.2018. Maan hallitus on 5.7.2017 linjannut, että ensimmäiset maakuntavaalit toimitetaan erillisinä vaaleina lokakuussa 2018. Lakia maakuntavaalien järjestämisestä ei toistaiseksi kuitenkaan ole.

Vuonna 2019 toimitetaan eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Vuonna 2020 ei tämänhetkisen tiedon mukaan ole säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2021 toimitetaan kuntavaalit sekä mahdollisesti maakuntavaalit.

Vaalien valmistelutoista sekä ennakoöänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän järjestelyistä vastaa keskusvaalilautakunta. Käytännön toimintaa hoidetaan kaupunginkansliassa. Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista lukuun ottamatta kuntavaaleja, joiden järjestämisestä valtio ei maksa korvausta kunnille.

Taloudelliset tavoitteet

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	12 386		0	36 540	0,0 %	24 000	0
TOIMINTAMENOT	-12 463		-24 959	-48 516	100,0 %	-32 300	0
TOIMINTAKATE	-77	0	-24 959	-11 976	100,0 %	-8 300	0

7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- järjestää hallinnon ja talouden tarkastus;
- huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- tuottaa kaupungin ja sen strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi luotettavaa ja olennaista arviointitietoa päätöksentekijöille, kuntalaisille ja kaupungin henkilöstölle;
- arvioida valtuuston asettamien strategisten tavoitteiden ja talousarviotavoitteiden toteutumista, toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta;
- sidonnaisuusilmoitusten valvonta ja niiden raportointi kaupunginvaltuustolle;
- muut kuntalaisissa tarkastuslautakunnalle osoitetut tehtävät.

Arviointi- ja tarkastustoiminnan tavoitteena on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus sekä kuntalaisten etujen toteutuminen.

Kaupunginhallituksen sijaan tarkastuslautakunta valmistelee suoraan valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten ehdotuksen tilintarkastajan valinnasta. Kuntalain 122.3 § momentti säätelee sitä, että tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa tilintarkastussopimuksen noudattamista ja tehdä valtuustolle ehdotus tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille, ottaen huomioon tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa antamat lausunnot.

Kuntalain 1.6.2017 uudistuksen myötä myös arviointia koskeviin tehtäviin on tullut muutoksia. Sen lisäksi, että tarkastuslautakunnat arvioivat valtuuston talousarvioiden toteutumista kunnan ja kuntakonsernien asettamien toimintojen ja talouden toteutumien osalta, lautakunta arvioi myös sitä antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät tiedot valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta, ja siitä onko toteuttaminen ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2018 talousarvio on vuoden 2017 tasolla. Tarkastuslautakunnalla ei ole tuloja.

Taloudelliset tavoitteet

TARKASTUSLAUTA-KUNTA	TP2015	TA2016	TA2017	TA2018	Muutos 16/17%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	0	0	0		0,0 %	0	0
TOIMINTAMENOT	-24 055	-21 920	-25 592	-26 243	2,5 %	-26 300	-26 300
TOIMINTAKATE	-24 055	-21 920	-25 592	-26 243	2,5 %	-26 300	-26 300

7.4 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus johtaa, ohjaa ja koordinoi kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta siten, että kaupunki kehittyy kaupungin toiminta-ajatuksen ja valtuuston määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus jakautuu kahteen tulosalueeseen hallitukseen sekä hallintoon ja talouteen.

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka, työllistäminen, kehittämistoiminta ja henkilöstöhallinto, hallituksen myöntämät avustukset ja kaavoitus. Hallinnon ja talouden tulosalueen muodostavat kaupunginkanslia, taloushallinto, monistamo ja tietohallinto.

Henkilöstön määrä ja muutokset suunnitelmakaudella

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2016	Henkilöstö 31.12.2017	Muutokset 2017
Hallitus	7,5	8,5*	+ 1**
Hallinto ja talous (31.12.2017: kanslia 4, rahatoimisto 10, tietohallinto 4, monistamo 1)	20	19	+ 0,5***
Yhteensä	28	27,5	+/-0

Muutokset talousarviovuonna:

* Määräaikainen yrityskoordinaattori ajalla 1.1. - 31.12.2018 (aloittanut 2017)

** Määräaikainen osa-aikainen hanketyöntekijä Elinvoimaa lähiruoasta hankkeeseen 1.1. - 31.12.2018

*** Rahatoimen kirjanpidon taloussihteeri (puoli vuotta tai 50 % työaika)

Taloudelliset tavoitteet

KAUPUNGINHALLITUS	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	1 184 260	2 297 736	2 287 900	1 999 323	-12,6 %	1 999 355	1 999 355
TOIMINTAMENOT	-3 299 375	-3 717 097	-4 308 621	-3 769 722	-12,5 %	-3 770 856	-3 770 856
TOIMINTAKATE	-2 115 114	-1 419 361	-2 020 721	-1 770 399	-12,4 %	-1 770 399	-1 770 399
Poistot	-66 142	-579 832	-670 698	-677 192	1,0 %	-677 192	-677 192
Satunnaiset erät		310 000					
Yli-/alijäämä	-2 181 256	-1 689 193	-2 691 419	-2 447 591	-9,1 %	-2 447 591	-2 447 591

Tulevassa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle ehdotetaan asetettavaksi seuraavia tavoitteita:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous

3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat kaupunginhallituksen tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2018 ovat:

Strateginen tavoite	Tavoite/Toimenpide	Mittarit/Tavoitetaso
Kivijalkana Henkilöstö	Johtamisen kehittäminen kehityskeskusteluja lisäämällä	Käydyt kehityskeskustelut - Tavoite 100 %
	Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen uusien tukimuotojen käyttöönotolla	Kulttuuri- ja liikuntaseteleiden käyttöönotto - Tavoite käytössä 2018
	Henkilöstön tietoteknisen osaamisen kehittäminen koulutuksia järjestämällä	Lähtötason kartoitus sekä koulutussuunnitelman laadinta. Perustason Excel-osaaminen tarvitseville.
Kivijalkana talous	Kokonaisvaltaisen talouden suunnittelun ja hallinnan lisääminen talousosaamista parantamalla	Talousseurannan ja raportoinnin koulutukset henkilöstölle - Tavoite 2 koulutusta/vuosi
	Käyttömenojen hallinnan ja kustannustietoisuuden lisääminen kustannuslaskentaa sekä kirjanpidon reaaliaikaisuutta kehittämällä	Toimintolaskennan käynnistys pilottikohteen osalta - Tavoite 1: pilottikohteesta toimintolaskentadata vuoden loppuun mennessä - Tavoite 2: Puolivuotistilanteesta soveltuvin osin (väli)tilinpäätöstasoinen raportointi
Onnistuva Virrat	Työvoiman saatavuuden parantaminen	Työllisyysaste - Tavoite; työllisyysaste nouseva Avoimet työpaikat - Tavoitetaso: Yhteisövero kasvaa vuosittain
	Toimitila-/Logistiikka-alueen kehittäminen	Myytyjen/vuokrattujen yritystonttien määrä - Tavoite 5
	Imagon uudistaminen	Mittari: markkinointi- ja viestintäsuunnitelman hyväksyminen, toteuttaminen ja seuranta
	Asuntomarkkinoiden kehittäminen	Mittari: Huolehditaan, että tarjolla on houkuttelevia vuokra-asuntoja Käsitellään rakennusluvut nopeasti
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Edistetään kaavoitussopimusten syntymistä	Kaavoitussopimusten määrä - Tavoite 3 kaavoitussopimusta/vuosi
	Koulutamme tulevaisuuden tekijöitä ammatillisessa ja ammattikorkeakoulutuksessa	Koulutusalojen määrä Virtain toimipisteessä -Tavoite 4 linjaa, jotka vastaavat paikallista työvoiman kysyntää.

	Vahvistamme ammatillisen koulutuksen ja ammatti-korkeakoulutuksen saatavuutta alueella	Yhteiset koulutukset ja kehittämistoimenpiteet Tredun, Tamk:n ja Ruoveden kanssa.
	Toteutamme yhdessä kehittämis- tai investointihankkeita yhteistyökumppaniemme kanssa.	Viisi uutta kehittämis- tai investointihanketta
Vastuullinen Virrat	Edunvalvonnasta ja yhteistyöstä huolehtiminen	Osallistuminen maakuntauudistuksen valmisteluun, mittarina valmistelun tulosten raportointi
	Työllistäminen	Työttömyysaste - Tavoite alle 11 %
	Huolehdimme kuntalaisten hyvinvoinnista, arjen sujuvuudesta ja turvallisuudesta.	Mittaamme onnistumistamme toteuttamalla palvelukyselyn
	Huolehdimme nuorisotakuun toteutumisesta	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä - Tavoite alle 30
Uudistuva Virrat	Huolehdimme kuntalaisten kuulemisesta	Tilaisuuksien ja/tai kuntalaiskyselyjen määrä - Tavoite 6
	Perustetaan palvelukeskus kaupungintalon aulaan	Perustettu vuoden 2018 aikana
	Varaudutaan EU:n tietosuoja-asetuksen voimaantumiseen	Tietoturvaliikenne päivitetty ja tietosuojajohje hyväksytty.
	Kehitetään Tredun toimipisteestä joustavan toiminnan yksikkö	Uudet koulutus- ja toimintamuodot, - oppisopimuskoulutukset tavoite 6 , - lyhytkurssit tavoite 2, - kokeilut, tavoite 3
	Tietohallinnon kehittäminen mahdollinen maakuntauudistus huomioiden.	Laaditaan uusi kolmevuotinen toimintasuunnitelma.

7.4.1 Hallituksen tulosalue

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka, työllistäminen, hallituksen myöntämät avustukset, kaavoitus ja kehittämisen seuranta. Kehittämistoiminta sisältää kuntastrategian mukaista hanketoimintaa (investointi- ja kehittämishankkeet), uusien toimintatapojen kokeiluja sekä palvelutoiminnan yhdessä strategisten kumppanien kanssa. Elinkeino toiminnan pääpainopisteitä ovat hyväksytyt elinkeinostrategian mukaisesti kunnan imagon parantaminen, kunnan markkinoinnin edistäminen sekä logistiikka-alueen muodostaminen.

Lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut tuottaa Keuruun kaupunki isäntäkuntamallilla.

Työllistämisen ja työpajatoiminnan tehtävänä on tukea työmarkkinoille sijoittumista ja huolehtia pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivoitamis suunnitelmien laatimisesta tai työllistää heidät. Työllistämiseen kuuluu palkkatukityöllistäminen, kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja kaupungin työpajat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Talousarviovuosi 2018

Talousarviovuonna kaupunginhallitus tehostaa konserniyhtiöiden ohjausta.

Kaupungin tytäryhtiön Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntoloiden taloudellinen tilanne on heikko ja kaupunki on joutunut avustamaan yhtiötä merkittävästi vuosina 2016 ja 2017. Talousarviovuoden aikana tulee ratkaista miten yhtiön toimintaa tervehdytetään, sekä ryhtyä tervehdyttämissuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin.

Talousarviovuoden tavoitteisiin kuuluu lisäksi yhteisen palvelukeskuksen perustaminen kaupungintalon aulaan, eläköitymiseen varautuminen toiminnan kannalta kriittisissä tehtävissä sekä kaupungin ja jäähalliyhtiön välisen sopimuksen ja toimintamallin kehittäminen.

Taloudelliset tavoitteet

HALLITUS	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	394 004	1 438 597	1 423 844	1 189 855	-16,4 %	1 189 855	1 189 855
TOIMINTAMENOT	-2 071 708	-2 510 729	-3 012 958	-2 540 856	-15,7 %	-2 540 856	-2 540 856
TOIMINTAKATE	-1 677 704	-1 072 131	-1 589 114	-1 351 001	-15,0 %	-1 351 001	-1 351 001
Poistot	-25 965	-569 601	-644 365	-647 179	0,4 %	-647 179	-647 179
Satunnaiset tuotot		310 000					
Yli-/alijäämä	-1 703 668	-1 331 732	-2 233 479	-1 998 180	-10,5 %	-1 998 180	-1 998 180

7.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa talous- ja tietohallinnonpalveluista, asianhallinnan toimivuudesta sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä.

Kaupunginkanslia vastaa kaupungin asianhallinnan toimivuudesta sekä hallinnon valmistelusta, joista keskeisimpinä tehtävinä ovat kaupungin kirjaamoon ja asiakaspalvelupisteen ylläpitäminen, kaupunginhallituksen ja -valtuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävät sekä vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan ohjauksessa.

Tietohallinto johtaa, koordinoi ja kehittää koko kaupungin tietohallintoa sekä järjestää itse tai ostopalveluna kaikille asiakkailleen määritellyjä ICT-palveluja. Lisäksi tietohallinto tuottaa ICT-palvelut myös Ruoveden kunnalle kuntalain mukaisena yhteistoimintana, jonka tarkoituksena on tehostaa yhteistyötä ja alentaa tietohallinnon kustannuksia yhteisillä hankinnoilla ja investoinneilla.

Taloushallinto vastaa kaupungin taloushallinnon tehtäväalueesta sisältäen palkanlaskennan, maksuliikenteen ja kirjanpidon. Taloushallinto vastaa mm. talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelusta sekä kustannuslaskennan ja raportoinnin kehittämisestä.

Talousarviovuosi 2018

Sisäisen palvelukeskuksen talousarviovuoden toiminnallisia tavoitteita ovat asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen, uuden tietosuoja-asetuksen jalkauttaminen, talousosaamisen lisääminen kaikilla kaupungin osastoilla, kustannuslaskennan kehittäminen ja kirjanpidon reaaliaikaisuuden parantaminen sekä laatia tietohallinnon uusi toimintasuunnitelma.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO JA TALOUS	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	790 256	859 139	864 056	809 468	-6,3 %	809 500	809 500
TOIMINTAMENOT	-1 227 666	-1 206 368	-1 295 663	-1 228 866	-5,2 %	-1 230 000	-1 230 000
TOIMINTAKATE	-437 410	-347 230	-431 607	-419 398	-2,8 %	-420 500	-420 500
Poistot	-40 177	-10 231	-26 333	-30 013	14,0 %	-30 013	-30 013
Yli-/alijäämä	-477 587	-357 461	-457 940	-449 411	-1,9 %	-450 513	-450 513

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tunnusluvut

	TP2013	TP2014	TP 2015	TP 2016	TA 2018
Kaupunginvaltuuston kokousasioiden määrä	109	72	84	76	100
Äänestysten määrä kaupunginvaltuustossa	9	5	5	3	
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginvaltuustossa	0	0	2	0	0
Kaupunginhallituksen kokousasioiden määrä*	419	387	429	382	400
Äänestysten määrä kaupunginhallituksessa	6	4	4	4	
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginhallituksessa	7	19	15	3	0
Oikaisuvaatimusten määrä	2	2	1	2	0
Tukityöllistettyjen määrä**	78	56	47	49	50
Perustetut uudet yritykset	28	21	8	18	20

* kaupunginhallituksen julkiset kokousasiat

**sisältää myös osaston omalla rahalla palkatut henkilöt, joihin on saatu palkkatukea

7.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävien sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus sekä edistettävä väestön terveyttä. Palveluiden tason on oltava sellainen, että se luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Sosiaali- ja terveyspalvelut kuuluvat kunnan yleiseen järjestämismallisuuteen. Se voi tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut yksin tai muodostaa keskenään kuntayhtymiä. Kunta voi myös ostaa sosiaali- ja terveyspalveluja muilta kunnilta, järjestöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoidopiirit järjestävät erikoissairaanhoidon.

Sosiaalipalveluilla tarkoitetaan kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Sosiaalityöhön kuuluu myös yleis- ja erityislainsäädännön mukaisten sosiaalihuollon tehtävien ja palvelujen toteuttaminen. Osana hyvinvoinnin edistämistä kunnan tulee järjestää sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta sekä rakenteellista sosiaalityötä.

Terveyspalvelut kattavat muun muassa erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Kuntien selviytymiseksi näiden palveluiden tuottamisesta valtio maksaa kunnille valti-onosuutta. Terveyspalveluiden velvoittamana valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus ja sen painopisteet ja indikaattorit ohjaavat perusturvalautakunnan toimintaa.

Virrat ja Ruovesi muodostavat perusturvan yhteistoiminta-alueen lasten päivähoidon ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Perusturvalautakunta toimii yhteislautakuntana, siten kuin yhteistoimintasopimuksessa on päätetty. Lautakunnan tehtävät ja toimivalta on määritelty Virtain kaupungin hallintosäännössä. Ruoveden palvelut ovat Virtain kaupungin perusturvaosaston järjestämivastuulla.

Perusturvaosastoa johtaa hyvinvointijohtaja.

Talousarviovuosi 2018

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä uudistetaan ja erityisesti palvelurakenteisiin tulee vaikuttamaan valmisteilla oleva maakunta- ja sote-uudistus, joka tulee voimaan 1.1.2020. Sen tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalvelut ovat toimiva kokonaisuus, siten että palvelut ja hoitopolut ovat sujuvia ja että asiakas saa palvelunsa tilanteensa mukaan oikea-aikaisesti.

Virtain kaupunki on yhtiöittänyt osan sosiaali- ja terveyspalveluistaan vuoden 2016 maaliskuussa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämismallisuutta on perusturvalautakunnalla ja niiden tuottamisesta vastaa Virtain kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö Keiturin Sote Oy. Sosiaali- ja terveyspuolen viranomaistehtävistä sekä hammashuollosta vastaa Virtain kaupunki.

Työterveyshuolto kilpailutettiin ja sen tuottajaksi valittiin joulukuun 2017 alusta alkaen Attendo Oy, jonka vastuulla on ollut myös terveyskeskuksen poliklinikkatoiminta 7.5.2017 alkaen. Vuoden 2017 maaliskuussa aloitti ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksikkö Attendon Keiturin hoivakoti. Vuoden 2018 alussa aloittaa Keiturin Soten omana toimintana muistisairaiden hoivakoti Vihriälä, joka on myös tehostettua palveluasumista.

Perusturvalautakunta jakautuu seuraaviin tulosalueisiin: ehkäisevä terveydenhuolto, sairaanhoito, erikoissairaanhoidon, hammashuolto, sosiaalityö, kehitysvammahuolto ja koti- ja vanhustyö. Aikaisempina vuosina omana on ollut myös terveystoimen tukipalvelujen tulosalue, mutta vuoden 2018 alusta se on päätetty jakaa muihin tulosalueisiin.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö		Henkilöstö	
	20.10..2017 Virrat	20.10.2017 Ruovesi	20.10.2016Virrat	20.10.2016 Ruovesi
Ehkäisevä terveydenhuolto	4,4	1,7	4,4	2
Hammashuolto	4,6	5,7	5,5	5
Hallinto ja sosiaalityö	11,7	4,6	10,9	5,6
Yhteensä	20,7	12,0	20,8	12,6

Taloudelliset tavoitteet

PERUSTURVALAUTA-KUNTA	TP		TA		Muutos 17/18%	TS	
	2015	2016	2017	2018		2019	2020
TOIMINTATULOT	27 108 737	27 035 785	26 417 024	26 621 987	0,8 %	26 621 987	26 621 987
TOIMINTAMENOT	-52 243 939	-53 222 891	-52 847 948	-53 060 061	0,4 %	-53 060 061	-53 060 061
TOIMINTAKATE	-25 135 202	-26 187 106	-26 430 924	-26 438 074	0,0 %	-26 438 074	-26 438 074
Poistot	-75 610	-114 939	-125 772	-198 635	57,9 %	-198 635	-198 635
Tilikaudentulos	-25 210 812	-26 302 044	-26 556 696	-26 636 709	0,3 %	-26 636 709	-26 636 709

PERUSTURVALAUTA-KUNTA VIRRAT	TP		TA		Muutos 17/18%
	2015	2016	2017	2018	
TOIMINTATULOT	4 410 297	4 467 398	3 967 107	3 844 567	-3,1 %
TOIMINTAMENOT	-29 571 479	-30 678 883	-30 432 831	-30 326 950	-0,3 %
TOIMINTAKATE	-25 161 182	-26 211 485	-26 465 724	-26 482 383	0,1 %
Poistot	-50 227	-90 559	-90 972	-165 023	81,4 %
Yli-/alijäämä	-25 211 409	-26 302 044	-26 556 696	-26 647 406	0,3 %

PERUSTURVALAUTA-KUNTA RUOVESI	TP		TA		Muutos 17/18%
	2015	2016	2017	2018	
TOIMINTATULOT	22 698 440	22 568 387	22 449 917	22 777 420	1,5 %
TOIMINTAMENOT	-22 672 460	-22 544 008	-22 415 117	-22 733 111	1,4 %
TOIMINTAKATE	25 980	24 379	34 800	44 309	27,3 %
Poistot	-25 382	-24 380	-34 800	-44 309	27,3 %
Yli-/alijäämä	597	0	0	0	0,0 %

Konsernistrategiassa perusturvaosastolle asetetut strategiset tavoitteet ovat:

Näistä johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2018 ovat:

PERUSTURVALAUTAKUNTA		
Strategiset tavoitteet	Operatiiviset tavoitteet vuonna 2018	Mittarit talousarviovuonna
Kivijalka: Henkilöstö	Keiturin Sotella ja perusturvalautakunnalla on vastuullinen, osaava ja kehittyvä henkilöstö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sairauspoissaolojen määrä aleneva vrt. kunta10 2. Kehityskeskustelut käydään kaikkien kanssa, tavoite 100 % 3. Täydennyskoulutus veloitteen täyttyminen 4. Kulttuuri- ja liikuntasetelien käyttöönotto vuonna 2018

Kivijalka: talous	Kustannustehokkuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raportointi lautakunnalle talouden toteumasta verrattuna budjettiin 2. Erikoissairaanhoidon ostopalvelun euromääräinen seuranta 3. Omien palveluiden tuotteistaminen ja vertaaminen markkinahintaan
Onnistuva Virrat	Oikea-aikaiset, oikein mitoitettut ja kohdennetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asiakastytyväisyyskyselyiden toteuttaminen ja raportointi 2. Asiakasraatien ja -neuvostojen laajentaminen eri toimi-alueille 3. Ennaltaehkäisevien ja avopalveluiden määrän lisääntyminen sekä raskaan laitoshoidon ja erikoissairaanhoidon vähentyminen 4. Sosiaalityön määräaikojen seuraaminen
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Vastuulliset ja lähellä olevat palvelut yhdessä Ruoveden kanssa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhteisesti tuotettujen palveluiden määrän lisääminen 2. Yhteiset toimintatavat ja ohjeet alueelle
Uudistuva Virrat	Maakuntayhteensopivuus alueen palvelut turvaten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaikuttavuusmittareiden seuranta 2. Osallistuminen maakuntavalmisteluun
Vastuullinen Virrat	Helposti lähestyttävät, tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset palvelut	<p>Matalan kynnyksen palveluiden käynnistäminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ikäihmisten ennaltaehkäisevän kuntoutustoiminnan kehittäminen 2. Lähitoritoiminnan aloittaminen 3. Perhekeskustoimintamallin kehittäminen 4. Mielenterveyspalveluiden yhtenäistäminen 5. Kuntalaisten kohtaamispaikan perustaminen

7.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue

Ehkäisevän terveydenhuollon lakisääteisinä tehtävinä ovat väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen sekä eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun edistäminen mukaan lukien ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys. Toimintaan kuuluvat terveysneuvonta, seulonta ja joukkotarkastukset, yleiset terveystarkastukset äitiys-, lasten- ja aikuisneuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, eläinlääkintähuolto sekä terveydensuojelu.

Talousarviovuosi 2018

Korostetaan edelleen yhteistoiminta-alueena toimimista jatkamalla toimintaohjeiden ja -tapojen yhtenäistämistä sekä hoitoketjutyön ja asiakkuuspolkujen jalkauttamista. Hoitoketjujen juurruttamista tukevan seudullisen toimintamallin tavoitteena on potilaan hoidon laadukkuus ja sujuvuus yli organisaatorajojen. Kehittämistoiminnassa tullaan hyödyntämään myös kehittäviä vertaiskäyntejä sekä ottamaan käyttöön Suuntima-työkalun, jolla voidaan tunnistaa erilaisia asiakkuuksia. Terveydenhuollon resurssit voidaan näin kohdistaa tarkoituksenmukaisesti, kun tunnistetaan ne asiakkaat, jotka pärjäävät omin voimin ja keskitetään ammattihenkilöstön aikaa niihin asiakkaisiin, jotka tarvitsevat tukea ja opastusta.

Tavoitteena on kehittää lapsi- ja perhepalveluita yhteistoiminta-alueella osallistumalla Lape-hankeeseen. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) on vuosina 2017 - 2018 toteutettava hallituksen kärkihanke, jonka

avulla tehdään muutosta kohti lapsi- ja perhelähtöisiä palveluja sekä lapsen oikeuksia ja tietoperustaisuutta vahvistavaa toimintakulttuuria

Vuonna 2018 suunnitellaan sähköisen ajanvarauspalvelun mahdollista käyttöönottoa. Virtain neuvolatoiminnan on tarkoitus siirtyä takaisin entisiin tiloihinsa niiden remontoinnin jälkeen ensi vuoden aikana.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto tuottaa terveysvalvonnan ja eläinlääkinnän lakisääteiset palvelut yhteistoiminta-alueella.

Taloudelliset tavoitteet

EHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	534 816	502 841	415 730	17 200	-95,9 %	17 200	17 200
TOIMINTAMENOT	-1 368 459	-1 510 551	-1 802 936	-1 074 644	-40,4 %	-1 074 644	-1 074 644
TOIMINTAKATE	-833 643	-1 007 710	-1 387 206	-1 057 444	-23,8 %	-1 057 444	-1 057 444

EHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO VIRRAT	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	402 645	396 544	319 000	6 200	-98,1 %
TOIMINTAMENOT	-1 009 339	-1 099 245	-1 300 613	-764 530	-41,2 %
TOIMINTAKATE	-606 695	-702 701	-981 613	-758 330	-22,7 %

EHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO RUOVESI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	132 171	106 297	96 730	11 000	-88,6 %
TOIMINTAMENOT	-359 120	-411 306	-502 323	-310 114	-38,3 %
TOIMINTAKATE	-226 949	-305 009	-405 593	-299 114	-26,3 %

7.5.2 Sairaanhoidon tulosalue

Lakisääteisenä tehtävänä on kunnan asukkaiden ja muiden kunnan alueella tilapäisesti oleskelevien kiireellinen avosairaanhoito ja ne mielenterveyspalvelut, jotka on tarkoituksenmukaista järjestää terveyskeskuksen toimesta.

Tulosalueelle kuuluvat seuraavat yksiköt: lääkärit, hoitotarvikejakelu, poliklinikka, sairaankuljetus, laboratorio, röntgen, dialyysi, kuntoutus, sotaveteraanien kuntoutus ja vuodeosasto.

Talousarviovuosi 2018

Ensisijainen tehtävä on turvata lakisääteiset perusterveydenhuollon palvelut hoitotakuun rajoissa. Yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksissa järjestetään kiireellistä ja kiireetöntä hoitoa arkisin virka-aikana ja Virroilla maanantaista perjantaihin klo 16–20 sekä viikonloppuisin ja pyhäpäivinä 9 - 17. Keiturin Sote ulkoisti 7.5.2017 alkaen poliklinikka toiminnot Attendo Terveyspalvelut Oy:lle. Attendo vastaa edelleen myös kiirevastaanotosta. Lääkäripäivystystä yö-aikaan ja viikonloppuisin järjestetään Tampereen Acutasta.

Hoidon tarpeen arviointi on keskeinen osa potilaan hoitoa ja siitä säädetään terveydenhuoltolaissa. Terveyskeskuksen tulee järjestää terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas on ottanut yhteyden terveystakeskukseen, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana. Hoidontarpeen arviointiin pääsee terveystakeskuksen toiminta-aikana myös ilman etukäteissoittoa tai ajanvarausta.

Oman perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon kehittäminen määrärahojen puitteissa. Vanhuspalvelulain edellyttämä geriatrian erikoislääkärin vastaanotto toiminta jatkuu tarpeen vaatimalla tasolla. Erikoissairaanhoidon ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Sairaankuljetus sisältää ensihoidon ja sairaankuljetuksen kulut Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin vastuulla olevasta toiminnasta.

Vuodeosaston toiminnan kehittämistä jatketaan siten, että esimerkiksi sairaalapotilaiden ja saattohoitopotilaiden jatkohoitotarpeeseen pystytään vastaamaan. Vuodeosaston paikkaluku tulee pitää sillä tasolla, ettei potilaita tarvitse hoitaa muualla. Kotiutushoitajan tehtävät ovat siirtyneet loppuvuodesta 2017 asiakasohjaajille joiden toimintaa kehitetään vuoden 2018 aikana. Vuoden 2018 aikana on tarkoitus aloittaa kotisairaaloiminta tukemaan kotihoidon toimintaa ja vähentämään vuodeosastohoidon tarvetta.

Poliklinikan toimintaa tehostetaan siten, että vuodeosastohoidon tarve vähenee. Erikoislääkäreiden palveluiden tarvetta seurataan ja tarvittaessa tehdään muutoksia palveluiden hankinnassa siten että odotusajat pysyvät kohtuullisina.

Taloudelliset tavoitteet

SAIRAANHOITO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	1 593 740	1 685 943	1 401 737	1 337 867	-4,6 %	1 337 867	1 337 867
TOIMINTAMENOT	-10 286 721	-10 281 001	-9 498 075	-10 281 466	8,2 %	-1 028 1466	-1 028 1466
TOIMINTAKATE	-8 692 982	-8 595 058	-8 096 338	-8 943 599	10,5 %	-8 943 599	-8 943 599
Poistot	-32 179	-54 760	-53 825	-114 038	111,9 %	-114 038	-114 038
Yli-/alijäämä	-8 725 161	-8 649 818	-8 150 163	-9 057 637	11,1 %	-9 057 637	-9 057 637

SAIRAANHOITO VIRRAT	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	1 157 416	1 155 767	950 937	907 967	-4,5 %
TOIMINTAMENOT	-6 432 779	-6 299 028	-5 786 207	-5 871 581	1,5 %
TOIMINTAKATE	-5 275 363	-5 143 261	-4 835 270	-4 963 614	2,7 %
Poistot	-32 179	-47 594	-53 825	-79 552	47,8 %
Yli-/alijäämä	-5 307 543	-5 190 854	-4 889 095	-5 043 166	3,2 %

SAIRAANHOITO RUOVESI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	436 324	530 176	450 800	429 900	-4,6 %
TOIMINTAMENOT	-3 853 942	-3 981 973	-3 711 868	-4 409 885	18,8 %
TOIMINTAKATE	-3 417 618	-3 451 797	-3 261 068	-3 979 985	22,0 %
Poistot	0	-7 167	0	-34 486	
Yli-/alijäämä	-3 417 618	-3 458 964	-3 261 068	-4 014 471	23,1 %

7.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkaan. Talousarvioehdotuksessa on varattu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon palveluiden ostoon Ruoveden osalta -5 838.000 €. Ruoveden erikoissairaanhoidon palvelusopimus Pirkanmaan sairaanhoitopiirille sisältää myös ensihoidon, kehitysvammanhuollon palvelun, erityisvelvoitemaksun ja välitettävät palvelut. (TP 2016 oli 5.493.169 €).

Virtain talousarviossa erikoissairaanhoidon ostoihin on varattu -7.666.000 € ja kalliin hoidon tasausmaksuun -500.000 €. Virtain palvelusopimus vuodelle 2018 on -7 591 000 €, joka sisältää myös ensihoidon, kehitysvammanhuollon palvelun, erityisvelvoitemaksun ja välitettävät palvelut (TP 2016 oli 8.034.291 €).

Erikoissairaanhoidon tulosalueeseen Virroilla ja Ruovedellä kuuluvat myös kustannuspaikat psykiatriset sairaalat, muut sairaalat, mielenterveystoimisto, päivätoiminta Sateenkaari ja Pilke.

Erikoissairaanhoidon sopimuksista vastaa jatkossakin Virtain kaupunki sairaanhoitopiirin osalta.

Yhteistoiminta-alueella tullaan jatkamaan yhtenäisen mallin kehittämistä mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden matkankynnyksen palveluissa. Mallintamisessa otetaan huomioon asiakkaiden yhdenvertainen ja tasa-arvoinen mahdollisuus palveluihin pääsyssä sekä korostetaan asiakkaan osallisuutta palvelujen kehittämistoiminnassa. Mielenterveystoimiston ja päivätoiminnan keskittämistä samoihin tiloihin jatketaan molemmissa kunnissa.

Sairauskeskeisen hoitokulttuurin muutosta ennaltaehkäiseväksi hoidoksi jatketaan yhdessä seudun eri toimijoiden kanssa kehittäen verkostotyötä. Kolmannen sektorin muodostamien tukipalveluiden kehittäminen sekä yhteistyö eri toimijoiden kanssa lisäävät tehokasta toimintaa ja täydentävät mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaisuutta.

Taloudelliset tavoitteet

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	54 469	51 348	46 500	42 200	-9,2 %	42 200	42 200
TOIMINTAMENOT	-14 979 453	-15 415 742	-15 621 625	-15 329 689	-1,9 %	-15 329 689	-15 329 689
TOIMINTAKATE	-14 924 984	-15 364 393	-15 575 125	-15 287 489	-1,8 %	-15 287 489	-15 287 489

ERIKOISSAIRAANHOITO VIR RAT	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	40 892	40 308	40 400	36 400	-9,9 %
TOIMINTAMENOT	-8 381 799	-9 211 394	-8 798 310	-8 780 413	-0,2 %
TOIMINTAKATE	-8 340 908	-9 171 086	-8 757 910	-8 744 013	-0,2 %

ERIKOISSAIRAANHOITO RUOVESI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 16/17%
TOIMINTATULOT	13 577	11 040	6 100	5 800	-4,9 %
TOIMINTAMENOT	-6 597 654	-6 204 348	-6 823 315	-6 549 276	-4,0 %
TOIMINTAKATE	-6 584 077	-6 193 308	-6 817 215	-6 543 476	-4,0 %

7.5.4 Hammashuollon tulosalue

Hammashuollon lakisääteinen tehtävä on hammashuollon ylläpitäminen, johon kuuluvaksi luetaan valistus- ja ehkäisytoiminta, kunnan asukkaiden tutkimus ja hoito sekä kunnassa opiskelevien hammashuolto sekä potilaan asuinpaikasta riippumaton kiireellinen hammashoito.

Talousarviovuosi 2018

Hammaslääkäripalvelut on tuotettu Virroilla Attendo Oy:n toimesta 1.4.2016 alkaen. Sopimus on määräaikainen ja päättyy 31.12.2018. Ruoveden hammaslääkärit ovat Keiturin Sote Oy:n palveluksessa, mutta suurin osa hammaishoitajista on Virtain kaupungin palveluksessa. Arki-iltojen ja viikonlopun päivystys on Acutassa

Taloudelliset tavoitteet

HAMMASHUOLTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	405 731	501 438	445 500	526 750	18,2 %	526 750	526 750
TOIMINTAMENOT	-1 438 653	-1 351 307	-1 396 128	-1 469 889	5,3 %	-1 469 889	-1 469 889
TOIMINTAKATE	-1 032 921	-849 869	-950 628	-943 139	-0,8 %	-943 139	-943 139
Poistot	0	0				0	0
Yli-/alijäämä	-1 032 921	-849 869	-950 628	-943 139	-0,8 %	-943 139	-943 139

HAMMASHUOLTO VIRRA	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	241 883	343 470	286 500	332 500	16,1 %
TOIMINTAMENOT	-902 263	-808 422	-854 979	-850 524	-0,5 %
TOIMINTAKATE	-660 380	-464 952	-568 479	-518 024	-8,9 %
Poistot	0	0	-5 000	-5 560	11,2 %
Yli-/alijäämä	-660 380	-464 952	-573 479	-523 584	-8,7 %

HAMMASHUOLTO RUOVESI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	163 848	157 968	159 000	194 250	22,2 %
TOIMINTAMENOT	-536 390	-542 884	-541 149	-619 365	14,5 %
TOIMINTAKATE	-372 541	-384 916	-382 149	-425 115	11,2 %

7.5.5 Sosiaalityön tulosalue

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveystyö, kasvatus- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito. Suurin osa sosiaalihuoltolain mukaisista sosiaalipalveluista on ns. määrärahasidonnaisia palveluja, joiden myöntämisessä kunta voi käyttää harkintaa lain asettamissa puitteissa.

Talousarviovuosi 2018

Keskeisenä tavoitteena lapsiperheiden osalta on suunnata tuki tarvittaessa oikea-aikaisesti riittävän ajoissa siten, ettei kallisiin toimenpiteisiin kuten huostaanotto tarvitse ryhtyä. Lapsiperheiden hyvinvointia pyritään tukemaan ennaltaehkäisevästi perhetyöntekijöiden ja lapsiperheiden kotipalvelun työntekijöiden avulla ja ohjauksella. Myös kasvatus- ja perheneuvolalla on merkittävä rooli tuen antajana.

Lapsiperheiden palveluja kehitetään kaupungin eri toimijoiden (mm. sosiaalityö, sivistystoimi, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, etsivä nuorisotyö) kesken Lape-hankkeessa, jonka tavoitteena on luoda alueelle perhekeskusmalli.

Sosiaalipalveluiden tarpeeseen vaikuttaa merkittävästi väestön ikärakenne. Virroilla vanhusten osuus väestöstä on kasvava, mikä lisää myös vammaispalveluiden tarpeita, erityisesti kuljetuspalveluiden ja asunnon muutostöiden määrä on kasvava.

Toimeentulotuki siirtyi Kelalle vuoden 2017 alussa. Kunnalle jäi ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki.

Ruoveden maksuosuus on esitetty aikaisemmista vuosista poiketen tulona sosiaalityön tulosalueella hallinnon kustannuspaikalla. Aiemmin maksuosuus kirjautui terveystoimen tukipalveluihin. Maksuosuus on talousarviossa 20 295 070 euroa.

Taloudelliset tavoitteet

SOSIAALITYÖ	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	761 069	580 244	171 000	20 459 870	11864,8 %	20 459 870	20 459 870
TOIMINTAMENOT	-4 850 083	-4 723 456	-3 872 764	-4 116 963	6,3 %	-4 116 963	-4 116 963
TOIMINTAKATE	-4 089 014	-4 143 213	-3 701 764	16 342 907	-541,5 %	16 342 907	16 342 907
Poistot	-1 516	0	0	-5 735		-5 735	-5 735
Yli-/alijäämä	-4 090 529	-4 143 213	-3 701 764	16 337 172	-541,3 %	16 337 172	16 337 172

SOSIAALITYÖ VIRRAT	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	636 212	463 720	144 000	133 800	-7,1 %
TOIMINTAMENOT	-3 099 687	-2 761 008	-2 333 587	-2 331 265	-0,1 %
TOIMINTAKATE	-2 463 476	-2 297 289	-2 189 587	-2 197 465	0,4 %
Poistot	-1 516	0		-5 735	
Yli-/alijäämä	-2 464 991	-2 297 289	-2 189 587	-2 203 200	0,6 %

SOSIAALITYÖ RUO- VESI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	124 858	116 524	27 000	20 326 070	75181,7 %
TOIMINTAMENOT	-1 750 396	-1 962 448	-1 539 177	-1 785 698	16,0 %
TOIMINTAKATE	-1 625 538	-1 845 924	-1 512 177	18 540 372	-1326,1 %
Poistot		0		-5 137	
Yli-/alijäämä	-1 625 538	-1 845 924	-1 512 177	18 535 235	-1325,7 %

7.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue

Kehitysvammahuollossa tuotetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisesti palveluja kehitysvammaisille ja heidän perheilleen. Tulosalueeseen kuuluu omana toimintana sekä ostopalveluna tuotetut asumispalvelut ja työ- ja päivätoimintaa sekä kuntoutusohjausta. Työ- ja päivätoimintaa myydään myös muille kunnille. Lisäksi tarjotaan perhehoitoa kotona asuvien asiakkaiden omaisten tukemiseksi. Kehitysvammapoliklinikan ja laitospalvelut ostetaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Talousarviovuosi 2018

Vammaisten ihmisoikeussopimuksen ratifioiminen, vammaislainsäädännön uudistuminen ja muutokset kunta- ja palvelurakenteissa ovat edellyttäneet, että huomiota on kiinnitetty laitoshoidon vähentämiseen ja yksilöllisemmän asumisen järjestämiseen.

Pyrkimyksenä on kehittää toimintatapoja pitkäjänteisesti siihen suuntaan, että kehitysvammaiset olisivat itse oman elämänsä päämiehiä, jotka tekevät omaan elämäänsä liittyviä päätöksiä,

Louhenrinteen uuden ohjatun yksikön rakentaminen alkaa vuonna 2018. Uuteen rakennukseen siirtyvät nykyiset ohjatun yksikön asiakkaat. Yhteistoiminta-alueen kehitysvammaisten työtoiminnan tehostaminen ja toiminnan laajentaminen jatkuu vuonna 2018, tavoitteena on hyödyntää nykyisiä omia toimintoja paremmin, sekä lisätä kehitysvammaisten työskentelyä alueen yrityksissä.

Taloudelliset tavoitteet

KEHITYSVAMMAHUOLTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	646 849	704 330	670 670	640 900	-4,4 %	640 900	640 900
TOIMINTAMENOT	-3 115 556	-3 193 541	-3 430 548	-3 505 946	2,2 %	-3 505 946	-3 505 946
TOIMINTAKATE	-2 468 707	-2 489 211	-2 759 878	-2 865 046	3,8 %	-2 865 046	-2 865 046

KEHITYSVAMMAHUOLTO VIRRAT	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	278 195	291 831	261 670	259 000	-1,0 %
TOIMINTAMENOT	-1 773 859	-1 810 497	-2 001 478	-1 923 197	-3,9 %
TOIMINTAKATE	-1 495 664	-1 518 667	-1 739 808	-1 664 197	-4,3 %

KEHITYSVAMMAHUOLTO RUOVESI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	368 654	412 500	409 000	381 900	-6,6 %
TOIMINTAMENOT	-1 341 697	-1 383 044	-1 429 070	-1 582 749	10,8 %
TOIMINTAKATE	-973 043	-970 544	-1 020 070	-1 200 849	17,7 %

7.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista on tullut voimaan 1.7.2013. Lain toimeenpano edellyttää, että kunnan on seurattava palvelujen laatua ja riittävyttä sekä kestävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä.

Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on järjestettävä niin kuin väestön turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Pitkät etäisyydet lisäävät haastetta tuottaa kotihoito ja tukipalvelut tasavertaisesti asunpaikasta riippumatta samalla tavalla. Tämä on huomioitava erityisesti kotihoidon järjestämisen suunnittelussa.

Talousarviovuosi 2018

Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alue osallistuu Ikäneuvo-hankkeeseen, jossa kehitetään Pirkanmaalle yhteinen ikääntyneiden neuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamalli. Ikäneuvo-hanke on sosiaali- ja terveystalveministeriön rahoittama hanke ja se toteutetaan marraskuusta 2016 lokakuulle 2018.

Hankkeen tavoitteena on maakunnallisen neuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin lisäksi kehittää neuvontaa, ohjausta ja koordinoimtia tukevia työkaluja ja menetelmiä. Tärkeänä tavoitteena on tukea ikäihmisten kotona asumista, arjessa selviytymistä ja kuntoutumista, ja luoda vaikuttava ja toimiva iäkkäiden palveluverkosto.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista edellyttää toimintayksiköiltä ajan tasalla olevia omavalvontasuunnitelmia. Omavalvontasuunnitelmassa määritellään yksikön toiminta-ajatus, arvot ja periaatteet sekä riskienhallinnan ohjeistus. Suunnitelmassa kuvataan myös asiakkaan asemaan ja oikeuksiin liittyviä tekijöitä sekä palvelun sisällön omavalvonta.

Yhteistoiminta-alueen väestön ikääntyneiden osuus on kasvussa. Tämä seikka tulee edelleen lisäämään palvelujen kysyntää. Ennaltaehkäisevät kotikäynnit pyritään tekemään kattavasti yli 75-vuotiaille sekä Ruovedellä että Virroilla. Omaishoitajien terveystarkastukset toteutetaan yhteistoiminta-alueelle kevään 2018 aikana. Molemmissa kunnissa toimivat vanhusneuvostot, joiden rooli on merkittävä ikäihmisten palvelujen toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä.

Virroilla Keiturinpuiston vanhainkodilta kolme osastoa (40 paikkaa) muuttui tehostetun palveluasumisen paikoiksi vuoden 2017 alusta. Alkuvuodesta 2018 Keiturinpuiston vanhainkodin asukaspaikkoja tullaan vähentämään 68 paikasta 58 paikkaan siirtämällä muistiosaston asukkaita syksyllä 2017 valmistuneeseen Vihriälän ryhmäkotiin. Muutoksien myötä Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alueen koti- ja vanhustyön laitoshoidon painotteisuus saadaan muutettua palveluasumismuotoisemmaksi.

Kotiin annettava hoito

Kotihoidon toimintaprosessia kehitetään niin, että myös muistisairaat pystyvät selviytymään kotona pidempään. Kotihoidossa etsitään uusia mahdollisuuksia kotona asumisen tueksi terveystalveteknologian puolelta. Lisäksi kotihoito vastaa asiakkaiden oikea-aikaisesta ja tehokkaasta kotona tapahtuvasta kuntoutuksesta.

Kotihoidon tukipalveluiden yhtenäistäminen Ruovesi-Virrat alueella vuoden 2018 aikana sisältää mm. kotiin kuljettavat ateriat, yöhoitotoiminnan, turvapuhelin- sekä turvapalvelut.

Kotihoidon potilaskertomusjärjestelmän mobiilipalvelu ja resurssisuunnittelun optimointiohjelma on otettu käyttöön koko yhteistoiminta-alueella. Muutos on lisännyt asiakkaan kotona käytettyä työaikaä, potilasturvallisuutta sekä mahdollistanut nopean tiedon siirtymisen usealle toimijalle. Järjestelmässä on kuitenkin vielä kehitettävää ja uudenlaisen työskentelytavan opettelu vaatii aikaa.

Asumis- ja laitoshoido

Asumis- ja laitoshoidon lähtökohtana on tarkoituksenmukaisen hoidon varmistaminen. Tarkoituksena on tehdä poikkileikkaustutkimus RAVA-mittaristollla. Tuloksista voidaan päätellä ovatko hoidon piirissä olevat asiakkaat sijoittuneet tarkoituksenmukaisella tavalla. Raskasta hoitoä tulee käyttää vain viimeisenä vaihtoehtona.

Pitkäaikaisia laitoshoidon paikkoja muutetaan sisäisesti kuntouttaviksi intervallipaikoiksi. Kuntoutusta tarjotaan kotonasumisen tukemiseksi tai sinne palaamiseksi. Virroilla jatketaan laitoshoitopaikkojen muuttamista palveluasumismuotoon. Osa Virtain vanhainkodin paikoista siirtyy Vihriälän ryhmäkotiin ja muuttuu tämän siirron myötä laitoshoidosta tehostetuksi palveluasumiseksi.

Ikäihmisten ostopalvelut

Ikäihmisten palveluasumisen paikat kilpailutettiin loppuvuodesta 2015. Uuden toimijan hoivakoti Attedo Keituri aloitti toimintansa keväällä 2017. Uudet alkavat palveluasumisen paikat ostetaan hankintapäätöksen mukaisesti toimijoilta. Ruoveden ostopalvelusopimukset toimitiloista ovat pitkiä ja vaikeasti muutettavissa. Ostopalvelusopimusten päättyessä selvitetään peruskuntien (Virrat ja Ruovesi) intressi tuottaa palvelu omana toimintana. Ruovedellä tehostetun palveluasumisen paikat vähenevät 5-8 paikkaa. Ruoveden osalta ostopalveluun on varauduttu talousarviossa seitsemän paikan osalta.

Vanhuspalvelun laatu

Laatua seurataan asiakaspalautteiden avulla. Asiakastyytyväisyysmittarit rakennetaan niin, että samaa mittausta voidaan toistaa useampi vuosi peräkkäin, jolloin saadaan vertailutietoa. Ennakoitavissa on, että vanhuspalvelulain voimaantulon myötä kiinnostus vanhuspalvelua kohtaan lisääntyy. Uuden lain tulkintaa voidaan joutua käsittelemään myös muistutusten muodossa.

Taloudelliset tavoitteet

KOTI-JA VANHUS- TYÖ	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 16/17%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	3 310 554	3 410 342	3 393 600	3 597 200	6,0 %	3 597 200	3 597 200
TOIMINTAMENOT	-15 377 812	-15 763 643	-16 196 695	-17 281 464	6,7 %	-17 281 464	-17 281 464
TOIMINTAKATE	-12 067 258	-12 353 300	-12 803 095	-13 684 264	6,9 %	-13 684 264	-13 684 264
Poistot	-5 567	-18 212	-26 147	-78 862	201,6 %	-78 862	-78 862
Tilikaudentulos	-12 072 825	-12 371 512	-12 829 242	-13 763 126	7,3 %	-13 763 126	-13 763 126

KOTI-JA VANHUS- TYÖ VIRRAT	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	1 629 058	1 768 927	1 961 600	2 168 700	10,6 %
TOIMINTAMENOT	-7 646 478	-8 256 498	-8 895 444	-9 805 440	
TOIMINTAKATE	-6 017 419	-6 487 572	-6 933 844	-7 636 740	10,1 %
Poistot	-5 567	-17 786	-26 147	-74 176	183,7 %
Tilikaudentulos	-6 022 987	-6 505 357	-6 959 991	-7 710 916	10,8 %

KOTI- JA VANHUS- TYÖ RUOVESI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%
TOIMINTATULOT	1 681 496	1 641 416	1 432 000	1 428 500	-0,2 %
TOIMINTAMENOT	-7 731 334	-7 507 144	-7 301 251	-7 476 024	
TOIMINTAKATE	-6 049 838	-5 865 729	-5 869 251	-6 047 524	3,0 %
Poistot		-426	0	-4 686	
Tilikaudentulos	-6 049 838	-5 866 155	-5 869 251	-6 052 210	3,1 %

Perusturvan tunnuslukuja

Kunta	Vuosi	Menot	Asukas- luku	€/asukas	Muutos % /v
Virrat					
	2014	26 099 853 €	7161	3 644,72 €	
	2015	25 160 513 €	7006	3 591,28 €	-3,60 %
	2016	26 211 485 €	6913	3 791,62 €	5,58 %
	2017 TA	26 465 724 €	6855	3 860,79 €	1,25 %
	2018 TA	26 445 473 €	6765	3 909,16 €	1,25 %
	2019 TS	26 445 473 €	6681	3 958,31 €	1,26 %
	2020 TS	26 445 473 €	6601	4 006,28 €	1,21 %
Ruovesi					
	2014	19 347 558 €	4691	4 124,78 €	
	2015	19 773 622 €	4621	4 279,07 €	2,20 %
	2016	19 564 196 €	4573	4 278,20 €	-0,02 %
	2017 TA	20 044 434 €	4437	4 517,56 €	5,59 %
	2018TA	20 237 314 €	4366	4 635,21 €	2,60 %
	2019TS	20 237 314 €	4302	4 704,16 €	1,49 %
	2020TS	20 237 314 €	4245	4 767,33 €	1,34 %

7.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimi turvaa kaikille virtolaisille sivistyslautakunnan toimialueen palvelujen korkean laatutason lainsäädännön edellyttämällä tavalla (perusopetus, lukiokoulutus, lasten päivähoido, kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi). Lisäksi sivistystoimi tukee ammatillisen ja korkeakoulukoulutuksen toimintaa paikkakunnalla. Sivistystoimi turvaa virtolaisille hyvän ja motivoivan oppimisympäristön peruskoulussa, toisen asteen opetuksessa sekä aikuisväestölle kansalaisopistossa sekä laadukkaat vapaa-ajan palvelut ja korkeatasoisen kirjastotoiminnan.

Sivistystoimi jakautuu seitsemään tulosalueeseen, jotka ovat hallinto, perusopetus, lasten päivähoido, lukiokoulutus, kansalaisopisto, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä liikunta- ja nuorisotoimi. Tilivelvollinen viranhaltija näiden osalta on sivistystoimen johtaja.

Talousarviovuosi 2018

Yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan talousarviovuoden aikana. Rakennuksen lisäksi on suunniteltava tuleva toimintamalli. Yläkoulun opetus järjestetään vuoden 2017 tavoin väistötiloissa. Palvelujen tarjoaminen vähenevälle asiakaskunnalle lisää yksikkökustannuksia. Oppilaiden ja opettajien määrät on esitetty talousarvion liitteenä.

Lasten päivähoitopaikoista on vuoden 2017 aikana ollut pulaa ja sivistyslautakunta on esittänyt uuden päivähoitoyksikön perustamista Koivurinteen päiväkodin alaisuuteen.

Henkilöstön määrä ja muutokset

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2016	Henkilöstö 20.10.2017
Hallinto	2	2
Perusopetus	74,5	77,4
Lukiokoulutus	7	7
Kansalaisopisto	0,5	1
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	9	7,8
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1
Lasten päivähoido	52	46
Yhteensä	146	142,2

Taloudelliset tavoitteet

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	817 591	814 172	935 093	806 059	-13,8 %	806 059	806 059
TOIMINTAMENOT	-11 630 137	-11 771 742	-11 928 794	-11 723 231	-1,7 %	-11 723 231	-11 723 231
TOIMINTAKATE	-10 812 546	-10 957 570	-10 993 701	-10 917 172	-0,7 %	-10 917 172	-10 917 172
Poistot	-54 013	-29 174	-164 727	-171 216	3,9 %	-171 216	-171 216
Tilikaudentulos	-10 866 559	-10 986 744	-11 158 428	-11 088 388	-0,6 %	-11 088 388	-11 088 388

Tulevassa konsernistrategiassa koko kaupungin toiminnalle ehdotetaan asetettavaksi seuraavia tavoitteita:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat sivistyslautakunnan tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2018 ovat:

Strateginen tavoite 2018-2019	Operatiivinen tavoite v. 2018	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Kivijalkana henkilöstö	Selkeät tehtäväkuvat	Käytyt kehityskeskustelut ja niiden yhteydessä tarkistetut tehtäväkuvat; tavoite 100 %
	Tiedonkulun ja vuorovaikutuksen parantaminen	johtoryhmätyöskentelyn muistiot ja tiedotteet kaikille työntekijöille 100 %
	Tasapuolinen ja oikeudenmukainen kohtelu; suunnitelman mukaiset koulutusmahdollisuudet kaikille	Kartoitetaan tilanne ja järjestetään koulutusta tarpeen mukaan; laaditaan koulutussuunnitelmat esimiehen johdolla tulosalueittain/osastoittain
Kivijalkana Talous	Kiinnitetään huomiota talousarviovalmisteluun ja tehostetaan talouden seurantaa	Talousarviosuunnittelu osastoittain; talousarvion sisällön avaaminen raamibudjetoinnin mukaisesti
Vastuullinen Virrat	Asiakaslähtöinen palvelu, jossa huolehditaan monipuolisista palvelumuodoista lainsäädännön mukaisesti (mm. monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut, toisen asteen tarpeen mukainen koulutus)	Asiakastyytyväisyyskyselyt; hyvä ja monipuolinen palveluvalikoima ja asiakaspalvelu Päivähoitopaikkojen riittävyyden akuuttiongelma ratkaistava välittömästi. Mittari: riittävä määrä päivähoitopaikkoja
Uudistuva Virrat	Yhtenäiskoulun hallinnollinen ja pedagoginen suunnittelu	Jatketaan yhtenäiskoulun suunnittelua hallinnon ja pedagogisten seikkojen osalta; työntekijät monipuolisesti mukaan suunnitteluun
	Vapaa-aikatoimen uudistaminen	Laaditaan vapaa-aikatoimea koskeva suunnitelma
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Yhteistyö yhdistysten, seurojen ja eri toimijoiden kanssa sekä yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa	Pidetään yhteyksiä eri toimijoihin systemaattisesti ja tilanteen mukaan; tavoite: ainakin 2 kertaa/vuosi

7.6.1 Hallinnon tulosalue

Talousarviovuosi 2018

Aiemmin tässä tulosalueessa ollut joukkoliikenne-kustannuspaikka on poistettu käytöstä ja linja-autojen kustannukset on jaettu kouluille, sillä linjat on järjestetty koulukuljetuksia varten. Seutulippu on siirretty hallinnon alle.

Kilpailutusperiaatteita muutettiin siten, että sopimuskausista tehtiin osin useamman vuoden mittaisia tai ne sisältävät optiot. Kyläkoulujen kuljetuskokonaisuudet kilpailutettiin v. 2016-2018 osalta.

Hallinnon palvelut tukevat sivistystoimen eri osa-alueita.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	5 424	3 284	690	11 468	1562,0 %	11 468	11 468
TOIMINTAMENOT	-326 286	-174 511	-177 974	-203 509	14,3 %	-203 509	-203 509
TOIMINTAKATE	-320 862	-171 227	-177 284	-192 041	8,3 %	-192 041	-192 041

7.6.2 Perusopetuksen tulosalue

Talousarviovuosi 2018

Talousarviovuoden tavoitteena on koulujen opetuksen jatkuva kehittäminen lapsen oppimisen turvaamiseksi ja oppilashuoltoon liittyvän moniammatillisen yhteistyön saaminen luontevaksi osaksi lasten ja nuorten tukemista. Painopisteenä on myös jatkuva opetussuunnitelman kehittäminen ja erityisesti 1.8.2016 käyttöön otettujen uusien opetussuunnitelmien toteuttaminen, asteittain myös yläkoulussa.

Esiopetus toteutetaan keskustassa Koivurinteen päiväkodin alaisuudessa kolmena ryhmänä (yksi ryhmä eli päivähoitoa tarvitsemattomien esikoululaisten ryhmä siirretty 1.8.2016 alkaen kirjastolle) ja muut ryhmät toimivat Koivurinteen päiväkodissa, jossa keskitytään alle kouluikäisten hoitoon. Kyläkouluilla tarjotaan esiopetusta 1-2 luokan opetuksen yhteydessä, paitsi Killinkoskella esiopetusta tarjoaa koulun sijasta päiväkotia.

Tavoitteena on hyödyntää yhtenäisen peruskoulun opettajien asiantuntemusta, huolehtia koulurakennusten kunnosta yhdessä tilapalvelun kanssa sekä toteuttaa valtuuston hyväksymää talousarviopäätöstä opetuksen laadun kehittämisestä ja yhteistyöstä eri kyläkuntien kanssa.

Kuljetuskilpailutuksessa huomattiin, että koulujen alkamis- ja päättymisajankohdan yhtenäisyys on olennainen osa kustannustehokkaita kuljetuksia. Rantatien ja Mäkitien koulun on alettava seuraavina lukuvuosina kaikilla oppilailla samaan aikaan. Koulun päättymisajankohtia on pyrittävä vähentämään vähintään yhdellä (nykymuodossa klo 12, 13, 14 ja 15).

Yhtenäiskoulun rakenteellinen ja pedagoginen suunnittelu, yhteistyössä päättäjien, henkilöstön ja asiantuntijoiden kanssa.

Taloudelliset tavoitteet

PERUSOPETUS	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	331 775	304 834	410 530	365 276	-11,0 %	365 276	365 276
TOIMINTAMENOT	-6 238 935	-6 669 569	-6 810 706	-6 721 277	-1,3 %	-6 721 277	-6 721 277
TOIMINTAKATE	-5 907 160	-6 364 735	-6 400 176	-6 356 001	-0,7 %	-6 356 001	-6 356 001
Poistot	-44 379	-592	-80 826	-98 979	22,5 %	-98 979	-98 979
Tilikauden tulos	-5 951 539	-6 365 328	-6 481 002	-6 454 980	-0,4 %	-6 454 980	-6 454 980

7.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue**Talousarviovuosi 2018**

Virroilla toimii korkeatasoinen ja houkutteleva lukio, joka jatkaa musiikkiteatteripainotteisena ja tarjoaa myös jääkiekkokursseja valinnaisina kursseina. Oppimisympäristön tason ja opettajien tieto- ja taitotason pitäminen korkeana on tärkeää ja siihen pyritään vaikuttamaan mm. huolehtimalla tietotekniikan laitteistojen ja tietoliikenteen käyttömahdollisuuksien riittävydestä opetuksen apuvälineinä sekä riittävästä opettajankoulutuksesta ja musiikki-teatterialan ammattilaisten palkkaamisesta opetustehtäviin.

Uudet opetussuunnitelmat otettu käyttöön 1.8.2016 alkaen ja syksyllä 2016 ovat alkaneet myös sähköiset yo-kirjoitukset.

Taloudelliset tavoitteet

LUKIOKOULUTUS	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	9 580	19 929	21 172	19 924	-5,9 %	19 924	19 924
TOIMINTAMENOT	-965 111	-1 063 376	-996 473	-1 006 163	1,0 %	-1 006 163	-1 006 163
TOIMINTAKATE	-955 531	-1 043 447	-975 301	-986 239	1,1 %	-986 239	-986 239
Poistot	-9 580	-4 620	-61 500	-39 284	100,0 %	-39 284	-39 284
Tilikaudentulos	-965 111	-1 048 067	-1 036 801	-1 025 523	-1,1 %	-1 025 523	-1 025 523

7.6.4 Aikuiskoulutuksen/Kansalaisopiston tulosalue**Talousarviovuosi 2018**

Kansalaisopisto tarjoaa harrastusluonteisia opintoja (ei tutkintotavoitteisia) kaikenikäisille. Kansalaisopisto tarjoaa virikkeellistä, elämänlaatua nostavaa koulutusta, jonka yhteydessä yhteisöllisyys ja sosiaalinen kanssakäyminen vahvistuvat.

Koulutustarjontaa kehitetään tarve- ja kysyntälähtöisesti, mutta samalla myös oma-aloitteisesti uutta tarjontaa kehittämällä talousarvion sallimissa puitteissa. Sivistyslautakunta vahvistaa kurssimaksut; kurssien toteutuminen vaatii edelleen vähintään 10 opiskelijan osallistumisen kurssille.

Kansalaisopiston toimistosihteerin virka on ollut täytettynä kokoaikaisesti 6.3.2017 alkaen.

Taloudelliset tavoitteet

AIKUISKOULUTUS/ KANSALAIPOPISTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	70 342	81 939	85 000	90 500	6,5 %	90 500	90 500
TOIMINTAMENOT	-326 556	-304 805	-347 267	-364 736	5,0 %	-364 736	-364 736
TOIMINTAKATE	-256 214	-222 867	-262 267	-274 236	4,6 %	-274 236	-274 236

7.6.5 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue

Talousarviovuosi 2018

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia kirjallisuuden, musiikin ja muun kulttuurin harrastamiseen sekä vapaa-ajan viettoon. Kirjasto pyrkii tukemaan opiskelua ja kansalaistaitojen ylläpitoa. Nämä tehtävät perustuvat kirjastolakiin ja -asetukseen. Palveluja pyritään tarjoamaan tasavertaisesti kaikille kuntalaisille. Yhteistyö Virtain ja Ruoveden osalta jatkuu yhteisen kirjastoauton merkeissä. Liittyminen PIKI-kirjastoon lisää kirjastoyhteistyötä Pirkanmaalla.

Talousarviovuonna jatketaan kirjastotoimenjohtajuuden hoidon ostopalvelusopimusta Alavuden kaupungin kanssa.

Kulttuuritoimi hoitaa tapahtumien sisällöntuotannon veteraanijuhlien, juhannuksen, Virrat-päivän ja itsenäisyyspäivän osalta sekä vastaa niiden järjestämisestä. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä kulttuurialan toimijoiden kanssa ja järjestää näyttelyitä kaupungin näyttelytilassa, Galleria Virinässä.

Taloudelliset tavoitteet

KIRJASTO-JA KULT- TUURITOIMI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	32 021	13 079	16 160	9 830	-39,2 %	9 830	9 830
TOIMINTAMENOT	-531 821	-530 085	-611 616	-568 011	-7,1 %	-568 011	-568 011
TOIMINTAKATE	-499 800	-517 006	-595 456	-558 181	-6,3 %	-558 181	-558 181
Poistot				-11 000		-11 000	-11 000
Tilikauden tulos	-499 800	-517 006	-595 456	-569 181	-4,4 %	-569 181	-569 181

7.6.6 Liikuntatoimen tulosalue

Talousarviovuosi 2018

Liikuntatoimen toiminta perustuu liikuntalakiin, jonka tavoitteena on edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Ulkoliikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen toimi, mutta nykyisten sopimusten (jäähallsopimus, rannesopimus) mahdollisia muutoksia koskevat neuvottelut jäävät sivistystoimelle ja sopimusten toteuttaminen on teknisen toimen vastuulla.

Liikkuva koulu –hanke on alkanut syyskaudella 2017 ja jatkuu vuonna 2018.

Taloudelliset tavoitteet

LIIKUNTATOIMI	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18 %	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	2 798	3 996	4 619	12 800	177,1 %	12 800	12 800
TOIMINTAMENOT	-227 229	-231 691	-168 551	-164 241	-2,6 %	-164241	-164241
TOIMINTAKATE	-224 431	-227 695	-163 932	-151 441	-7,6 %	-151 441	-151 441
Poistot	-55	-41	-101	-26	-74,3 %	-26	-26
Tilikaudentulos	-224 486	-227 736	-164 033	-151 467	-7,7 %	-151 467	-151 467

7.6.7 Lasten päivähoiton tulosalue**Talousarviovuosi 2018**

Varhaiskasvatusta on johtanut 1.8.2016 alkaen varhaiskasvatuspäällikkö, jonka vastuualueena ovat päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit ja perhepäivähoito. Kiertävän erityislastentarhanopettajan toimi on ollut täyttämättä 1.8.2016 alkaen; hakua jatketaan. Yksityisen perhepäivähoidon toiminta on alkanut 1.8.2016 (yksi henkilö).

Lasten päivähoitopaikoista on pulaa ja lautakunta esittää uuden päivähoitoyksikön perustamista Koivurinteen päiväkodin alaisuuteen. Etenkin perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt, eikä uusia ole onnistuttu palkkaamaan.

Koivurinteen päiväkodilta siirrettiin koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta 01.01.2016 alkaen kirjaston Toriseva – saliin, jossa toiminta jatkuu edelleen vuonna 2018. Kyläkunnissa koululaisten aamu- ja iltapäivä –toiminta järjestetään perhepäivähoidossa.

Koivurinteen päiväkodin hoitopaikat täyttyvät aina kevään hakijoista. Kesken toimintavuoden päivähoitoa tarvitseville haetaan päivähoitopaikkaa perhepäivähoidosta. Perhepäivähoitajien määrän väheneminen luo paineita ja lisälasten myötä lisää kustannuksia lasten sijoitteluun perhepäivähoidossa.

Talousarviovuoden aikana laaditaan selvitys päivähoidon lisäkapasiteetin tarpeesta ja toimenpiteistä huomioiden erityisesti vuorohoidon tarve. Päivähoiton akuutti paikkojen riittävyysongelma tulee ratkaista välittömästi.

Taloudelliset tavoitteet

LASTEN PÄIVÄHOITO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	365 651	387 111	396 922	296 261	-25,4 %	296 261	296 261
TOIMINTAMENOT	-3 014 198	-2 797 704	-2 816 207	-2 695 294	-4,3 %	-2695294	-2695294
TOIMINTAKATE	-2 648 548	-2 410 593	-2 419 285	-2 399 033	-0,8 %	-2 399 033	-2 399 033
Poistot	-1 993	-23 921	-22 300	-21 927	-1,7 %	-21 927	-21 927
Tilikauden tulos	-2 650 541	-2 434 514	-2 441 585	-2 420 960	-0,8 %	-2 420 960	-2 420 960

Sivistystoimen tunnuslukuja

SIVISTYSTOIMEN YKSIKKÖKUSTANNUSTEN VERTAILUA V. 2013–2018

Tulosalue ja tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA-esitys 2018
Joukkoliikenne ja hallinto (1.1.14 alkaen vain hallinto)*	67,97	43,11	44,90	24,26	25,46	25,81
Perusopetus						
- nettokust./ esi- ja perusope- tuksen oppilas	8.963,82	9.094,61	9.548,55	9.499,61	10.446,33	10.593,99
- nettokust./ esioppilas	6.313,28	8.627,80	9.132,78	9.358,62	7.900,30	7.749,24
Lukiokoulutus						
- nettokust./opisk.	9.504,31	8.780,21	8.806,2	10.229,87	9.300,37	10.381,61
Lasten päivähoito/ Varhaiskasvatus						
- nettokust./ päivähoidossa oleva lapsi	8.118,92	8.392,-	10.762,12	9.681,11	8.226,54	8.945,85
Aikuiskoulutus/ Kansalaisopisto						
nettokust./asukas	37,-	40,68	35,90	31,83	37,50	37,23
- nettokust./tunti	50,40	59,70	52,57	45,58	61,07	53,13
Kirjasto- ja kulttuuritoimi						
- kirjaston netto- kust./asukas	52,82	55,37	54,81	60,79	70,68	66,04
- kulttuuritoimen nettokust./asukas	13,65	12,83	15,09	13,05	15,81	15,39
Liikunta- ja nuorisotoimi						
- nuorisotoim. net- tokust./asukas	13,61	14,45	13,78	14,95		
- liik.toim. netto- kust./asukas**	26,72	18,55	16,27	17,57	20,43	21,78
Lukiokoulutus	9.504,31	8.780,21	8.806,2	10.229,87	9.300,37	10.381,61
- nettokust./opisk.						

7.7 MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisen toimintana.

Henkilöstön määrä 1.8.2017 ja muutokset suunnitelmakaudella

Merikanto-opisto	Henkilöstö 2017	Henkilöstö 2016
rehtori	1	1
apulaisrehtori	1	1
toimistosihteeri	1,5	1,5
opettajaviranhaltijat	15	15
päätoimiset tuntiopettajat	6	5
sivutoimiset tuntiopettajat	5	8
Yhteensä	29,5	31,5

Valtionosuuden kehitys	euroa
TP 2016	785 525
TA 2017	777 762
TA 2018	779 581 (arvio)

Yksikkökustannukset vuonna 2016 ovat olleet:

71,48 euroa / tunti, kun valtakunnallinen keskiarvo on 78,51 euroa / tunti

Taloudelliset tavoitteet

MERIKANTO-OPISTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18 %	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	440 875	435 976	436 000	435 560	-0,1 %	435 560	435 560
TOIMINTAMENOT	-1 313 557	-1 321 666	-1 339 000	-1 350 204	0,8 %	-1 350 204	-1 350 204
TOIMINTAKATE	-872 683	-885 690	-903 000	-914 644	1,3 %	-914 644	-914 644

Merikanto-opiston strategiset tavoitteet:

1. Talouden perustan, kuntaosuuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen
2. Pidetään yksikkökustannukset alle maan keskiarvon
3. Pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka

MERIKANTO-OPISTO		
Strateginen tavoite 2018 – 2020	Operatiivinen tavoite vuonna 2018	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Asiakslähtöisyys: pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka	Kaikki pääsykokeissa hyväksytyt pistemäärän saavuttaneet saavat oppilaspaikan	Tilasto / seuranta
	Oppilaiden ja huoltajien tapaaminen keväisin (solistiset oppilaat n. 488 kpl), henkilökohtaiset opintosuunnitelmat	Raportointi / jatkoilmoittautumiskaavakkeet / tehdyt opintosuunnitelmat
	Päättötutkintojen suorittaminen, laadun ja tason säilyttäminen ja kehittäminen	Tavoitetasona 20–25 päättötutkintoa vuosittain, solistinen arvosana ka 3,5 (asteikolla 1-5) 1.8.2018 alkaen arvosanat poistuvat. Tilalle sellainen arviointi
Talouden perustan, kuntaosuuksien ja valtionosuustuntien turvaaminen	Valtionosuustunteja 18.095 = 779 581 € (arvio v. 2018)	Tilasto / seuranta
	Säilytetään vähintään nykyinen valtionosuustuntien määrä	Hyväksytyt tuntimäärän seuranta
	Kuntaosuudet vähintään vuoden 2017 tasolla	Neuvottelut sopimuskuntien kanssa
Yksikkökustannukset alle maan keskiarvon	Käyttömenojen pitäminen kohtuullisina tulokseen verrattuna	Yksikkökustannusten vertaaminen valtakunnalliseen tilastoon
	Omana tuotantona toteutettu opetus	Sopimuskuntien ostama tuntimäärä
Ammattitaitoinen, nykybedagogiikkaan sitoutunut henkilöstö	Henkilökunnan sitouttaminen uuteen opetussuunnitelmaan, joka otetaan käyttöön 1.8.2018	Kehityskeskustelut Opettajakunnan koulutus; mm. I Padien ja edutornien käyttö opetuksen tukena
	Tieto- ja viestintäteknologian ottaminen olennaiseksi osaksi musiikinopetusta pedagogisesti mielekkäällä ja perustellulla tavalla	

Merikanto-opiston tunnuslukuja

Tunnusluku	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos TA 2017/TA2018 %
Asiaksmäärä	820	821	820	762	- 7,07 %
Opetustunnit	19.100	18.727	18.800	18.800	+ - 0 %
Valtionosuus	778.512	785.525	799.500	779.581	- 2,56 %
Opetus € / tunti	68,35 €	71,48			
(valtakunnal. ka)	78,74 €	78,51			

7.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on huolehtia sen vastuulla olevien kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja muiden maa-alueiden, ulkoliikuntapaikkojen sekä sataman ylläpitotehtävistä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu vesihuoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapito. Teknisten palveluiden lautakunta vastaa myös kaupungin toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Lautakunta vastaa vesihuollon kehittämisestä. Lisäksi lautakunta huolehtii yksityisteiden kunnossapito- ja rakentamisavustusten jakamisesta.

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa mittauksesta ja kaupungin kartoista, kiinteistönmuodostuksesta, osoitteiden määrittelystä, maanhankinta- ja luovutusasioiden valmistelusta, asuntoasioiden rakennusteknisestä avustamisesta, valtion asuntorahaston kautta myönnettävien avustuspäätösten tekemisestä, rakentamattomien maa- ja vesialueiden rakentamisen ja ympäristönsuojelun neuvonnasta ja valvonnasta sekä vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta.

Myös kaupungin ruokapalveluiden järjestäminen, lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita, kuuluu teknisen osaston tehtäviin. Liikuntahallin toiminnan järjestäminen on lisäksi teknisten palveluiden lautakunnan vastuulla.

Osastolla on toiminut 1.1.2013 alkaen erillinen lupapalvelulautakunta, joka toimii kuntien ympäristönsuojelusta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelu-, jäte-, maastoliikenne-, vesiliikenne-, ulkoilu, maa-aines-, vesi-, vesihuolto- ja rakennusuojelulakien mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi lautakunnasta on valittu yksityistiejaosto, joka hoitaa yksityistielain mukaiset kunnan tehtävät. Lautakunta hoitaa myös kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvat tehtävät.

Talousarviovuosi 2018

Johtamisrakennetta selkeytetään. Teknisen osaston organisaatiomalli uudistetaan ja organisaatio mitoitetaan sille asetettujen ydinosamien vaatimusten mukaisesti joustavaksi rakenteita uudistaen. Tulosalueiden määrää laajennetaan ja byrokratiaa kevennetään. Uudet tulosalueet ovat Keskitetyt palvelut, Ruokapalvelut, Kiinteistöt, Talotekniikka, Laitoshuolto, Kunnallistekniikka, Vesihuolto, Ympäristö ja Rakennusvalvonta. Tulosvastuun määrittelmä, tehtäväkuvaukset ja hallinnolliset prosessit uudistetaan.

Asiakasnäkökulmaa uudistetaan. Organisaatio on aloitteellinen, asiakaslähtöinen, vastuullinen ja kustannustietoinen. Henkilöstöllä on tukenaan laaja asiantuntijoiden ja ammattiosaajien verkosto. Panostamme ennakkointiin ja vuorovaikutteiseen asiakaspalveluun. Tavoitettavuutta ja palvelujen saatavuutta parannetaan digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntämällä.

Uudistamme toimintamalleja. Hyödynnämme hankintojen potentiaalin, uudistamme hankintamenettelymme ja laajennamme hankintamenettelyn toteutusvalikoimaa. Tuotteistamme palveluita ja hinnoittelemme ne, siten että tuotteet ovat yksiselitteisiä ja selkeitä.

Henkilöstömäärä 31.12.2017 ja muutos talousarviovuonna

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2016	Henkilöstö 31.12.2017	Muutos 2018
Hallinto	23,8	24,7	
Ylläpito ja rakentaminen	39,5	38,1	+3
Ympäristövalvonta	4,17	3,8	
Vesihuoltolaitos	2,5	3,5	
Yhteensä (*	70,0	70,1	3

(* yhteensä sis.3 täyttämätöntä toimea/virkaa, muutoksessa täytettävät toimet/virat)

Taloudelliset tavoitteet

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA					Muutos		
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	17/18 %	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	9 445 255	6 943 729	7 022 355	7 073 363	0,7 %	7 073 363	7 073 363
TOIMINTAMENOT	-9 274 768	-7 591 662	-8 395 894	-8 930 784	6,4 %	-8 220 784	-8 220 784
TOIMINTAKATE	170 487	-647 933	-1 373 539	-1 857 421	35,2 %	-1 147 421	-1 147 421
Poistot	-2 767 713	-2 186 457	-2 482 120	-2 411 192	-2,9 %	-2 411 192	-2 411 192
Tilikaudentulos	-2 597 226	-2 834 390	-3 855 659	-4 268 613	10,7 %	-3 558 613	-3 558 613

Konsernistrategiassa tekniselle osastolle on asetettu seuraavat strategiset tavoitteet:

1. Huolehditaan kuntalaisten hyvinvoinnista, arjen sujuvuudesta ja turvallisuudesta
2. Kivijalka kuntoon henkilöstön ja hallitun talouden avulla
3. Uudistuvat toimintatavat ja hankintamenettelyt
4. Onnistuneet investoinnit ja hankkeet
5. Kumppanien kanssa vahva Virrat

Näistä lähtökohdista on rakennettu teknisten palveluiden lautakunnan alaisen toiminnan operatiiviset tavoitteet vuodelle 2018 seuraavasti:

Talouden toteumaraportointi tehdään kuukausittain. Kaupungin sisäinen laskutus suoritetaan nettohinnoin

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA		
Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite 2018	Toimenpiteet / laadulliset mittarit 2018
Henkilöstö	Henkilöstön osaamisen kehittämisessä on keskitytty valittuihin ydintehtäviin ja osaamisalueisiin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio on mitoitettu sille asetettujen ydinosoamisen vaatimusten mukaisesti joustavaksi rakenteita uudistaen 2. Riittävä ammatillinen erityisosaaminen varmistetaan täsmä- koulutuksilla 3. Paikkatieto-osaamisen kehittäminen
	Henkilöstöllä on selkeä, yhtenäinen ja avoin toimintatapa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio käyttää vuosikelloa ja digitaalista päiväkirjaa työohjelmien laadinnassa ja seurannassa 2. Organisaation toimintaa arvioi ulkopuolinen asiantuntija ja käytössä on organisaation sisäinen oppointi
	Organisaatio ja henkilöstö rakentaa asiantuntijoiden ja ammattiosaajien tukiverkoston	<ol style="list-style-type: none"> 1. Henkilöstöllä on tukenaan laaja asiantuntijoiden ja ammattiosaajien verkosto
Talous	Organisaatio on asiakaslähtöinen, vastuullinen ja kustannustietoinen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Säännölliset sidosryhmätapaamiset, ennakoiva valmistelu, tarvekartoitukset, kustannusarvioiden laadinta ja -hyväksyntä

	Tulosalueiden johtaminen on tavoitteellista ja se perustuu numeeriseen tietoon, jatkuvaan ennakkointiin sekä riskien arviointiin	1. Ajantasaisen tiedon raportit laaditaan kerran kuukaudessa ja talousarvion osumatarkkuus mitataan 4 kertaa vuodessa, keskiarvo +- 10%
	Hyödynnämme hankintojen potentiaalin ja lisäämme sekä toimintakykyä että joustavuutta	1. Uusia hankintatapoja on otettu käytäntöön, mm. neuvottelumenettely, innovatiiviset kumppanuus hankinnat ja puitesopimukset 2. Palveluiden tuotteistaminen ja hinnoittelu
	Kaupungin kiinteistöomaisuuden kokonais-taloudellisuuden radikaali parantuminen	1. Kiinteistöjen myynti-/purkuohjelman toteuttaminen 2. Tuottamattoman asunto- ja kiinteistökannan uudelleen järjestelyjen toteuttaminen
	Maakuntayhteensopivuuden varmistaminen	3. SOTE kiinteistöjen palvelu- ja vuokrasopimusten laatiminen
Uudistuva Virrat	Kehitämme avoimesti ja aktiivisesti uusia kokeilevia tuotantomalleja, sekä alueellisesti että toiminnallisesti	1. Kokeilu ympäristöjen kautta on lisätty yhteistyötä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa, liikuntapaikat, vapaa-ajan alueiden hoito, kiinteistöjen kunnostus
	Rakennusjärjestyksen uudistaminen	1. Rakennusjärjestys on päivitetty 2018
	Hyvien käytäntöjen ja kokeilujen vertaisopiminen	1. Organisaation tukipalveluiden vahvistaminen mm. projektipankki, dokumentointi, kustannushallinnan ohjeistus, työohjelman laadinnan ja seurannan digitalisaatio, viestintä ja infotaulun käyttö
	Hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia, joilla parannetaan palvelujen saatavuutta.	2. Neuvonnan etäpalvelujärjestelmä on otettu käyttöön, videoneuvotteluja varataan kalenterikutsuilla
Onnistuva Virrat	Parannamme monipuolisesti vapaa-aika-, liikunta- ja leikkipaikkoja	1. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen, mm Nallela, Kalettoman lahti, Killinkoski 2. Investointiohjelman mukaisten vesistö-kunnostushankkeiden toteuttaminen.
	Edistämme toimitila-alueiden rakentamisella yritysten toimintaedellytyksiä	3. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen mm. Kitusenkulma, Nallelan peltoalue, Purulanoja
	Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti	4. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen mm. Virtaintie ja Virtain torialueet.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Parannetaan paikkatiedon ja sähköisten palveluiden käyttöä alueellisesti	1. Toimialakohtaisia tietojärjestelmiä päivittämällä olemme osa toimintaympäristön hyviä käytäntöjä
	Yhteistyön syventäminen maankäytön suunnittelussa yhdessä naapurikuntien kanssa	1. Kaavoituksen toimintamalli laadittu 2018

7.8.1 Hallinnon tulosalue

Teknisen toimen hallinto tuottaa ja hankkii taloudellisesti ja tehokkaasti lautakunnan alaisten tulosalueiden sekä lupapalvelulautakunnan hallinto- ja talouspalvelut. Lisäksi tulosalue järjestää yksityisteiden tienpitäjille myönnettyjen kunnossapito- ja perusparannusavustusten maksamisen ja käytön valvonnan. Yksityisteiden perusparannushankkeissa tehdään yhteistyötä ELY-keskuksen ja yksityistiekuntien kanssa. Tulosalue huolehtii myös kunnan ruokapalveluiden järjestämisestä lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita.

Kunnat vastaavat lakimääräisesti pelastustoimesta yhteistoiminnassa pelastustoimen alueilla (alueen pelastustoimi) siten kuin pelastuslaissa on tarkemmin säädetty. Virrat kuuluu Pirkanmaan alueelliseen pelastustoimeen.

Kunnan ja kuntayhtymien eri toimialoista vastaavat virastot, laitokset ja liikelaitokset varautuvat ja osallistuvat pelastustoimintaan tehtävään alueensa, keskinäisen työnjakonsa ja niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Kunnan viranomaisen, laitoksen ja liikelaitoksen sekä muun julkisyhteisön vastuulla olevat väestönsuojelutehtävät ja niihin varautuminen kuuluvat niissä palvelevan viran- tai toimenhaltijan virkavelvollisuuksiin ja työsopimussuhteessa olevan henkilön tehtäviin. Edellä sanottu koskee myös näiden tehtävien suorittamista varten tarpeelliseen koulutukseen osallistumista.

Kunnan varautumisesta vastaa Virroilla kaupunginjohtaja ja tekninen johtaja toimii varautumissuunnittelun yhteishenkilönä.

Talousarviovuosi 2018

Toimintaa uudistetaan ja toiminnan kehittäminen jatkuu edelleen. Talousarviovuonna ruokapalveluista muodostetaan oma tulosalueensa. Yhteiskeittiöhanke jatkuu edelleen ja valmistuu talousarviovuonna. Seurataan hankkeen valmistumisen vaikutukset resursseihin ja käyttötalouteen.

Taloudelliset tavoitteet

HALLINTO	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	1 741 911	1 770 646	1 625 316	1 570 591	-3,4 %	1 570 591	1 570 591
TOIMINTAMENOT	-2 625 435	-2 494 335	-2 666 898	-2 599 561	-2,5 %	-2 599 561	-2 599 561
TOIMINTAKATE	-883 523	-723 690	-1 041 582	-1 028 970	-1,2 %	-1 028 970	-1 028 970
Poistot	-13 599	-12 788	-12 177	-11 080	-9,0 %	-11 080	-11 080
Tilikaudentulos	-897 122	-736 478	-1 053 759	-1 040 050	-1,3 %	-1 040 050	-1 040 050

7.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue

Ylläpito ja rakentaminen -tulosalueen lakisääteisiä tehtäviä ovat liikenneväylien kunnossapito ja rakentaminen siinä laajuudessa, kuin asemakaavoitus edellyttää. Puistojen, istutusten, venesataman ja katuvalaistuksen ylläpito hoidetaan kunnan päätösten mukaisesti. Myös maankaatopaikan toiminta ja romuajoneuvojen hävittäminen lain mukaisesti kuuluu tulosalueen tehtäviin.

Virtain kaupunki on Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osakas. Pirkanmaan jätehuolto järjestää Virtain alueen jätteenkuljetuksen ja keräilyä. Viranomaistehtävät hoitaa Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan jätehuoltojaos. Myös liikuntatoimen ulkoalueiden hoito sekä liikuntahallintoiminnan järjestäminen kuuluu tulosalueelle.

Tulosalue vastaa myös tilapalvelun toiminnasta. Tilapalvelu järjestää kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tarkoituksenmukaiset toimitilat kilpailukykyisesti erikseen sovitussa laajuudessa sekä harjoittaa asuin- ja toimitilojen

vuokraustoimintaa. Tilapalvelu huolehtii kaupungin rakennusomaisuuden arvon säilyttämisestä hallitsemiensa kiinteistöjen osalta tarkoitukseen myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Talousarviovuosi 2018

Tekninen osasto aloittaa kaupungin kiinteistöomaisuuden kokonaistaloudellisuuden radikaalin parantamisohjelman. Talousarviovuonna tilapalvelun siivouspalveluista, korjaus ja kunnossapidosta sekä teknisestä isännöinnistä perustetaan omat tulosalueensa. Talousarvio sisältää määrärahavarakset, yläkoulun, vanhan sairaalan kiinteistön, Martintie 2 kerrostalon, opettaja-asuntolan ja Mäkätien koulun purkamiseen sekä yhtenäiskoulun rakentamista varten hankitun maa-alueen sisältämien rakennusten purkamiseen.

Hallintokuntien käytössä olevien tilojen kustannusrakenne selvitetään ja palvelut tuotteistetaan. SOTE -kiinteistöistä laaditaan uudet vuokrasopimukset.

Asuinhuoneistojen vuokraustoiminta selkeytetään ja yksinkertaistetaan, asuinkiinteistöjen siirrosta Virtain Vuokratilat Oy:lle päätetään talousarviovuonna. Tuottamattomista asunnoista hankkiudutaan eroon.

Tuotannollisten rakennusten toimitilojen vuokraustoiminta siirrettiin yhtiömuotoiseksi toiminnaksi 1.1.2016 Virtain Yrityspalvelu Oy:lle välivuokraus-menettelyllä, vastuu tuotannollisten toimitilojen kokonaistaloudesta esitetään siirrettäväksi Virtain Yrityspalvelu Oy:lle, koska yrityspalvelu hallinnoi vuokrasopimuksia. Tilapalvelun toimintamallia kehitetään yhä paremmaksi.

Uuden yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan talousarviovuonna. Terveyskeskuksen neuvola- ja hammashoidon tilat kunnostetaan. Terveyskeskuksen alueelle rakennetaan uusi keskuskeittiö ja torille torikahvila. Kitusenkulman teollisuusaluetta kehitetään edelleen.

Talousarviovuonna Maanrakennus ja ympäristö muodostaa oman tulosalueensa.

Nallealan alueen ja Virtaintien viihtyisyyttä parannetaan. Liikunta- ja virkistysalueita uudistetaan, laajennetaan ja tehdään monipuolisemmiksi.

Liikuntahallin käyttötoiminnan ohjaaminen, valvonta ja kehittäminen esitetään siirrettäväksi määrärahoineen sivistystoimelle.

Kaupungille laaditaan huleveisuunnitelma. Katuvalojen uusimista Led-valoihin jatketaan ohjelman mukaisesti.

Taloudelliset tavoitteet

YLLÄPITO JA RAKENTAMINEN	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	4 711 729	4 369 667	4 602 100	4 691 548	1,9 %	4 691 548	4 691 548
TOIMINTAMENOT	-4 591 006	-4 398 762	-4 958 065	-5 531 255	11,6 %	-4 821 255	-4 821 255
TOIMINTAKATE	120 723	-29 095	-355 965	-839 707	135,9 %	-129 707	-129 707
Poistot	-1 887 702	-1 870 463	-2 172 004	-2 124 409	-2,2 %	-2 124 409	-2 124 409
Tilikaudentulos	-1 766 979	-1 899 557	-2 527 969	-2 964 116	17,3 %	-2 254 116	-2 254 116

7.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue

Valmistelee lupa- ja muut lupapalvelulautakunnan / jaoksen toimivaltaan kuuluvat päätökset.

Tulosaluealue vastaa ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan kehittämisestä, vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta, ympäristön tilan seurannasta, luontoarvojen määrittämisestä ja valittujen luontokohteiden kehittämisestä. Lisäksi tulosalue hoitaa yksityistielaisissa kunnalliselle tieviranomaiselle määrätty tehtävät.

Vesistökunnostushankkeiden suunnittelu ja toteutus on myös tulosalueen vastuulla.

Talousarvio 2018

Talousarviovuonna on varattu määräraha sähköisen asioinnin mahdollistamiseksi lupapistepalvelun ja ympäristöpalvelun käyttöönottoon. Lupapistepalvelun kautta voidaan hakea rakentamiseen tarvittavia lupia sekä hoitaa niihin liittyvä viranomaisasiointi sähköisesti. Lupapistepalvelu on ympäristöministeriön alulle saattama palvelu. Neuvontapalvelua kehitetään ja asiakaspalvelun tavoitettavuutta lisätään.

Vesienkunnostushankkeet ovat tärkeä osa Virtain virkistys- ja luontoarvojen kehittämistoimintaa. Niiden suunnittelu ja toteuttaminen jatkuu aktiivisena. Purulanojan ympäristöselvitys ja kehittäminen liittyy oleellisesti kaupungin kehittämiseen ja osaan kaupungin teollisuuden ja kaupan alueiden kaavoittamista.

Rakennus ja ympäristölupamaksut tarkastetaan ja maksuja korotetaan.

Taloudelliset tavoitteet

YMPÄRISTÖ-VAL- VONTA	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	132 826	134 774	116 700	124 836	7,0 %	124 836	124 836
TOIMINTAMENOT	-308 102	-291 884	-344 642	-338 463	-1,8 %	-338 463	-338 463
TOIMINTAKATE	-175 276	-157 109	-227 942	-213 627	-6,3 %	-213 627	-213 627
Poistot	-4 919	-12 742	-10 565	-4 038	-61,8 %	-4 038	-4 038
Tilikaudentulos	-180 195	-169 851	-238 507	-217 665	-8,7 %	-217 665	-217 665

7.8.4 Vesihuoltolaitoksen tulosalue

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on vesihuoltolakiin perustuen turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi, terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä turvata terveyden- ja ympäristönsuojelulain kannalta asianmukainen viemärointi. Vesihuoltolaitos vastaa puhdistamolietteen kompostoinnista Sarvinevan jätteenkäsittelyalueella.

Talousarvio 2018

Sako- ja umpikaivolietteen järjestäminen siirtyy 1.1.2017 tilaaja-tuottaja malliin, jossa tilaajana on Pirkanmaan jätehuolto ja tuottajana Virtain kaupungin vesihuoltolaitos. Kuljetukset hoitaa tilaajan kilpailuttama urakoitsija. Tuottaja laskuttaa tilaajaa kuljetusurakoitsijan ilmoittamien kuutioiden mukaisesti.

Vesihuoltolaitoksen ylläpito ja huoltotoiminnassa tullaan painopistettä siirtämään aikaisempia vuosia vahvemmin ennaltaehkäisevään huoltotoimintaan. Linjapumppaamoiden pumppuja ja puhdistamon laitekantaa uusitaan. Vesihuoltolaitokselle hankitaan oma kuljetuskalusto ja asiakaspalvelua tehostetaan.

Taloudelliset tavoitteet

VESIHUOLTOLAITOS	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos 17/18%	TS2019	TS2020
TOIMINTATULOT	670 140	668 642	678 239	686 388	1,2 %	686 388	686 388
TOIMINTAMENOT	-410 337	-406 681	-426 289	-461 505	8,3 %	-461 505	-461 505
TOIMINTAKATE	259 803	261 961	251 950	224 883	-10,7 %	224 883	224 883
Poistot	-314 428	-290 464	-287 374	-271 665	-5,5 %	-271 665	-271 665
Tilikaudentulos	-54 625	-28 504	-35 424	-46 782	32,1 %	-46 782	-46 782

Maankäytön valvonta/tunnusluvut/käsittelyt luvat sekä teknisten palveluiden lautakunnan yksikkökustannukset

TA 2018			TA 2017		TP 31.12.2016				
	saapu- nut	päätös tehty	saapu- nut	päätös tehty	saapunut	päätös tehty			
Rakennuslupa	115	110	114	108	110	102			
Rakennusluvun jatko	35	35	40	39	32	32			
Rakennusaikainen muutos	5	5	8	8	6	6			
Toimenpidelupa	45	42	46	43	41	39			
Ilmoitus	55	52	53	51	50	46			
Purkamislupa	5	4	1	1	3	2			
Purkamisilmoitus	5	5	3	3	0	0			
Maisematyöluva	10	10	16	16	9	13			
	275	263	281	269	251	240			
TA 2018			TA 2017			TP 31.12.2016			
Tuotokset, kpl	Nettokus	Kpl määrä	Yksikköh	Nettokust	Kpl / määrä	Yksikköhinta	nettokust	Kpl määrä	Yksikköhint
HALLINTO									
Hallintokulut €/asukas	-301 087	6 765	-44,51	-300 392	7 050	-42,61	-176 664	7 050	-25,06
Ateriasuorite €/suorite	25 047	364 207,9	0,07	43 754	366 797,4	0,12	193 640	378 227,4	0,51
Haja-as. alueen vh avustus		0	0,00	0	0	0,00			
Palo- ja pelastustoimi €/asukas	-507 797	6 765	-75,06	-532 920	7 050	-75,59	517 083	7 050	73,35
Yksityisieavustus €/km	-221 900	264	-840,53	-221 920	264	-840,61	-217 603	264	-824,26
YMPÄRISTÖVALVONTA									
Maankäytön valvonta kustann. €/a	-102 197	6 765	-15,11	-125 370	7 050	-17,78	-85 673	7 050	-12,15
Ympäristönsuojelun kustann. €/as	-111 430	6 765	-16,47	-102 572	7 050	-14,55	-71 436	7 050	-10,13
YLLÄPITO JA RAK									
Liikenneväylinen kp €/km	-331 957	65,1	-5 099,19	-308 723	65,1	-4 742,29	-347 882	65	-5 343,81
Liikenneväylien valaistus €/km	-118 566	54	-2 195,67	-116 944	55	-2 145,76	-132 039	55	-2 400,71
Puistojen kp €/hehtaari	-184 060	21,5	-8 560,93	-189 204	21,5	-8 800,19	-208 079	22	-9 678,09
Sataman kustann €/venepaikka	-6 376	145	-43,97	-4 363	145	-30,09	-3 757	145	-25,91
Tuotann. rakenn. €/m2/kk	217 400	27 370	0,66	245 754	27 533	0,74	266 639	27 370	0,81
Asuinrakenn. €/m2/kk	-210 761	17 582	-1,00	72 715	17 902	0,34	154 921	17 671	0,73
Hallintokuntien rakenn. €/m2/kk	530 562	45 447	0,97	728 752	41 950	1,45	939 095	43 430	1,80
Käyttöasteet									
Tuotann.rakenn. %		99,3 %			99,3 %		100,0		
Asuinrakenn. %		70,0 %			79,6 %		76,5		
Hallintokuntien rakenn. %		84,1 %			99,6 %		91,1		
VESIHUOLTOLAITOS									
Puhdistettu vesi €/m3	224 883	320 000	0,70	251 950	368 347	0,68	260 923,00	295 086	0,88

8 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja menojen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään Toimintakate ja Vuosikate. Tuloslaskelmaosan viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden tulos, tai jos kunta budjetoit tilinpäätössiirrot, viimeisenä rivinä esitetään Tilikauden yli-/alijäämä.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalouksissa ja tulosbudjeteissa.

Tuloslaskelmaosan eriä ovat:

Verotulot
Valtionosuudet
Rahoitustulot ja -menot
Satunnaiset erät
Tilinpäätössiirrot

8.1 Verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen ja valtionosuuksien ennuste perustuu Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin. Verotuloennuste talousarviovuodelle 2018 (21 811 000 e) on matalampi kuin verotulo-odotus vuodelta 2017 (22 386 000 e).

Kunnallisveroprosenttia päätettiin vuonna 2016 nostaa 0,5 % -yksikköä vuodesta 2017 lukien tarkoituksena varautua tuleviin taloudellisiin haasteisiin, joita aiheutuu mm. Kiky-sopimuksen vaikutuksesta ja jatkossa sote- ja maakuntaudistuksesta. Yleinen talouden kehitys on vuonna 2017 ollut vuosi sitten ennakoitua merkittävästi parempaa, mikä on nostanut verotuloja aikaisemmasta arviosta.

Suotuisa taloustilanteen kehitys on vaikuttanut myönteisesti sekä kunnallisveron että yhteisöveron kertymään. Talousarviovuodelle tulee verotuloihin vaikuttavia muutoksia muun muassa kilpailukyky sopimuksesta ja hallituksen talousarvioehdotuksesta johtuen, jotka vaikuttavat verotuloja alentavasti. Muutokset on esitetty jäljempänä verolajeittain.

Verotulot	TP2015	TP2016	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Kunnallisvero	17 966 693	17 934 838	18 097 000	17 538 000	17 904 000	18 380 000
Muutos %	-1 %	-0,2 %	0,9 %	-3,1 %	2,1 %	2,7 %
Yhteisövero	2 170 170	2 085 816	2 422 000	2 406 000	2 483 000	2 585 000
Muutos %	16 %	-3,9 %	16,1 %	-0,7 %	3,2 %	4,1 %
Kiinteistövero	1 865 945	1 886 322	1 867 000	1 867 000	1 867 000	1 867 000
Muutos %	0,30 %	1,1 %	-1,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Verotulot yht.	22 002 809	21 906 976	22 386 000	21 811 000	22 254 000	22 832 000
Muutos %	1,0 %	-0,4 %	2,2 %	-2,6 %	2,0 %	2,6 %

8.1.1 Kunnallisvero

Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat sekä kunnan väestö, sen ikärakenne ja ansiotulojen taso, että maan hallituksen päättämät veroperustemuutokset, jotka joko lisäävät tai vähentävät kunnallisveron tuottoa. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Kunnallisverotuksessa tehdään vähennyksiä veronalaisista ansiotuloista. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tulonhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Tulosta tehtävät vähennykset vähentämällä saadaan verotettava tulo, josta veron määrä lasketaan kunnallisveroprosentin mukaisesti.

Tämän jälkeen tehdään vähennykset verosta ja näin saadaan maksuunpantavan kunnallisveron määrä. Verosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa työtulovähennys, kotitalousvähennys sekä asuntolainan koron alijäämähyvitys. Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrä on riippuvainen veronmaksajan tulotasosta. Vähennykset painottuvat alemmille tulotasoille jolloin efektiivinen veroaste on alhaisempi.

Vuonna 2017 keskimääräinen kuntien tuloveroprosentti on 19,91 %, alhaisin tuloveroprosentti on 16,50 % ja korkein tuloveroprosentti 22,50 %. (Lähde: Kuntaliitto, Verohallinto). Vuodelle 2017 tuloveroprosenttiaan nosti 47 kuntaa ja sitä laski 14 kuntaa.

Virtain kaupungin konsernistrategiassa on määritetty, että veroprosentti saa olla korkeintaan 1 prosenttiyksikön yli Manner-Suomen kuntien keskiarvon (19,92 %). Pitkän tähtäimen tavoitteena on päästä Manner-Suomen kuntien keskiarvoon. Syynä siihen, että moni kunta korotti veroprosenttiaan, on mm. verotulojen heikko kehitys, raskas palveluverkko, nopeasti kehittyneet kustannuserät esimerkiksi erikoissairaanhoidossa tai pitkäaikaistyöttömyydessä sekä asukasluvun pieneneminen. Virtain kaupungin talousarvio vuodelle 2018 on rakennettu nykyisellä kunnallisveroprosentilla.

Hallitus linjasi budjettiriihessään keventävänsä ansiotuloverotusta varmistaakseen sen, että kenenkään verotus ei kiristy vuonna 2018 kilpailukykyopimuksen johdosta. Kyseisten veronkevennysten arvioidaan alentavan kunnallisveron tuottoa 182 miljoonalla eurolla. Merkittävimmät muutokset, joista arvioitu aleneminen johtuu ovat:

- Työtulovähennyksen korotus 115 miljoonaa euroa
- Tuloveroasteikon muutos 51 miljoonaa euroa
- Perusvähennyksen enimmäismäärän korotus 16 miljoonaa euroa.

Aikaisempien päätösten perusteella kunnallisveroon kohdistuu seuraavia kunnallisveroa lisääviä muutoksia, joita ovat:

- Asuntolainojen korkovähennysoikeuden rajaaminen entisestään + 13 miljoonaa euroa
- Lapsivähennyksen voimassaolon päättyminen vuoden 2017 lopussa +38 miljoonaa euroa

Päätösperäiset veronalennukset alentavat kuntien verotuloja, mutta kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Kompensoitava määrä on täten 131 miljoonaa euroa.

Kilpailukykyopimuksessa sovittiin erinäisistä palkansaajien maksuihin liittyvistä muutoksista vuosina 2017-2020. Maksujen muutokset vaikuttavat siten kunnallisverotuloja alentavasti myös vuoden 2017 jälkeen. Näiltä osin veromenetyksiä hallitus ei kompensoi (kuten ei tehnyt vuoden 2017 osaltakaan).

Virtain kaupungin osalta ansiotulot koostuvat pääosin palkkatuloista ja eläketuloista. Näistä palkkatulojen kehitys on aleneva ja eläketulojen kasvava. Maa- ja metsätalouden sekä elinkeinotoiminnan tulojen ennakoidaan hieman kasvavan, mutta niiden osuus ansiotuloista on huomattavan paljon alhaisempi. Kokonaisuutena verotettava tulo hieman nousee vuoden 2017 ennusteeseen verrattuna. Verotettavan tulon myönteisestä kehityksestä huolimatta kunnallisveron ennakoidaan Kuntaliiton ennusteiden mukaan hiukan alenevan johtuen jako-osuuksien muutoksista sekä aikaisempiin vuosiin kohdistuvista palautuksista.

Virtain vuoden 2018 kunnallisveron verotettaviksi tuloiksi on arvioitu 85,7 milj. euroa ja vastaava arvio vuoden 2017 verotettavasta tulosta on 85,5 milj. euroa. (Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko)

Kunnallisverot	TA2018	ENN2017	TP2016	TP2015
Yhteensä, euroina	17 538 000	18 097 000	17 934 838	17 966 693
Muutos%	-3,1 %	0,9 %	-0,2 %	-0,8 %

8.1.2 Yhteisövero

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero, jonka saajia ovat valtio ja kunnat. Vuoden 2018 yhteisöverokanta pysyy valtion talousarvioesityksen mukaan 20 prosentissa.

Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuonna 2017 on 30,34 % ja se oli 30,92 % vuonna 2016. Jako-osuus kasvaa 1,01 prosenttiyksikköä v. 2018 ja 2017 välillä. Kuntaryhmän jako-osuus vuodelle 2018 on siten 31,35 %. Jako-osuuden korotuksella kompensoidaan hallituksen päättämää varhaiskasvatusmaksujen alentamista.

Yhteisöveron tuotossa on huomioitava se, että Virtain yhteisöverotulokertymään vaikuttaa merkittävästi metsäerän osuus, joka on viime vuosina tuonut reilut 1,0 M€ yhteisöveron tuottoa. Metsäerän osuus on suurempi kuin yritys-toimintaerän osuus. Yhteisöveron tuotto oli korkea vuonna 2016, vaikka alenikin hiukan vuodesta 2015. Vuodelle 2017 yhteisöveron tuoton odotetaan kasvavan vuoden 2016 tasoon nähden jopa 16,1 %. Myös Kuntaliiton ennuste vuodelle 2018 on korkealla tasolla ollen 2 406 000 euroa.

Yhteisöverot	TA2018	ENN2017	TP2016	TP2015
Yhteensä, euroina	2 406 000	2 422 000	2 085 816	2 170 170
muutos %	-0,7 %	16,1 %	-3,9 %	16,0 %

8.1.3 Kiinteistövero

Vuodelle 2017 kiinteistöveroon tuli muutoksia yleisen sekä vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoihin sekä velvollisuuteen päättää erikseen muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti. Vuodelle 2018 ehdotettiin korotuksia yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten ala- ja ylärajoihin. Alarajojen korotuksista kuitenkin luovuttiin ja ainoastaan ylärajoja ehdotettiin korotettavaksi vuodelle 2018. Laki vahvistettiin lokakuussa 2017.

Lainmuutoksen jälkeen kunnanvaltuuston määräämien kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit ovat seuraavat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 – 2,00 %
- Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 – 0,90 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 % - 2,00 %

Edellä mainittujen lisäksi kunnanvaltuusto voi määrätä:

- Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin välillä 2,00 – 6,00 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 – 2,00 %
- Voimalaitosten veroprosentti 0,93 -3,10

Alarajojen korotus olisi merkinnyt Virroille velvollisuutta korottaa sekä yleistä että muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia.

Virtain kaupungin veroprosentit vuodelle 2018 säilyvät ennallaan ja ovat:

Tuloveroprosentti	20,75 %
Kiinteistöveroprosentit:	
vakituinen asuinrakennus	0,45 %
muu asuinrakennus	1,00 %
yleinen kiinteistövero	0,93 %

Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti on 0 %.

Kiinteistöverot	TA2018	ENN2017	TP2016	TP2015
Yhteensä, euroina	1 867 000	1 867 000	1 886 322	1 865 945
muutos %	0,0 %	-1,0 %	1,1 %	0,30 %

8.1.4 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015. Uuden valtionosuusjärjestelmän tavoitteena oli kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Uudistus toteuttaa tätä tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009, muut 676/2014) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muuttuu vuosittain ns. automaattimuutosten perusteella. Näitä ovat määrätymistekijöiden, esimerkiksi asukasmäärien, oppilasmäärien ja muiden laskennan perusteena olevien määrien muutokset ja kustannustason muutoksesta johtuvat hintojen muutokset (indeksikorotus).

Valtion talousarvioesityksessä on kunnan peruspalvelujen valtionosuusmomentille varattu 150 miljoonaa euroa (2 %) vähemmän kuin vuonna 2017. Suurimmat muutokset valtionosuudessa johtuvat kilpailukyky sopimuksesta (-119 miljoonaa euroa) ja valtionosuuslain mukaisesta kustannustenjaon tarkistuksesta (-177 miljoonaa euroa). Kuntien veromenetysten kompensatio puolestaan lisää valtionosuutta talousarvion mukaan 131 miljoonaa euroa vuonna 2018. Valtionosuuden lisäyksenä kompensoidaan myös varhaiskasvatuserojen alentamista 25 miljoonaa euroa.

Kustannustenjaon tarkistus on valtionosuusuudistuksen jälkeen tehty vuosittain. Vuodelle 2018 tehtävän kustannustenjaon tarkistuksen pohjana ovat kuntien todelliset kustannukset valtionosuuteen oikeuttavissa tehtävissä vuonna 2015. Koska vuonna 2015 kuntien todelliset yhteenlasketut kustannukset olivat pienemmät kuin valtionosuuden laskennallinen kustannus, laskennallista kustannusta alennetaan perushintoja pienentämällä.

Valtionosuuksiin on osoitettu vuoden 2018 talousarviossa 22 930 000 euroa, eli 2,4 % vähemmän kuin vuoden 2017 talousarviossa. Ennakoitu valtionosuusprosentti vuodelle 2018 olisi 25,34 %, kun vuonna 2017 vastaava prosenttilukema on 25,23 %. Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät lopullisen päätöksen vuoden 2018 maksettavista valtionosuuksista joulukuussa 2017.

Valtionosuusennuste talousarviovuodelle perustuu Kuntaliiton ennusteeseen 3.10.2017, jossa on huomioitu:

Veromenetysten kompensatio yht. +131 miljoonaa euroa

- Osittain kilpailukyky sopimuksesta johtuvaa, osittain muita valtionosuusjärjestelmän kautta kompensoitavia veromenetyksiä

Varhaiskasvatuserojen alentamisen kompensointi 25 miljoonaa euroa

Kilpailukyky sopimuksesta aiheutuva valtionosuuden vähennys -118 miljoonaa euroa

- Vähennetty €/asukas-tasasuorisesti (22,00 €/as, muutos vuonna 2018)

Kustannustenjaon tarkistus -177 miljoonaa euroa

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on arvioitu hieman alle talousarvion 2017 tason. Arvioon ei sisälly perusteiden muutoksia.

Eroja kuntien tulopohjassa tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Mikäli laskennallinen verotulo on keskimääräisen laskennallisen veron alapuolella, kuten Virroilla, saa Virrat verotuloihin perusturvaa tasausta.

Valtionosuudet	TP2015	TP2016	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Peruspalvelujen valtionosuus	17 163 000	18 276 777	17 854 871	17 612 000	17 612 000	17 612 000
Muutos %	-2,05 %	6,5 %	-2,3 %	-1,4 %	0,0 %	0,0 %
Verotulojen tasaus	5 549 000	5 560 392	5 356 479	5 108 000	5 108 000	5 108 000
Muutos %	8,96 %	0,2 %	-3,7 %	-4,6 %	0,0 %	0,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-167 000	-31 225	244 593	210 000	210 000	210 000
Muutos %	-63,1 %	-81,3 %	-883,3 %	-14,1 %	0,0 %	0,0 %
Valtionosuudet yht.	22 545 000	23 805 944	23 455 943	22 930 000	22 930 000	22 930 000
Muutos %	1,7 %	5,6 %	-1,5 %	-2,2 %	0,0 %	0,0 %

Tuloslaskelma 2018

Tuloslaskelmaennuste johtaa alijäämäiseen tilikauteen. Alijäämän pääasiallisena syynä ovat kiinteistöjen kertaluonteiset purkukustannukset 710 000 euroa, jotka sisältyvät talousarvioon. Kaupungin ja vesihuollon normaalin toiminnan tulos olisi siten 215 916 euroa ylijäämäinen. Valtionosuuksien ja verotulojen ennakoitu aleneminen vuoden 2017 tasosta on asettanut haasteita toiminnan suunnitteluun. Toimielimet ovatkin hakeneet aktiivisesti uusia toimintatapoja, joiden avulla palvelut voidaan turvata siten, että normaalin toiminnan tulos pysyy ylijäämäisenä.

Vuoden 2018 poistot tulevat olemaan yhä vakiintuneella reilun 3,0 miljoonan euron tasolla ja investointien myötä myös kasvanevat jonkin verran. Toisaalta purettavien kohteiden tasearvon alaskirjaus realisoituu jo vuoden 2017 tilinpäätöksessä, joten niiden normaaleiden poistojen osuus jää pois tulevilta vuosilta alentaen hieman kokonaispoistoja. Vuoden 2017 aikana merkittäviä valmistuvia tai jo valmistuneita investointeja ovat vastaanottohallin rakentaminen, terveyskeskuksen poliklinikan peruskorjaus sekä Vihriälän ryhmäkotit. Vuodelle 2017 suunnitelluista merkittävistä investoinneista talousarviovuodelle puolestaan siirtyvät muun muassa Kitusenkulman hallin rakentamisen loppuun saattaminen, yhteiskeittiön rakentaminen sekä terveyskeskuksen peruskorjauksen 3. vaihe. Talousarviovuodelle ei ole suunniteltu merkittäviä uusia investointikohteita. Yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan, mutta varsinainen rakentaminen ei ala vielä talousarviovuonna. Budjetointivaiheessa poistojen aivan tarkkaa määrää on mahdoton ennustaa, sillä valmistuvien kohteiden hankintamenot eivät ole vielä tarkalleen tiedossa. Investointiteema on jäänyt vuosittain talousarviossa suunniteltua kokonaisuutta pienemmäksi.

Vuoden 2018 tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen) johtaa -705 317 euroa negatiiviseen tilikauteen sekä tuloksenkorjauksien jälkeen -494 084 euroa alijäämäiseen tilikauteen. Liikelaitos Marttinen huomioiden tilikauden tulos johtaa -674 171 euron negatiiviseen tulokseen ennen tuloksenkorjauksia.

Tulosta parantavana eränä vuodelle 2018 on huomioitu yhtiöltä ostettavista sosiaali- ja terveyspalveluista tehtävä 5 % arvonalisäveron laskennallinen palautus. Talousarviossa ei ole juurikaan taloudellista liikkumavaraa, lisäksi yhtenäiskoulun suunnitelmien ja aikataulun tarkentuminen saattaa aiheuttaa muutosta talousarviossa varattujen purkukustannusten realisoitumiseen sekä väistötilakustannuksiin.

Vuodelle 2017 laaditun ennusteen poistoissa on huomioitu tasearvon arvon alentumisesta aiheutuvat lisäpoistot niiden kiinteistöjen osalta, jotka on käyttötalousohjelmissa ehdotettu purettavaksi. Arvon alentumisesta johtuen tilikausi muodostuu alijäämäiseksi. Vastaavasti näiden kiinteistöjen normaalin poistosuunnitelman mukaiset poistot on vähennetty talousarviovuoden sekä suunnitelmavuosien poistoista.

8.2 Tuloslaskelma

Kaupunki ja vesihuolto	TP2015	TP2016	TA2017	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintatulot							
Myyntituotot	28 300 920	25 935 441	25 550 541	25 635 000	25 419 932	25 420 000	25 420 000
Maksutuotot	4 971 081	5 436 472	5 400 534	5 373 600	5 312 737	5 313 000	5 313 000
Tuet ja avustukset	893 170	875 145	621 944	678 800	428 632	429 000	429 000
Vuokratuotot	4 556 041	4 929 688	5 314 864	5 038 200	5 589 509	5 590 000	5 590 000
Muut toimintatulot	236 521	350 652	210 489	295 420	159 440	160 000	160 000
Toimintatulot	38 957 732	37 527 398	37 098 372	37 021 020	36 910 250	36 912 000	36 912 000
Valmistus omaan käyttöön				80 000	62 582	80 000	60 000
Toimintamenot							
Henkilöstömenot	-33 199 667	-17 657 612	-15 424 604	-15 017 990	-14 619 346	-14 619 000	-14 619 000
Palvelujen ostot	-31 683 553	-48 436 384	-51 666 411	-51 839 000	-52 960 641	-52 250 000	-52 250 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 805 868	-3 944 497	-3 798 013	-3 653 000	-3 573 045	-3 573 000	-3 573 000
Avustukset muille	-3 305 481	-2 901 639	-2 673 624	-2 485 000	-2 192 164	-2 192 000	-2 192 000
Vuokrat	-4 576 261	-4 521 245	-5 196 530	-5 190 000	-5 470 915	-5 470 000	-5 470 000
Muut toimintamenot	-260 095	-273 078	-200 916	-280 000	-188 906	-188 000	-188 000
Toimintamenot	-77 830 925	-77 734 454	-78 960 098	-78 464 990	-79 005 017	-78 292 000	-78 292 000
Toimintakate	-38 873 193	-40 207 056	-41 861 726	-41 363 970	-42 032 185	-41 300 000	-41 320 000
Verotulot	22 002 809	21 906 976	21 788 000	22 386 000	21 811 000	22 254 000	22 832 000
Valtionosuudet	22 546 128	23 805 944	23 505 859	23 455 943	22 930 000	22 930 000	22 930 000
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot muilta	11 059	11 036	4 000	4 000	3 800	8 500	13 500
Muut rahoitustulot muilta	254 029	247 604	171 300	169 200	173 500	172 800	172 800
Korkomenot	-111 279	-100 070	-103 500	-103 500	-120 000	-281 000	-362 000
Muut rahoitusmenot	-4 512	-356	-6 500	-500	-2 500	-6 500	-6 500
Rahoitustuotot ja -kulut	149 298	158 214	65 300	69 200	54 800	-106 200	-182 200
Vuosikate	5 825 042	5 664 078	3 497 433	4 547 173	2 763 615	3 777 800	4 259 800
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 966 447	-2 910 401	-3 443 317	-5 716 500	-3 468 932	-3 668 932	-3 868 932
	-2 966 447	-2 910 401	-3 443 317	-5 716 500	-3 468 932	-3 668 932	-3 868 932
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot	0	310 000					
Tilikauden tulos	2 858 596	3 063 677	54 116	-1 169 327	-705 317	108 868	390 868
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	136 782	136 782	136 782	149 190	211 233	211 233	211 233
Varausten lisäys	-1 000 000	-1 000 000					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 995 378	2 200 460	190 898	-1 020 137	-494 084	320 101	602 101

Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen	TP2015	TP2016	TA2017	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toimintatulot							
Myyntituotot	25 575 524	24 095 681	24 326 791	24 480 000	24 420 773	24 421 000	24 421 000
Maksutuotot	4 959 960	5 390 260	5 400 534	5 368 790	5 312 737	5 313 000	5 313 000
Tuet ja avustukset	1 357 984	1 366 334	621 944	1 408 000	959 132	960 000	960 000
Vuokratuotot	1 468 138	2 095 751	2 186 020	1 987 000	2 416 704	2 417 000	2 417 000
Muut toimintatulot	235 556	351 050	677 489	295 200	161 524	162 000	162 000
Toimintatulot	33 597 162	33 299 077	33 212 778	33 538 990	33 270 870	33 273 000	33 273 000
Valmistus omaan käyttöön				80 000	62 582	80 000	60 000
Toimintamenot							
Henkilöstömenot	-34 093 242	-18 546 644	-16 372 688	-16 097 800	-15 641 132	-15 641 000	-15 641 000
Palvelujen ostot	-28 508 051	-45 656 756	-49 568 490	-49 850 000	-51 053 034	-50 331 832	-50 331 832
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 566 446	-4 207 610	-4 101 911	-3 991 600	-3 904 236	-3 904 000	-3 904 000
Avustukset muille	-3 281 439	-2 832 386	-2 491 501	-2 450 000	-2 029 238	-2 029 000	-2 029 000
Vuokrat	-1 470 783	-1 672 572	-2 092 656	-2 141 600	-2 303 924	-2 303 000	-2 303 000
Muut toimintamenot	-272 648	-285 079	-200 916	-294 300	-202 927	-202 000	-202 000
Toimintamenot	-72 192 609	-73 201 046	-74 828 162	-74 825 300	-75 134 491	-74 410 832	-74 410 832
Toimintakate	-38 595 447	-39 901 969	-41 615 384	-41 206 310	-41 801 039	-41 057 832	-41 077 832
Verotulot	22 002 809	21 906 976	21 788 000	22 386 000	21 811 000	22 254 000	22 832 000
Valtionosuudet	22 546 128	23 805 944	23 505 859	23 455 943	22 930 000	22 930 000	22 930 000
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot muilta	11 059	11 036	4 000	4 000	3 800	8 500	13 500
Muut rahoitustulot muilta	254 323	247 648	171 300	169 200	173 500	172 800	172 800
Korkomenot	-111 279	-100 070	-103 500	-103 500	-120 000	-281 000	-362 000
Muut rahoitusmenot	-4 524	-356	-6 500	-500	-2 500	-6 500	-6 500
Rahoitustuotot ja -kulut	149 579	158 258	65 300	69 200	54 800	-106 200	-182 200
Vuosikate	6 103 069	5 969 208	3 743 775	4 704 833	2 994 761	4 019 968	4 501 968
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 154 341	-3 084 900	-3 638 317	-5 911 500	-3 668 932	-3 868 932	-4 068 932
	-3 154 341	-3 084 900	-3 638 317	-5 911 500	-3 668 932	-3 868 932	-4 068 932
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot	0	310 000					
Tilikauden tulos	2 948 728	3 194 308	105 458	-1 206 667	-674 171	151 036	433 036
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	136 782	136 782	136 782	149 190	211 233	211 233	211 233
Varausten lisäys	-1 000 000	-1 000 000					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 085 511	2 331 091	242 240	-1 057 477	-462 938	362 269	644 269
Tunnuslukuja							
Toimintatuotot/Toimintakulut %	46,54	45,49	44,39	44,82	44,28	44,72	44,72
Vuosikate/poistot %	193,5	193,5	102,9	79,6	81,6	103,9	110,6
Vuosikate, euroa/asukas	872	863	546	686	437	594	674
Asukasmäärä	7 002	6 917	6 855	6 855	6 855	6 765	6 681
Kertynyt ylijäämä/asukas	2 047	2 399	2 457	2 267	2 199	2 282	2 407

9 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa käsitellään pitkävaikutteiset menot, jotka tuloslaskelmassa vuosittain käsitellään suunnitelman mukaisina poistoina. Poistosuunnitelma on uudistettu vuoden 2009 alussa. Sen ajantasaisuus tarkastetaan talousarviovuoden aikana. Hyödykeryhmien poisto aika on uusitussa suunnitelmassa ilmoitettu vaihteluvälinä, josta pääsääntöisesti käytetään pienintä eli nopeinta poistoaikaa. Kaupunginhallituksella on oikeus perustellusta syystä määrittellä alarajaa pitempi poistoaika, mikä ei kuitenkaan saa ylittää ohjeen enimmäispoistoaikaa.

Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Ainoastaan, mikäli perusparannus olennaisesti lisää hyödykkeen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, kaupunginhallitus voi muuttaa poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Yksittäiset investointikohteet, joiden kustannusarvio ylittää 300.000,00 euroa ilman arvonnäköveroä, ovat hankkeita. Hankkeiden käsittelyssä noudatetaan kaupungin hankesuunnitteluohjetta. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankkeilla on ennen rakentamisen aloitusta oltava kustannusarvio, jonka toteumaa seurataan tilinpäätöksen yhteydessä.

Alle 300.000 euron investoinnit käsitellään osana hankeryhmää. Hankeryhmiä ovat:

1. osakkeet ja osuudet
2. maa-alueet ja rakennukset
3. lämpölaite
4. sisäinen palvelukeskus
5. terveys- ja sosiaalitoimenohjelmistoihin liittyvät investoinnit
6. terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat
7. sivistystoimen kalusto- ja ohjelmistohankinnat
8. vesihuoltolaite
9. kunnallistekniikka
10. lämpölaite
11. tilapalvelu/asuinrakennukset
12. tilapalvelu/tuotannolliset rakennukset ja
13. tilapalvelu/hallintokuntien käytössä olevat rakennukset
14. mittaus / kaavoitus
15. ylläpito ja rakentaminen

Hankeryhmä tarkoittaa investointikokonaisuutta joko siten, että yhteen ylläpitokohteeseen tehdään useampi pienempi investointi tai hankeryhmä sisältää useamman ylläpitokohteen, joihin investoidaan. Kaupunginvaltuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankeryhmälle kokonaisuutena. Hankeryhmän alla esitetty kokonaisuus on suunnitelma, jonka sisällä käytettävät määrärahat ja tuloarviot voivat ylläpitokohteiden välillä muuttua, mutta hankeryhmän määräraha ja tuloarvio on valtuustoon nähden sitova.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka hankintahinta on pääsääntöisesti yli 10 000 euroa (ilman arvonnäköveroä). Tätä pienemmät hankinnat ovat aina käyttömenoja. Vuosikorjaukset ovat aina käyttömenoja. Osakkeet ja osuudet sekä maan osto merkitään investointiosaan. Näistä ei tehdä poistoja.

Talousarviovuosi 2018 ja suunnitelmavuodet 2019–2020

Virtain kaupungin investoinnit vuodelle 2018 ovat korkealla tasolla. Investointikokonaisuus sisältää merkittävän määrän sekä uusinvestointeja että perusparannuksia. Korkea investointien nettomeno, noin 7,2 miljoonaa euroa, tarkoittaa, että investoinnit ylittävät vuosikatteen huomattavasti. Myös taloussuunnitelmavuosina investoinnit pysyvät aikaisempaa korkeammalla tasolla pääosin yhtenäiskoulun rakentamisen johdosta. Kuluva vuoden investoinnit jäävät selkeästi alle talousarvion tason.

Talousarviovuoden merkittävimmät investoinnit ovat alkaneet vuoden 2017 aikana tai aikaisemmin. Näistä merkittävimpiä ovat muun muassa yhteiskeittiön ja Kitusenkulman teollisuushallin rakentaminen. Talousarviovuonna on tarkoitus toteuttaa terveyskeskuksen peruskorjauksen kolmas vaihe, jolle oli varattu määrärahaa jo vuoden 2017 talousarviossa. Yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan talousarviovuonna, mutta varsinainen rakentaminen käynnistyy vasta suunnitteluvuonna 2019.

9.1 Hankeryhmät

Hankeryhmät, joihin on varattu määräraha tai tuloarvio talousarviovuonna tai taloussuunnittelukaudella:

Kaupunginhallitus						
Hankeryhmä: Osakkeet ja osuudet						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio		76 362			50 000	50 000
Määräraha	-56 010	-2 699	-160 000	-140 000	-100 000	100 000
Nettomeno	-56 010	73 663	-160 000	-140 000	-50 000	150 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää varautumisen rivitalo-osakkeen ostositoumukseen, suunnitelmavuosien tuloarviossa tavoitteena on kaupungin omistaman osakehuoneiston myynti.

Kaupunginhallitus						
Hankeryhmä: Maa-alueet ja rakennukset						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	1 484	67 095	0	20 000	50 000	50 000
Määräraha	-4 170		-50 000	-150 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	-2 686	67 095	-50 000	-130 000	-50 000	-50 000

Määräraha on varaus maa-alueiden hankintaan. Vuoden aikana harkitaan myös joidenkin keskustan lähellä olevien kiinteistöjen myyntiä. Osa tuloarvioituksesta toteutuu kaavatonttien myynnillä.

Kaupunginhallitus						
Hankeryhmä: Lämpölaitos						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha	-98 326	-200 110	-120 000	-193 000	-100 000	-100 000
Nettomeno	-98 326	-200 110	-120 000	-193 000	-100 000	-100 000

Määrärahassa on varaukset kaukolämpömittareiden uusimiseen (vaihe 3/3), kahden polttoainekuljettimen peruskunnostukseen, tuhkan kuljetusjärjestelmän ruuvikuljetuslaitteiston hankintaan sekä sekä kaukolämpöverkoston osalta varaukset mahdollisiin uusiin kaukolämpöliittymiin. Kaupunginhallitus tekee erillispäätökset investointien toteuttamisesta kuultuaan Virtain Energia Oy:n hallitusta.

Kaupunginhallitus						
Hankeryhmä: kalusto- ja ohjelmistohankinnat						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha				-20 000		
Nettomeno		0	0	-20 000	0	0

Sisältää varaukset tietosuojajärjestelmän hankintaan.

Kaupunginhallitus						
Hankeryhmä: Sisäinen palvelukeskus						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha			-12 000	-15 000		
Nettomeno			-12 000	-15 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen taloushallinnon järjestelmän uudistamiseen, joka ei tullut vielä ajankohtaiseksi vuonna 2017.

Perusturvalautakunta						
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen ohjelmistoihin liittyvät investoinnit						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha	-65 942	-80 695	-85 770	-35 000		
Nettomeno	-65 942	-80 695	-85 770	-35 000	0	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia terveys- ja sosiaalitoimen käytössä olevien ohjelmistolisenssien mahdolliseen hankintaan, kehittämiseen ja liittymismaksuihin.

Perusturvalautakunta						
Hankeryhmä: Terveys- ja sosiaalitoimen kalustohankinnat						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha	-23 718		-276 500	-146 500		
Nettomeno	-23 718		-276 500	-146 500	0	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia Keituriinpuiston hoitajakutsujärjestelmän hankintaan sekä gastroskoopin oheislaitteineen hankintaan. Gastroskoopin hankinta sisältyy jo vuoden 2017 talousarvioon, mikäli hankinta toteutuu jo vuonna 2017, määräraha jää käyttämättä vuonna 2018.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Tuotannolliset rakennukset						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha			-20 000	-75 000		
Nettomeno			-20 000	-75 000	0	0

Talousarviomäärärahassa on varauduttu Finncontin hallin kunnostukseen, Autosillan kiinteistön käyttövesiputkien uusimiseen, piha-alueen kunnostukseen ja asfaltointiin sekä mahdollisiin yllättäviin korjaustarpeisiin.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hankeryhmä: Tilapalvelu/Hallintokuntien käytössä olevat rakennukset						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha	-116 460	-167 767	-360 000	-385 000	-60 000	-100 000
Nettomeno	-116 460	-167 767	-360 000	-385 000	-60 000	-100 000

Talousarviovuoden määräraha sisältää useita ylläpito kohteita: kaupungintalon seinärakenteiden korjaussuunnitelun, vanhainkodin kunnostustyöt, Vaskiveden koulun jätevesien käsittely, paloaseman ulkoportaot, opistotalon sisäpuolisia pintakorjauksia, Liedenpohjan koulun jätevesien käsittely, Kotalan koulun jätevesien imeytyskentän uusinnan, liikuntahallin pesutilojen saneerauksen ja sadevesiputkien uusimisen, kirjaston automatiikan uusimisen ja liittämisen keskusvalvomoon, keskuskeittiön vesijohdon siirto, terveyskeskuksen/keskuskeittiön liikenteen ja parkoituksen, Merikanto-opiston kunnostuksen, palvelukeskuksen rakentamiseen kaupungintalon aulaan sekä varauksen ylläpitäviin menoihin.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hankeryhmä: Vesihuoltolaitos						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio		8 826				
Määräraha	-104 100	-188 965	-310 000	-320 000	-200 000	-100 000
Nettomeno	-104 100	-180 139	-310 000	-320 000	-200 000	-100 000

Vesihuoltolaitoksen hankeryhmän määräraha on varauduttu edelleen puhdistamon, pumppaamojen ja verkoston vaatimiin saneerauksiin sekä linjapumppaamoihin, uusiin liittymiin, huoltoauton hankintaan sekä ennalta arvaamattomiin tarpeisiin. Lisäksi määräraha sisältää varauksen uusien kaava-alueiden Nallelan peltoalueen, Puukkoniemen sekä Kitusenkulman rakentamisen.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hankeryhmä: Kunnallistekniikka						
	TP2015	TA2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha	-388 785	-349 861	-607 000	-735 000	-500 000	-400 000
Nettomeno	-388 785	-349 861	-607 000	-735 000	-500 000	-400 000

Kunnallistekniikan määräraha on katujen ja yleisten alueiden rakentamiseen. Uusien kaava-alueiden osalta määräraha sisältää varauksen Nallelan peltoalueen suunnitteluun, Kitusenkulman rakentamiseen, Eteläportti-Ahjolaan sekä Keskustie-Meijerintie alueeseen. Lisäksi määräraha on huomioitu Rantatie-Mäkitie-Sipiläntie suunnittelu, Virtaintie, torialue ja torikahvilan alue, päällystekorjauksia ja katuvalaistuksen saneerauksia sekä ennalta arvaamattomia menoja. Ulkoliikuntapaikkojen investoinnit sisältävät urheilukentän radan pinnoituksen sekä urheilukentän ympäristön kehittämisen, Nallelan yleisilmeen ja leikkialueiden kohentamisen, Kalettomanlahden satamapalvelut, luonto- ja ulkoilun alueiden parantamisen, Killinkosken puistoalue sekä Melojien ja kilpasoutuveneiden huolto- ja palvelukeskuksen rakentamisen.

Teknisten palveluiden lautakunta ja kaupunginhallitus						
Hankeryhmä: Mittaus/kaavoitus						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha			-13 000	-105 000		
Nettomeno			-13 000	-105 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen pohjakarttojen uusimiseen, rantaosayleiskaavan päivitykseen sekä Puukkoniemen maankäyttösopimukseen.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hankeryhmä: Alueiden kehittäminen						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha				-250 000		
Nettomeno			0	-250 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen Kitusenkulman ja Purulanojan alueiden kehittämiseen.

9.2 Hankkeet

Hankkeet ovat investointeja, joiden kokonaiskustannusarvio on ilman arvonlisäveroa yli 300 000 euroa. Hankkeilla on oltava kustannusarvio, jonka toteutumista seurataan tilinpäätösten yhteydessä. Hankkeet etenevät hyväksytyyn hankesuunnitelman mukaisesti.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hanke: Yhteiskeittiö						
Rakentamisen kokonaiskustannusarvio: 2 635 000 euroa						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha		-26 555	-1 500 000	-2 435 000		
Nettomeno		-26 555	-1 500 000	-2 435 000	0	0

Yhteiskeittiöhanke on viivästynyt ja vuodelle 2017 varatun määrärahan käyttö jää alhaiseksi. Suunnitelmat ovat muuttuneet alkuperäisestä mikä on nostanut kustannusarviota. Määräraha on varattu siten, että hanke toteutuu pääosin vuoden 2018.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hanke: Vesistökuunnostushankkeet						
Rakentamisen jäljellä oleva kustannusarvio: -						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	20 000		50 000	115 000		
Määräraha	-50 702		-120 000	-215 000		
Nettomeno	-30 702		-70 000	-100 000	0	0

Määräraha on varattu Toisveden kunnostukseen ja Jähdyspohjan kalataloudelliseen kunnostukseen. Hankkeisiin saadaan avustusta Elinkeino- Liikenne ja ympäristökeskukselta. Toisveden kunnostus siirtyy vuodelta 2017.

Teknisten palveluiden lautakunta						
Hanke: Terveyskeskuksen perusparannus, vaihe 3						
Rakentamisen kokonaiskustannusarvio: 511 000 euroa						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha			-485 000	-511 000		
Nettomeno			-485 000	-511 000	0	0

Määräraha on varaus terveyskeskuksen neuvolan, fysioterapian ja entisten työterveyshuollon tilojen perusrannukseen.

Tekninen lautakunta Teknisten palveluiden lautakunta						
Hanke: Yhtenäiskoulun uudisrakentaminen						
Rakentamisen kustannusarvio: 15 000 000 euroa						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha			-100 000	-500 000	-4 500 000	-8 000 000
Nettomeno			-100 000	-500 000	-4 500 000	-8 000 000

Määrärahassa on varauduttu yhtenäiskoulun uudisrakentamiseen. Vuoden 2018 varaus kohdistuu hankkeen suunnitteluun. Taloussuunnitteluvuosien määräraha tarkentuu suunnittelun edetessä.

Kaupunginhallitus						
Hanke: Teollisuushallin rakentaminen						
Rakentamisen kustannusarvio: 1 800 000						
	TP2015	TA2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha			-1 400 000	-1 000 000		
Nettomeno			-1 400 000	-1 000 000	0	0

Varaus uuden teollisuushallin rakentamiseen, määräraha siirtyy vuodelta 2017, koska rakentaminen päästiin aloittamaan suunniteltua myöhemmin. Urakkasumman lisäksi on varauduttu piha-alueiden rakentamiseen sekä osaan hulevesialtaan kustannuksista.

Investoinnit yhteensä

Virtain kaupunki						
Kaikki investoinnit yhteensä						
	TP2015	TA2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	258 541	605 531	1 198 000	135 000	100 000	100 000
Määräraha	-3 070 599	-5 194 190	-11 810 270	-7 425 500	-5 683 000	-8 750 000
Nettomeno	-2 812 058	-4 588 659	-10 612 270	-7 290 500	-5 583 000	-8 650 000

10 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Ylijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Edellisen ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Toiminnan rahavirtaan ei sisälly erikseen rahoitusosassa budjetoitavia tuloarvioita ja määrärahoja.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta. Mainitut erät siirtyvät talousarvion investointiosasta eikä niihin rahoitusosassa enää osoiteta määrärahaa tai tuloarviota.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset. Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat määrärahoja tai tuloarvioita, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisiä kokonaisuuksia.

Rahoitusosa päättyy vaikutus maksuvalmiuteen -erään, joka saadaan laskelmalla yhteen etumerkit huomioon ottaen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Tällä erällä on vaikutus kaupungin kassavaroihin.

Virtain kaupungin lainamäärä tulee lisääntymään vuoden 2018 aikana 4,5 miljoonalla eurolla suurimpien investointien rahoittamiseksi, mikäli kaikki investoinnit toteutetaan talousarviovuoden aikana. Investointien rahoittamiseksi voidaan harkita myös puunmyyntiä, mikäli puusta saatava hinta on myynnin kannalta järkevällä tasolla. Kaupunginhallitus on määrittänyt, että noin 0,5 miljoonaa euroa investointikokonaisuudesta voitaisiin rahoittaa puun myynnillä. Tästä tehdään kaupunginhallituksessa erillinen päätös ja se on huomioitava lainatarpeen vähennyksenä, jos näin päätetään toimia. Lainannostossa on muutoinkin huomioitava se, että investointien toteuma on ollut huomattavasti suunniteltua alhaisempi.

Vuoden 2016 aikana lainaa nostettiin 639 750 euroa. Nostettu laina on 40 vuoden korkotukilainaa ARA-rahoitteeseen Vihriälän ryhmäkotiin. Tästä lainasta loppu 1 492 736 euroa tullaan nostamaan vuoden 2017 aikana.

Talousarvion investointien rahoituksesta katetaan 115 000 euroa rahoitusosuuksilla, lisäksi maa-alueiden myynnillä on suunniteltu katettavan 20 000 euroa.

Talousarviovuoden vuosikate riittää kattamaan 40 prosenttia nettoinvestoinneista. Investoinneista noin 4,2 miljoonaa on uusinvestointeja.

Virtain kaupungilla oli 31.12.2016 lainaa noin 4,9 M€. Mikäli vuoden 2018 aikana lisälainaa nostetaan noin 4,5 miljoonaa euroa lisää, lainakanta kasvaa noin 9,4 miljoonaan euroon (vuoden 2017 aikana lainaa lyhennetään n. 0,7 M€ ja vuonna 2018 n. 0,9 M€). Asukasta kohden lainamäärä on tällöin vuoden 2018 lopussa 1385 euroa. Nykyisestä lainakannasta ensimmäinen laina on maksettu kokonaan pois vuonna 2020. Lainasalkusta kolmannes on sidottu vaihtuvakorkoisesti.

Taloussuunnitteluvuosina 2019 ja 2020 lainakanta jatkaa kasvua investointitarpeiden johdosta. Lainakanta kasvaa merkittävästi ja asukaskohtainen lainamäärä lähestyy suunnittelukaudella kuntakentän keskiarvoa.

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki ja vesihuolto	TP2015	TP2016	TA2017	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toiminnan ja investointien rahavirta							
Vuosikate/Liikeyli-alijäämä	5 825	5 664	3 497	4 547	2 764	3 778	4 260
Rahoitustuotot ja -kulut							
Satunnaiset erät		310					
Tulorahoituksen korjauserät	-4	-462					
Tulorahoituksen korjauserät							
Toiminnan rahavirta	5 821	5 512	3 497	4 547	2 764	3 778	4 260
Investointimenot	-3 071	-5 194	-11 810	-5 737	-7 426	-5 683	-8750
Rahoitusosuudet investointi	253	462	1 198	736	115		
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	4	296		40	20	100	100
Investointien rahavirta	-2 814	-4 436	-10 612	-4 961	-7 291	-5 583	-8 650
Toiminnan ja inv.rahavirta	3 007	1 075	-7 115	-414	-4 527	-1 805	-4 390
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainasaamisten lisäykset	-18	-110	-300	-112	-332		
Antolainasaamisten vähennykset		11	20	125	115	100	200
Antolainauksen muutokset	-18	-99	-280	13	-217	100	200
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	640	6 500	1 500	4 500	5 000	4000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-852	-702	-890	-702	-890	-1 115	-1 365
Lainakannan muutokset	-852	-62	5 610	798	3 610	3 885	2 635
Rahoituksen rahavirta	-870	-1 900	5 330	811	3 393	3 985	2 835
Rahavarojen muutos	2 137	-824	-1 785	397	-1 134	2 180	-1 555
Rahavarat 31.12.	7 613	6 788	5 003	7 185	6 051	8 231	6 675
Rahavarat 1.1.	5 730	7 613	6 788	6 788	7 185	6 051	8 231
Rahavarojen muutos	2 137	-824	-1 785	397	-1 134	2 180	-1 555
Lainakanta 31.12.	4 964	4 901	10 511	5 699	9 309	13 194	15 829
Lainakanta 1.1.	5 816	4 964	4 901	4 901	5 699	9 309	13 194
Lainakannan muutos	-852	-63	5 610	798	3 610	3 885	2 635

RAHOITUSLASKELMA**Kaupunki, vesihuolto ja Marttinen**

	TP2015	TP2016	TA2017	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toiminnan ja investointien rahavirta							
Vuosikate/Liikelyli-alijäämä	6 103	5 969	3 743	4 705	2 995	4 020	4 502
Rahoitustuotot ja -kulut							
Satunnaiset erät		310					
Tulorahoituksen korjauserät	-4	-462					
Tulorahoituksen korjauserät							
Toiminnan rahavirta	6 099	5 817	3 743	4 705	2 995	4 020	4 502
Investointimenot	-3 475	-5 465	-12 536	-6 507	-7 881	-5 683	-8 750
Rahoitusosuudet investointi	519	675	1 561	1 066	310	0	0
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	5	296		40	20	100	100
Investointien rahavirta	-2 951	-4 494	-10 975	-5 401	-7 551	-5 583	-8 650
Toiminnan ja inv.rahavirta	3 148	1 322	-7 232	-696	-4 556	-1 563	-4 148
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainasaamisten lisäykset	-18	-94	-300	-112	-332	0	0
Antolainasaamisten vähennykset		11	20	125	115	100	200
Antolainauksen muutokset	-18	-83	-280	13	-217	100	200
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	640	6 500	1 500	4 500	5 000	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-852	-702	-890	-702	-890	-1 115	-1 365
Lainakannan muutokset	-852	-62	5 610	798	3 610	3 885	2 635
Rahoituksen rahavirta	-870	-1 835	5 330	811	3 393	3 985	2 835
Rahavarojen muutos	2 278	513	-1 902	115	-1 163	2 422	-1 313
Rahavarat 31.12.	8 054	7 541	5 639	7 656	6 493	8 915	7 602
Rahavarat 1.1.	6 047	8 054	7 541	7 541	7 656	6 493	8 915
Rahavarojen muutos	2 278	513	-1 902	115	-1 163	2 422	-1 313
Lainakanta 31.12.	4 964	4 901	10 511	5 762	9 372	13 257	15 892
Lainakanta 1.1.	5 816	4 964	4 901	4 964	5 762	9 372	13 257
Lainakannan muutos	-852	-63	5 610	798	3 610	3 885	2 635
Rahoituksen tunnuslukuja							
Investointien tulorahoitus	206,8	132,8	34,1	87,1	39,7	72,0	52,0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-1 889	2 768	-2 321	4 215	-315	-2 345	-9 641
Lainakanta/asukas	709	709	1 533	841	1 385	1 984	2 408
Asukasluku	7 002	6 917	6 855	6 855	6 765	6 681	6 601

11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA

11 YHTEENVETO MYÖNNETTÄVISTÄ AVUSTUKSISTA

Kaupunginhallitus				
	2017 talousarvio	Menokohta	2018 talousarvio	Menokohta
Aluetukiavustukset	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Virtain näkövammaiset ry	400	5851.1301	400	5851.1301
Taito-Pirkanmaa, käsityökeskuksen neuvoja	10 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Virtain 4H-yhdistys	14 500	5851.1301	14 500	5851.1301
Virtain kalastusalue	500	5851.1301	500	5851.1301
Virtain kyläilykahvila Kallioperusta	500	5851.1301	500	5851.1301
Ylä-Pirkanmaan sotaorvot	500	5851.1301	500	5851.1301
Virtain VPK	500	5851.1301	500	5851.1301
Virtain vapaa-ajan asukastoimikunta	2 000	5851.1301	2 000	5851.1301
Kurjenjärven kunnostaminen	90 000	5851.1301	30 000	5851.1301
KesäVirrat Soi! – Virtain musiikkiyhdistys	12 000	5851.1301	10 000	5851.1301
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	5 000	5851.1301	5 000	5851.1301
Virtain työttömät ry	6 400	5851.1498		
Nuorisokeskus Marttinen/ Perinnekylä (sisäinen)	50 000	5851.1365	50 000	5851.1365
Nuorisokeskus Marttinen / Siirtyvän nuorisotoiminnan avustus (sisäinen)	105 105	5851.1365	126 126	5851.1365
Maatalouden kehittäminen, avustus yritystoimintaan	2 000	5851.1710	2 000	5851.1710
Työllisyystyöt/kesätyöpaikat/ulkoiset	12 000	5860.1401	5 000	5860.1402
Kaupunginhallitus yhteensä	321 405		274 026	

Sivistyslautakunta				
	2017 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2018 talousarvio	Menokohta
Kulttuuritoimen avustukset	4000	erillinen hakukierros	4000	5851.5031
Liikuntatoimen avustukset kotitalouksille	3000	erillinen hakukierros	3000	5850.5080
Liikuntatoimen toiminta-avustukset	27000	erillinen hakukierros	27000	5851.5080
Virtain Jäähalli Oy (käyttökustannuksia koululaisten jääaikaa vastaan)	50000	sopimuksen mukaan	50000	5851.5061
Sivistyslautakunta yht.	84 000		84 000	

Perusturvalautakunta				
	2017 talousarvio	Menokohta		2018 talousarvio
Avustuksen jakotapa				
Sotaveteraanien naisjaosto	400	5851.3001	Toimintamenojen tuki	400
Sotaveteraanit	3 000	5851.3001	Toimintamenojen tuki	2 000
Sotainvalidit	2 000	5851.3001	Toimintamenojen tuki	2 000
Virtain mielenterveysyhdistys	4 862	5851.3001	Tilavuokran tuki	4 862
Kieppi, sisäinen vuokra-avustus	6 783	5851.3001	Tilavuokran tuki	6 783
Virtain työttömät	5 000	5851.3001	Tilavuokran tuki	
Virtain näkövammaiset Oy	5000	5851.3001	Toimintamenojen tuki	400
Perusturvalautakunta yht.	22 045			16 445

Teknisten palveluiden lautakunta				
	2017 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2018 talousarvio	Menokohta
Yksityistieavustukset	221 920	hakemuksen mukaan	221 900	5851.7009
Tekninen yht.	221 920		221 900	

Nuorisokeskus Marttinen				
	2017 talousarvio	Avustuksen jakotapa	2018 talousarvio	Menokohta
Nuorisotoiminta-avustukset	13 100	hakemuksen mukaan	13 200	5860.5660
Marttinen yht.	13 100		13 200	

12 YHTEENVETO HANKKEISTA

Hankkeen nimi	Määräraha
Oppilaitosmarkkinoinnin tehostaminen, koulutus-pakettien luominen, oppilasasuntolatoiminnan kehittäminen	5 000€
Toisen asteen koulutuksen turvaaminen ja kehittäminen Virroilla (ammattikouluasiamies)	10 000€
Kampus-toiminnan ja maakuntakorkeakoulutoiminnan edistäminen korkeakouluasiamies)	25 000€
Muksu-Festarit	18 000
Valokuituhankkeiden toteuttaminen, Vaskivesi	Kaupungin takaukset hankkeille sekä korotonta välirahoitusta
Toimintaryhmätyö PoKo ry:ssä mukana oleminen	34 000€
Näsjärven reitti	5 000€
Lähiruoka-hanke	24 000
Varaus muiden hankkeiden korottomaan välirahoitukseen	50 000€
Muut hankkeet	3 000€

13 VIRTAIN KOULUJEN OPPILASENNUSTEET VUOSILLE 2017–2023

Tilanne 20.9.2017

	esi	1 lk	2 lk	3 lk	4 lk	5 lk	6 lk	7 lk	8 lk	9 lk	Yhteensä
Killinkosken koulu											
2017-2018	4	9	7	9	4	8	6				47
2018-2019	3	4	9	7	9	4	8				44
2019-2020	5	3	4	9	7	9	4				41
2020-2021	2	5	3	4	9	7	9				39
2021-2022	7	2	5	3	4	9	7				37
2022-2023	5	7	2	5	3	4	9				35
Kotalan koulu											
2017-2018	1	1	7	2	3	7	2				23
2018-2019	11	1	1	7	2	3	7				32
2019-2020	6	11	1	1	7	2	3				31
2020-2021	6	6	11	1	1	7	2				34
2021-2022	4	6	6	11	1	1	7				36
2022-2023	7	4	6	6	11	1	1				36
Liedenpohjan koulu											
2017-2018	4	6	5	0	3	1	7				26
2018-2019	5	4	6	5	0	3	1				24
2019-2020	6	5	4	6	5	0	3				29
2020-2021	4	6	5	4	6	5	0				30
2021-2022	4	4	6	5	4	6	5				34
2022-2023	3	4	4	6	5	4	6				32
Rantatie koulu											
2017-2018	49	35	51	34	39	42	44				294
2018-2019	37	49	35	51	34	39	42				287
2019-2020	32	37	49	35	51	34	39				277
2020-2021	34	32	37	49	35	51	34				272
2021-2022	29	34	32	37	49	35	51				267
2022-2023	32	29	34	32	37	49	35				248
Vaskiveden koulu											
2017-2018	2	3	5	7	6	6	3				32
2018-2019	5	2	3	5	7	6	6				34
2019-2020	8	5	2	3	5	7	6				36
2020-2021	2	8	5	2	3	5	7				32
2021-2022	4	2	8	5	2	3	5				29
2022-2023	5	4	2	8	5	2	3				29
Virtain yläkoulu											
2017-2018								67	77	65	209
2018-2019								63	67	77	207
2019-2020								64	63	67	194
2020-2021								55	64	63	182
2021-2022								52	55	64	171
2022-2023								75	52	55	182
Perusopetus yhteensä											
2017-2018	60	54	75	52	55	64	62	67	77	65	631
2018-2019	61	60	54	75	52	55	64	63	67	77	628
2019-2020	57	61	60	54	75	52	55	64	63	67	608
2020-2021	48	57	61	60	54	75	52	55	64	63	589
2021-2022	48	48	57	61	60	54	75	57	55	64	579
2022-2023	52	48	48	57	61	60	54	75	52	55	562

Virtain lukio										
2017-2018		30	35	27	3					95
2018-2019		35	35	35	?					105
2019-2020		35	35	35	?					105
2020-2021		35	35	35	?					105
2021-2022		35	35	35	?					105
2022-2023		35	35	35	?					105

Rantatien koulussa on myös kaksi erillisluokkaa, joissa on yhteensä 11 oppilasta. Rantatien koulussa on lisäksi 3 valmistavan luokan oppilasta. Rantatien koulun oppilasmäärä on yhteensä lv. 2017 - 2018 278. Virtain lukiossa on lukuvuonna 2017 – 2018 Pirkanmaan ammattiopiston 6 opiskelijaa, jotka suorittavat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhdistelmätkintoa. Killinkosken päiväkodissa on lv. 2017 - 2018 4 ja Rantatien koulussa 19 esioppilasta. Esioppilaita on 30 Koivurinteen päiväkodissa . Killinkosken päiväkodin esioppilaat ovat Killin koulun luvuissa mukana. Rantatien koulun tilastossa ovat mukana kaikki keskustan alueen esioppilaat.

14 OPETTAJIEN JA KOULUHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ

Tilanne 1.1.2018

	Opettajat	Avustajat	Muu henkilö- kunta	Lisätiedot
Killinkosken koulu	2 vak., 1 määräaik. 1 kiertävä kielten opettaja, 1 kiertävä erityisopettaja	1 määräaik.		
Kotalan koulu	2 vak.			
Liedenpohjan koulu	2 vak.	1 määräaik.		
Rantatien koulu, pienluokat (ent. Mäkitien koulu)	2 vak., 1 määräaik.	6 vak.		
Rantatien koulu	17 vak., 1 esiopettaja	2 vak.		Opettajien lkm sis. rehtorin.
Vaskiveden koulu	2 vak.	1 määräaik.		
Virtain yläkoulu	19,5 vak., 5 määr.aik	1 vak., 1 määräaik.	2 vak.	Muu hlökunta: opinto-ohjaaja, kou- lusihteeri Opettajien lkm sis. rehtorin 0,5
Perusopetus yhteensä	56,5	13	2	
Virtain lukio	7,5			Opettajien lkm sis. rehtorin 0,5.
Yht.	64	13	2	
Kaikki yht.	79			

15 PERUSTURVAN ALAISTEN YKSIKÖIDEN HOITOHENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ JA MITOITUKSET 2018

Tilanne 1.1.2018 (sulkeissa 2017), paikka- ja henkilöstömäärä tulevat vähenemään vuoden 2017 aikana AVI:n ohjeistuksen mukaan.

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus
<u>AKUUTTIOSASTOT:</u>				
Virtain vuodeosasto	35 (35)	21,5 (34)	16 (28)	0,8 (0,8)
Ruoveden vuodeosasto	18	21 (21)	16 (16)	0,89 (0,89)
<u>IKÄIHMISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Virtain vanhainkoti Keiturinpuisto tehostettu asumispalvelu 40 ja laitoshoido 18	58 (72)	43,2 (53)	38,5 (46)	0,66 (0,64)
Vihriälä tehostettu asumispalvelu	30	20,3	17,5	0,58
Ruoveden vanhainkoti Kotiranta tehostettu asumispalvelu 20 ja laitoshoido 19	39	34,8 (39)	31 (30)	0,79 (0,73)
Harjukoti (Ruovesi Osasto 2) tehostettu asumispalvelu 16 ja laitoshoido 10	26 (31)	23	19	0,73
Majakka tehostettu asumispalvelu	13	10,8 (9)	9 (8,5)	0,69 (0,65)
<u>KEHITYSVAMMAISTEN ASUMISPALVELUT:</u>				
Ruhalankoti (siirtynyt Kaukokotiin)	12	10,5 (11,5)	10 (10)	0,83 (0,83)
Virtain asuntola	15 autettu + 8 ohjattu	13	12	0,8

16 LASTEN PÄIVÄHOITOPAIKKOJEN MÄÄRÄ JA MITOITUS 2018

Tilanne 30.9.2017 (sulkeissa 2016)

Yksikkö	Hoitopaikat	Henkilöstö	Hoitohenkilöstö	Mitoitus	Huom.
					Aiemmin Koivurinteellä 97 päivähoitopaikkaa, mutta 31.12.2015 lakkautettujen Laaksotien ryhmiksen sekä perhepäivähoitoyksiköiden (joissa työparityökentely) myötä kokopäivähoitopaikkoja lisättiin päiväkotiin. Kirjastolle siirrettiin 01/2016 koululaisten ap -ip -toiminta ja edelleen 08/2016 esikoululaiset, joilla ei päivähoitoa. Kirjastolla lapsia 08/2016 yht. 41 ja päiväkodilla 91(11/2016, 95 lasta).
Koivurinteen päiväkoti	134 (97)	22 (15)	19(14)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6 -v lasta/hoitaja	30.9.2017 tilanne: Koivurinteen päiväkodissa pääatolossa yht. 94 lasta. Kirjaston tiloissa 21 esikoululaista ja 19 koululaista aamu- ja iltapäivähoidossa.
Killinkosken päiväkoti	27 (27)	5 (6)	4 (5)	4 alle 3-v lasta tai 7 4-6 -v lasta/hoitaja	14 lasta 1-5 -vuotiaita, eskareita 4 ja koululaisia ap-ip-toiminnassa 9
Kotalan ryhmäperhepäiväkoti	13 (12)	3 (3)	3 (3)	4 lasta/hoitaja	Lapsia nyt 13 + 1 koululainen
Vaskiveden ryhmäperhepäiväkoti	11 (12)	3 (3,5)	3 (3,5)	4 lasta/hoitaja	Lapsia nyt 11 + 2 esioppilasta + 2 koululaista apip-toiminnassa
Laaksotien ryhmäperhepäiväkoti	(12)	(3)	(3)		
Mäntylän ryhmäperhepäiväkoti	19 (12)	7 (5)	7(5)	4 lasta/hoitaja	Vuorohoitoa tarpeen mukaan klo 4.30–22.00 + la ja su. Lapsia nyt 19+ 2 eskaria+ 1 koululainen+ varahoito pph:sta.
Perhepäivähoito	lasten määrä vaihtelee vuoden mittaan kysynnän ja tarpeen mukaan	7 ja lisäksi 2 hoitajaa vanhempainvaipaalla(15)	7, lisäksi 2 hoitajaa vanhempainvaipaalla (15)	4 lasta/hoitaja (+koululainen tai esiopetuksessa oleva osa-aikahoidossa oleva)	30.9.2017 lapsimäärä 30 + 1 esioppilas + 2 koululaista (69+ 3 eskaria+ 3 koululaista aiemmin)

17 LIIKELAITOS NUORISOKESKUS MARTTISEN TALOUSARVIO 2018

NUORISOKESKUSTOIMINTA	Tilinp. 2016	Ed.TA 2017	TA 2018	Muutos %	TS2 . 2019	TS3 2020
MYYNTITUOTOT	805 725	883 000	899 000	2 %	899 000	899 000
LIKEVAIHTO	805 725	883 000	899 000	2 %	899 000	899 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT TUET JA AVUSTUKSET KUN- NALTA	406 483 0	390 000 0	400 000 0	3 %	400 000 0	400 000 0
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA AINEET, TARVIKKEET JA TAVA- RAT	-156 037 -156 037	-192 000 -192 000	-222 475 -222 475	16 % 16 %	-222 475 -222 475	-222 475 -222 475
PALVELUJEN OSTOT	-189 272	-223 000	-230 230	3 %	-230 230	-230 230
MATERIAALIT JA PALVELUT	-345 309	-415 000	-452 705	9 %	-452 705	-452 705
PALKAT JA PALKKIOT	-499 381	-562 234	-556 127	-1 %	-550 645	-550 645
ELÄKELUKULUT	-86 655	-98 362	-95 651	-3 %	-94 733	-94 733
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-25 500	-29 404	-28 527	-3 %	-28 248	-28 248
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-112 155	-127 766	-124 178	-3 %	-122 981	-122 981
HENKILÖSTÖKULUT	-611 536	-690 000	-680 305	-1 %	-673 626	-673 626
SUUNNITELMAN MUKAISET POIS- TOT	-96 133	-111 000	-125 000	13 %	-125 000	-125 000
POISTOT JA ARVONALENTUMI- SET	-96 133	-111 000	-125 000	13 %	-125 000	-125 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-18 028	-18 000	-15 662	-13 %	-15 662	-15 662
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	141 202	39 000	25 328	-35 %	32 007	32 007
MUUT RAHOITUSTUOTOT	16					
MUUT RAHOITUSKULUT	0					
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	16				16	16
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	141 218	39 000	25 328	-35 %	32 023	32 023
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUK- SIA	141 218	39 000	25 328	-35 %	32 023	32 023
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	141 218	39 000	25 328	-35 %	32 023	32 023

ELINKEINOTOIMINTA	Tilinp. 2016	Ed.TA 2017	TA 2018	Muutos %	TS2 . 2019	TS3 2020
MYYNTITUOTOT	427 028	420 000	441 500	5 %	441 500	441 500
LIKEVAIHTO	427 028	420 000	441 500	5 %	441 500	441 500
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	21 400	25 000	25 000	0 %	25 000	25 000
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA AINEET, TARVIKKEET JA TAVA- RAT	-106 781 -106 781	-110 140 -110 140	-95 225 -95 225	-14 % -14 %	-95 225 -95 225	-95 225 -95 225
PALVELUJEN OSTOT	-82 658	-88 860	-96 180	8 %	-96 180	-96 180
MATERIAALIT JA PALVELUT	-189 439	-199 000	-191 405	-4 %	-191 405	-191 405
PALKAT JA PALKKIOT	-159 536	-137 390	-173 306	26 %	-171 590	-171 590
ELÄKELUKULUT	-27 041	-24 425	-30 029	23 %	-29 742	-29 742
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-9 224	-7 185	-8 891	24 %	-8 802	-8 802
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-36 265	-31 610	-38 920	23 %	-38 544	-38 544
HENKILÖSTÖKULUT	-195 801	-169 000	-212 226	26 %	-210 134	-210 134

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-44 891	-50 000	-41 000	-18 %	-41 000	-41 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-44 891	-50 000	-41 000	-18 %	-41 000	-41 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-9 736	-5 000	-4 800	-4 %	-4 800	-4 800
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	8 561	22 000	17 069	-22 %	19 161	19 161
MUUT RAHOITUSTUOTOT	24	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	24	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	8 585	22 000	17 069	-22 %	19 161	19 161
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	8 585	22 000	17 069	-22 %	19 161	19 161
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	8 585	22 000	17 069	-22 %	19 161	19 161

	Tilinp. 2016	Ed.TA 2017	TA 2018	Muutos %	TS2. 2019	TS3 2020
PROJEKTIT						
MYYNTITUOTOT	2 880	0	0		0	0
LIIEKEVAIHTO	2 880	0	0		0	0
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	82 431	30 000	130 500	335 %	130 500	130 500
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-426	-500	-3 407	581 %	-3 407	-3 407
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-426	-500	-3407	581 %	-3407	-3407
PALVELUJEN OSTOT	-29 800	-3 000	-69 650	2222 %	-69 650	-69 650
MATERIAALIT JA PALVELUT	-30 226	-3 500	-73 057	1987 %	-73 057	-73 057
PALKAT JA PALKKIOT	-51 027	-20 853	-46 606	123 %	-46 145	-46 145
ELÄKELUKULUT	-8 476	-3 556	-7 807	120 %	-7 730	-7 730
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-3 216	-1 091	-2 391	119 %	-2 368	-2 368
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-11 692	-4 647	-10 198	119 %	-10 098	-10 098
HENKILÖSTÖKULUT	-62 719	-25 500	-56 804	123 %	-56 243	-56 243
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1 350	-1 000	-1 200	20 %	-1 200	-1 200
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 984	0	-561		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-8 984	0	-561		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-8 984	0	-561		0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 984	0	-561		0	0

	Tilinp. 2016	Ed.TA 2017	TA 2018	Muutos %	TS2. 2019	TS3 2020
KAUPUNGIN NUORISOTOIMI						
MYYNTITUOTOT	0	0	0		0	0
LIIEKEVAIHTO	0	0	0		0	0
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	0	2 504		2 504	2 504
TUET JA AVUSTUKSET KUNNALLTA	0	105 105	126 126	20 %	126 126	126 126
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	0	-2 808	-3 250	16 %	-3 250	-3 250
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	-2808	-3250	16 %	-3250	-3250
PALVELUJEN OSTOT	0	-13 424	-14 630	9 %	-14 630	-14 630
MATERIAALIT JA PALVELUT	0	-16232	-17880	10 %	-17880	-17880
PALKAT JA PALKKIOT	0	-38 811	-52 379	35 %	-51 878	-51 878

ELÄKELUKULUT	0	-9 459	-8 774	-7 %	-8 691	-8 691
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	0	-2 536	-2 687	6 %	-2 661	-2 661
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	0	-11995	-11461	-4 %	-11352	-11352
HENKILÖSTÖKULUT	0	-50806	-63840	26 %	-63230	-63230
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	0	-38 067	-47 520	25 %	-47 520	-47 520
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	-610		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	0	0	-610		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUK- SIA	0	0	-610		0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	-610		0	0
PERINNEKYLÄ 1.1.2016-						

	Tilinp. 2016	Ed.TA 2017	TA 2018	Muutos %	TS2 . 2019	TS3 2020
PERINNEKYLÄ						
LIIEKVAIHTO						
MYYNTITUOTOT	13 893	10 000	9 500	-5 %	9 500	9 500
LIIEKVAIHTO	13 893	10 000	9 500	-5 %	9 500	9 500
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	25 094	22 000	20 000	-9 %	20 000	20 000
TUET JA AVUSTUKSET KUN- NALTA	50 000	50 000	50 000	0 %	50 000	50 000
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-6 644	-8 847	-9 269	5 %	-9 269	-9 269
AINEET, TARVIKKEET JA TAVA- RAT	-6 644	-8 847	-9 269	5 %	-9 269	-9 269
PALVELUJEN OSTOT	-39 188	-40 070	-36 900	-8 %	-36 900	-36 900
MATERIAALIT JA PALVELUT	-45 832	-48 917	-46 169	-6 %	-46 169	-46 169
PALKAT JA PALKKIOT	-15 457	-6 848	-7 065	3 %	-7 000	-7 000
ELÄKELUKULUT	-2 643	-1 168	-1 184	1 %	-1 173	-1 173
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-876	-358	-362	1 %	-358	-358
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-3 519	-1 526	-1 546	1 %	-1 531	-1 531
HENKILÖSTÖKULUT	-18 976	-8 374	-8 611	3 %	-8 531	-8 531
SUUNNITELMAN MUKAISET POIS- TOT	-33 475	-34 000	-34 000	0 %	-34 000	-34 000
POISTOT JA ARVONALENTUMI- SET	-33 475	-34 000	-34 000	0 %	-34 000	-34 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-896	-367	-800	118 %	-800	-800
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 192	-9 658	-10 080	4 %	-10 000	-10 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	3	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-10 189	-9 658	-10 080	4 %	-10 000	-10 000
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUK- SIA	-10 189	-9 658	-10 080	4 %	-10 000	-10 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 189	-9 658	-10 080	4 %	-10 000	-10 000
	Tilinp. 2016	Ed.TA 2017	TA 2018	Muutos %	TS2 . 2019	TS3 2020
Koko nuorisokurssikeskus						
MYYNTITUOTOT	1 249 526	1 313 000	1 350 000	3 %	1 350 000	1 350 000
LIIEKVAIHTO	1 249 526	1 313 000	1 350 000	3 %	1 350 000	1 350 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	535 408	467 000	578 004	24 %	578 004	578 004
TUET JA AVUSTUKSET KUN- NALTA	50 000	155 105	176 126	14 %	176 126	176 126

MYYNTITUOTOT	1 249 526	1 313 000	1 350 000	3 %	1 350 000	1 350 000
LIIEKVAIHTO	1 249 526	1 313 000	1 350 000	3 %	1 350 000	1 350 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	535 408	467 000	578 004	24 %	578 004	578 004
TUET JA AVUSTUKSET KUN- NALTA	50 000	155 105	176 126	14 %	176 126	176 126

OSTOT TILIKAUDEN AIKANA AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-269 888	-314 295	-333 626	6 %	-333 626	-333 626
PALVELUJEN OSTOT	-340 918	-368 354	-447 590	22 %	-447 590	-447 590
MATERIAALIT JA PALVELUT	-610 806	-682 649	-781 216	14 %	-781 216	-781 216
PALKAT JA PALKKIOT	-725 401	-766 136	-835 483	9 %	-827 258	-827 258
ELÄKELUKULUT	-124 815	-136 970	-143 445	5 %	-142 069	-142 069
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-38 816	-40 574	-42 858	6 %	-42 437	-42 437
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-163 631	-177 544	-186 303	5 %	-184 506	-184 506
HENKILÖSTÖKULUT	-889 032	-943 680	-1 021 786	8 %	-1 011 764	-1 011 764
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-174 499	-195 000	-200 000	3 %	-200 000	-200 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-174 499	-195 000	-200 000	3 %	-200 000	-200 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-30 010	-62 434	-69 982	12 %	-69 982	-69 982
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	130 587	51 342	31 146	-39 %	41 168	41 168
MUUT RAHOITUSTUOTOT	43	0	0		0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	43	0	0		0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	130 630	51 342	31 146	-39 %	41 168	41 168
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	130 630	51 342	31 146	-39 %	41 168	41 168
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	130 630	51 342	31 146	-39 %	41 168	41 168

Liikelaitos Marttinen investointiosa

Liikelaitos Marttisen investointibudjetista päättää johtokunta. Bruttotulo ja bruttomeno ovat johtokuntaan nähden sitovia eriä. Merkittävin investointi 2018 vuonna on Vanhan pappilan katon kunnostus ja ulkovalaistuksen uusiminen.

Liikelaitos Marttisen johtokunta						
Hankeryhmä: Melontavajan rakentaminen ja välineistön hankinta						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	0	0	59 500	90 000	0	0
Määräraha	0	0	-85 000	-135 000	0	0
Nettomeno	0	0	-25 500	-45 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen uuden melontavajan rakentamiseen ja välineistön hankintaan.

Liikelaitos Marttinen						
Hankeryhmä: Uuden päärakennuksen palohälytysjärjestelmä						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	0	0	0	0	0	0
Määräraha	0	0	0	-10 000	0	0
Nettomeno	0	0	0	-10 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen uuden päärakennuksen palohälytysjärjestelmän hankintaan.

Liikelaitos Marttinen						
Hankeryhmä: Vanhan pappilan katon kunnostaminen ja ulkovalaistuksen uusiminen						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	0	0	0	105 000		
Määräraha	0	0	0	-150 000		
Nettomeno	0	0	0	-45 000	0	0

Hankeryhmän määräraha sisältää varauksen vanhan pappilan katon kunnostamiseen ja ulkovalaistuksen uusimiseen.

Liikelaitos Marttinen						
Hankeryhmä: Aluetyöt						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	0	0	0	0	0	0
Määräraha	0	0	0	-100 000	0	0
Nettomeno			0	-100 000	0	0

Määräraha sisältää varauksen ratsastuskentän ja puistoalueen purku- ja kunnostustöihin.

Liikelaitos Marttinen						
Hankeryhmä: Käsityöläistalojen ja Reetantuvan kunnostus						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha				-60 000		
Nettomeno	0	0	0	-60 000	0	

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia käsityöläistalojen vesikatkojen kunnostukseen ja Reetantuvan sisäpuoliseen kunnostamiseen.

Liikelaitos Marttinen						
Hankeryhmä: Varastorakennuksen rakentaminen kiinteistöhuollon käyttöön.						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	0	0	0	0	140 000	0
Määräraha	0	0		0	-200 000	0
Nettomeno	0	0		0	-60 000	0

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia uuden varasto/huoltorakennuksen rakentamiseen kiinteistöhuollon käyttöön.

Liikelaitos Marttinen						
Hankeryhmä: Sähköauton hankinta.						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						0
Määräraha					-34 000	0
Nettomeno	0	0	0	0	-34 000	0

Sisältää varauksen sähköauton hankintaan siivoustoiminnan käyttöön.

Hankeryhmä: Väentuvan ja uuden päärakennuksen ulkomaalaus ja muu ulkopuolinen kunnostaminen						
	TP2015	TP2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio						
Määräraha						-100 000
Nettomeno	0	0	0	0	0	-100 000

Hankeryhmän määrärahat ovat varauksia väentuvan ja uuden päärakennuksen ulkomaalaukseen ja muuhun ulkopuoliseen kunnostamiseen.

Liikelaitos Marttinen						
Kaikki investoinnit yhteensä						
	TP2015	TA2016	TA2017	TA2018	TS2019	TS2020
Tuloarvio	0	0	363 300	195 000	140 000	0
Määräraha	0	0	-726 012	-455 000	-234 000	-100 000
Nettomeno	0	0	-362 712	-260 000	-94 000	-100 000

Liikelaitos Marttinen rahoitusosa

Liikelaitos Marttiselle kaupungin antaman antolainan viimeinen erä on maksettu vuonna 2015. Talousarviovuodelle ei ole nähtävissä tarvetta uudelle antolainalle. Liikelaitos Marttisen kassan tilanne on hyvä. Tämä tarkoittaa sitä, että Marttinen voi toteuttaa suunnitellut investoinnit ilman lainanottoa. Talousarviovuonna lainakannassa ei tapahdu näin ollen muutoksia. Johtokuntaan nähden sitovia erää ovat ulkoisen anto- ja ottolainauksen erät. Näitä ei ole vuodelle 2017 ollenkaan.

	TP2015	TP2016	ENN2017	TA2018	TS2019	TS2020
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	278 024	305 130	360 000	231 146	241 168	241 168
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	278 024	305 130	360 000	231 146	241 168	241 168
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-403 997	-270 861	-770 000	-455 000	-234 000	-100 000
Rahoitusosuudet investointeihin	265 529	212 700	330 000	195 000	140 000	
Pysyvien vastaavien luovutustulot						
Investointien rahavirta	-138 468	-58 161	-440 000	-260 000	-94 000	-100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	139 556	246 969	-80 000	-28 854	147 168	141 168
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset (liikelaitokset)						
Välirahoituksen vähennykset						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 500	0	0			
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Lainakannan muutokset	-21 500	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset, liittymismaksut	6 855	64 883	-180 000			
Rahoituksen rahavirta	-14 645	64 883	-180 000	0	0	0
Rahavarojen muutos	124 911	311 852	-260 000	-28 854	147 168	141 168
Kassavarat 31.12	441 221	753 073	493 073	464 219	611 387	752 555
Rahavarat 1.1.	316 310	441 221	753 073	493 073	464 219	611 387
Rahavarojen muutos	124 911	311 852	-260 000	-28 854	147 168	141 168

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen

	<i>Talousarvio 2018</i>		<i>Eliminoinnit</i>		Kunnan tulos- laskelmaosa ml. Liikelaitok- set ulkoinen
	Kaupunki+vh Budj. u/s	Liikelaitos budj. yht. ulk/sis.	Kaupunki	Liikelaitos	
Toimintatuotot,sisäiset	5 476 084,00	91 300,00	-5 476 084,00	-91 300,00	0,00
Toimintatuotot,ulkoiset	31 434 166,00	1 836 704,00			33 270 870,00
Avustus kunnalta		176 126,00		-176 126,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	62 582,00				62 582,00
					-15 641
Henkilöstömenot	-14 619 346,00	-1 021 786,00			132,00
Palvelujen ostot,sisäiset	-2 254 480,00	-100 717,00	2 254 480,00	100 717,00	0,00
					-51 053
Palvelujen ostot,ulkoiset	-50 706 161,00	-346 873,00			034,00
Aineet,tarvikk ja tava- rat/ulk	-3 570 610,00	-333 626,00			-3 904 236,00
Aineet,tarvik ja tavarat/sis	-2 435,00		2 435,00		0,00
Vuokrat,muut kulut/sisäi- set	-3 178 751,00	-31 001,00	3 178 751,00	31 001,00	0,00
Vuokrat,muut kulut	-2 481 070,00	-38 981,00			-2 520 051,00
Avustukset,sisäiset					0,00
Avustukset,ulkoiset	-2 016 038,00				-2 016 038,00
Avustus liikelaitokselle	-176 126,00		176 126,00		0,00
					-41 801
TOIMINTAKATE	-42 032 185,00	231 146,00	135 708,00	-135 708,00	039,00
Verotulot	21 811 000,00				21 811 000,00
Valtionosuudet	22 930 000,00				22 930 000,00
Korkotuotot,sisäiset					0,00
Korkotuotot,ulkoiset	3 800,00				3 800,00
Muut rahoitustulot	173 500,00				173 500,00
Korkomenot,sisäiset					0,00
Korkomenot,ulkoiset	-120 000,00				-120 000,00
Muut rahoitusmenot,sisäi- set					0,00
Muut rahoitusmenot,ulkoi- set	-2 500,00				-2 500,00
VUOSIKATE	2 763 615,00	231 146,00			2 994 761,00
Poistot käyttöomaisu- desta	-3 468 932,00	-200 000,00			-3 668 932,00
TILIKAUDEN TULOS	-705 317,00	31 146,00			-674 171,00
Poistoeron vähenn	211 233,00				211 233,00
Varausten lisäys					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-494 084,00	31 146,00	0,00	0,00	-462 938,00

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin toiminnan rahoitukseen

	Talousarvio 2018		Eliminoinnit		Kunnan rahoitusosa ml. Liikelaitos
	TA2018	Liikelaitos	kaupunki	liikelaitos	
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Vuosikate/Liikelyli-/alijäämä	2 763	231	136	-136	2 994
Rahoitustuotot ja -kulut					
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	2 763	231	136	-136	2 994
Investointimenot	-7 425	-455			-7 880
Rahoitusosuudet investointi	115	195			310
Pys.vast.hyöd.luov.tuotot	20				20
Investointien rahavirta	-7 290	-260			-7 550
Toiminnan ja inv.rahavirta	-4 527	-29	136	-136	-4 556
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäykset	-332				-332
Antolainasaamisten vähennykset	115				115
Antolainauksen muutokset	-217				-217
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500				4 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-890				-890
Lainakannan muutokset	3 610				3 610
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset, liittymismaksut					0
Rahoituksen rahavirta	3 393	0	0	0	3 393
Rahavarojen muutos	-1 134	-29	136	-136	-1 163

Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talousarvion toimintakatteeseen, vuosikatteeseen, tilikauden tulokseen sekä rahavirtaan ja maksuvalmiuteen

Talousarvio 2018

	Marttinen
Ulkoinen myynti	1 836 704,00
Henkilöstömenot	-1 021 786,00
Ulkoiset materiaaliostot	-333 626,00
Ulkoiset palvelut	-346 873,00
Ulkoiset vuokra ja muut kulut	-38 981,00
Vaikutus toimintakatteeseen	95 438,00
	Marttinen
Vaikutus toimintakatteeseen	95 438,00
Ulkoiset rahoituserät	0,00
Vaikutus vuosikatteeseen	95 438,00
	Marttinen
Vaikutus poistojen määrään	-200 000,00
Vaikutus tilikauden tulokseen	-104 562,00
	Marttinen
Vaikutus vuosikatteeseen	95 438,00
Ulkoiset investointimenot	- 455 000,00
Ulkoiset investointitulot	195 000,00
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	- 164 562,00

18 VESIHUOLTOLAITOKSEN (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO VUODELLE 2018

VESIHUOLTO

Käyttötalous

Tilinpäätös 2016, talousarvion toteumat 2017 ja 2018 talousarviovertailu.

	TP2016	TA2017	TA2018	MUUT 17/18 %
MYYNTITUOTOT	667 605	678 239	686 388	1,2 %
LIKEVAIHTO	667 605	678 239	686 388	1,2 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	1 037			
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-91 248	-108 430	-104 190	-3,9 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-91 248	-108 430	-104 190	-3,9 %
PALVELUJEN OSTOT	-156 891	-169 966	-164 233	-3,4 %
MATERIAALT JA PALVELUT	-248 139	-278 396	-268 423	-3,6 %
PALKAT JA PALKKIOT	-127 025	-117 627	-155 302	32,0 %
ELÄKEKULUT	-24 338	-22 090	-27 914	26,4 %
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-6 871	-6 176	-7 966	29,0 %
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-31 209	-28 266	-35 880	26,9 %
HENKILÖSTÖKULUT	-158 234	-145 893	-191 182	31,0 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-290 464	-287 374	-271 655	-5,5 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-290 464	-287 374	-271 655	-5,5 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-309	-2 000	-1 900	-5,0 %
LIIKEYLI- / ALIJÄÄMÄ	-28 504	-35 424	-46 772	32,0 %
MUUT RAHOITUSKULUT	904			
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	904			
TILIKAUDEN ALI- / YLIJÄÄMÄ	-27 600	-35 424	-46 772	32,0 %